

VERGADERING VAN 26 OKTOBER 2011

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel
mevrouw A. Postma (agendapunt 8.b)

Aanwezig: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), M. Dekker (PvdA), E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), L.I. van der Vegt (GroenLinks), A. Postma (GroenLinks), G.E.J van der Meulen (D66), H. Rademaker (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), R.J.A.M. Krüders (Student en Stad) en de heren A. de Rooij (PvdA), J. Spakman (PvdA, *vanaf 17.00 uur*), B. Baldew (PvdA), R.O. Martens (PvdA), R. van der Schaaf (PvdA), W. Moes (PvdA), A. Rutte (VVD), D. Jager (VVD), J. Evenhuis (VVD), J.M. van Keulen (VVD), M.D. Blom (VVD), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), K.S.N van der Veen (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), G.J.D. Offerman (Stadspartij), J. Bolhuis (Stadspartij), R.P. Prummel (Stadspartij), E. Eikenaar (SP), J.P. Dijk (SP), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66), H.J.M. Akkermans (D66), J. Seton (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)
De heren Moes en De Rooij zijn tijdens de behandeling van agendapunt 8.a afwezig.

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer M.A. Ruys

Wethouders: de dames E.M. Pastoor-Meulman (PvdA), J.A. Visscher (SP) en C.T. Dekker (GroenLinks) en de heer F. de Vries (PvdA)

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van 26 oktober. Het klinkt alsof wij in de Martinikerk staan. En voor een enigszins gewijde sfeer zou u ook vanmiddag en vanavond kunnen zorgen. Het is nog steeds niet goed geloof ik, maar we gaan toch maar even door.

Ik meld u dat er bericht van verhindering is binnengekomen van wethouder Schroor, die we anders natuurlijk gefeliciteerd zouden hebben, en van mevrouw Riemersma. De heer Spakman komt wat later.

Wel zijn er vijftien gasten van de raad. Allemaal mensen die vrijwilligerswerk doen, heel belangrijk werk dus. Ik zie ook wat bekende gezichten, mensen die ik wel eens heb ontmoet. Welkom bij deze raadsvergadering. U volgt de cursus 'Lokale politiek' en u zult straks ook met de raadsleden gaan eten. Dus dan is er straks ook gelegenheid om met hen te spreken over het ook interessante politieke werk.

Als het gaat over de vaststelling van de agenda, zou ik u voor willen stellen om de agendapunten 6.b: 'Kredietaanvraag aankoop kavels Meeroevers II, tweede tranche' en 6.c: 'Vorbereidingsbesluit Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat' te behandelen als een 1-minuutinterventie. Ik heb begrepen dat daar behoefte aan is. Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. U noemt twee stukken, 6.b en 6.c die rechtstreeks in de raad geagendeerd zijn; stukken die in onze ogen voorbesproken hadden moeten zijn in de commissies, want op deze wijze kan de raad zijn taak serieus uitoefenen. Voorzitter, blijkbaar heeft het college de agenda niet goed op orde. Het is bekend met de werkwijze van de raad en het traject dat daar bij hoort. Dat er af en toe door tijdsdruk en de actualiteit de noodzaak is het anders te doen kunnen wij begrijpen. Wat wij niet begrijpen is dat de commissies niet doorgaan vanwege afwezigheid van agendapunten en er vervolgens twee agendapunten worden toegevoegd die vervolgens besproken hadden moeten worden in de betreffende commissies. In hoeverre, vragen wij ons af, wordt de taak van de raad nog serieus genomen?

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. Ook mijn fractie is er eigenlijk wel een beetje klaar mee. Het gebeurt steeds regelmatig dat de stukken rechtstreeks naar de raad gaan en dat er termijnen worden overschreden. Natuurlijk kan het in het geval van actuele zaken zo maar nodig zijn dat er dingen direct op de raadsagenda worden gezet. Maar het gebeurt te vaak en ik vind het niet getuigen van buitengewoon in control zijn, om het maar eens in jargon te zeggen. Dus ik ben ook erg benieuwd

waarom, en met name gaat het dan over het stuk ‘Aankoop kavels Meeroevers’, we dat per se vandaag zouden moeten behandelen en waarom niet op 9 november en desnoods de volgende raadsvergadering. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, ik deel het ongenoegen van Student en Stad en de VVD. Het gebeurt de laatste tijd wel erg vaak dat het college van mening is dat er iets wel rechtstreeks in de raad kan komen en dat de argumentatie, ook wat mijn fractie betreft, onvoldoende is. We maken wel onderscheid tussen 6.b en 6.c. Bij 6.c is een argumentatie en die missen we bij 6.b. Dus wij willen wel heel erg graag weten waarom de ‘Meeroevers’ nu per se moet. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat nu juist bij u de gewijde sfeer ook meteen verdwijnt ... Anderen nog? De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ik kan me aansluiten bij het vorige betoog.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja voorzitter, geen gewijde sfeer, ook bij mij niet. Ik ben het inhoudelijk toch wel eens met wat de heer De Rooij naar voren bracht. We zullen in de behandeling van de discussie goed kijken naar de redenen die we dan horen om dit als nog zo direct te behandelen. En we houden het voor mogelijk om dan alsnog te besluiten dit niet te behandelen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel. Ik sluit mij graag aan bij het CDA. Ik heb wel een galm overigens.

De VOORZITTER: Ja, hij kwam bij de heer Seton ook weer terug. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik heb het al gezegd. Ik sluit me aan bij de opmerkingen van het CDA.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Ik wil me graag aansluiten bij de woorden van de heer De Rooij. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik sluit me aan bij de heer De Rooij.

De VOORZITTER: Dan heb ik iedereen gehad volgens mij. Dan stel ik voor om wat het ordedebat betreft, wat normaal iets is van de raad zelf, om het college – ik denk in de persoon van wethouder De Vries – de gelegenheid te geven om met name de argumentatie ten aanzien van het onderwerp 6.b alsnog te noemen. Maar ik zou ook willen vragen om meer in het algemeen te reageren op wat hier in de raad naar voren is gebracht, namelijk de late aanlevering van stukken waarbij op zijn minst een deugdelijke motivatie voor de raad wenselijk en noodzakelijk is. Wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, eerst even een onderscheid tussen het stuk onder 6.c en 6.b. Bij dat laatste, dat zei de heer De Rooij denk ik ook, is wel een redenering gegeven. Dat heeft ook te maken met de techniek van die voorbereidingsbesluiten, dat vraagt soms wat inbreuk op vastgestelde termijnen. Misschien is het goed om daar later nog eens een keer over van gedachten te wisselen. Het is in de afgelopen tijd een keer of twee, drie gebeurd dat we ook over de techniek gesproken hebben. Ik herinner me een discussie met de heer Offerman en misschien is het goed om de vraag: ‘hoe werkt nou zo’n

voorbereiding, wat is er nodig en hoe krijgt u dat te zien en welke haast is erbij geboden?', nog eens een keer met u te bespreken. Ik zeg dat graag toe.

Het tweede punt, bij 'Meeroevers II': U heeft in juli van 2011 een besluit genomen over de kredietverlening rondom Meerstad. Wij zijn ervan uitgegaan dat dit hiervan een soort technische afhechting, een follow-up, was. Ik ben het met u eens dat u zegt: dat is allemaal mooi en aardig, maar het is eigenlijk weinig toegelicht hoe dit nu precies past in de procedure. Dat snap ik en excuses daarvoor: dat had anders moeten. En wat zich hier een beetje wrekt is – ik geloof dat mevrouw Krüders dat zei – dat de commissievergadering van wat was het, 3 of 4 oktober jl. niet is doorgegaan. Normaal gesproken had ik u – want dit zie je natuurlijk wel een beetje aankomen, we zijn wel zo in control zeg ik tot de heer Van Keulen dat we ook wel weten wat er aankomt – normaal gesproken neem je dan even de gelegenheid om met de commissie van gedachten te wisselen over hoe dit zou kunnen landen. Die gelegenheid heb ik niet gehad en daar heb ik geen gebruik van gemaakt. Onze excuses daarvoor. Dat neemt niet weg, als het gaat om de inhoud van dit voorstel, dat dit wel een tamelijk indringend verhaal is. Wat u hier in wezen doet is – kijkend ook naar de eerdere afspraken die met uw raad zijn gemaakt in de eerste helft van 2011 en afgerond in juli 2011 – kijken naar de kredietverlening voor Meerstad. En u stelt daarmee als het ware Meerstad in de gelegenheid zich te blijven ontwikkelen en dat lijkt me toch een cruciaal punt.

Wat zich hier inderdaad wrekt is a) het ontbreken van een commissievergadering waarin ik dit had kunnen toelichten en toestemming had kunnen vragen en b) een uitgebreidere toelichting op precies de betekenis van dit stuk. We hebben dit te veel gezien als techniek.

De VOORZITTER: Is er behoefte om nog verder in dit debat het woord te voeren? De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter. Dank voor de excuses, wethouder. Het probleem is wel dat de commissievergadering niet is doorgegaan omdat er geen stukken waren, toch? Er was niets te bespreken, dus de vergadering is niet doorgegaan. Ik constateer dat er wel wat te bespreken was. Dat is niet gebeurd. Dat is jammer. Ten tweede heeft u mij nog steeds niet duidelijk kunnen maken waarom dit stuk per se vandaag behandeld moet worden en daar gaat het om. U heeft gezegd dat er iets is en dat dat allemaal voorging, maar waarom moet het nu en kan het niet volgende maand?

De VOORZITTER: Ik kijk even of anderen nog het woord willen voeren. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik kan me daar bij aansluiten, ik had precies hetzelfde punt. Ik acht de voorzitter hoog en die zei: "Er zijn geen punten, dus er is geen vergadering." Het lijkt een beetje de omgekeerde wereld te worden.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. De wethouder verwijst naar de commissievergadering van 5 oktober als ik het goed heb. Maar de datum op het raadsvoorstel is 19 oktober. Had het er wel op tijd kunnen zijn om überhaupt in die commissie van begin oktober behandeld te worden? Wat heeft het uitgemaakt dat die commissievergadering niet doorging?

De VOORZITTER: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan is nu opnieuw het woord aan de wethouder.

Wethouder DE VRIES: Ik dacht geprobeerd te hebben om te kijken naar die niet doorgesane commissie. Normaal gesproken zie ik dit aankomen. Dit stuk was niet op tijd geweest voor de commissievergadering. Dan had ik dat met u kunnen delen en had ik kunnen zeggen: dit komt eraan. Het heeft te maken – kijkend naar de inhoud van het voorstel – met het feit dat we hiermee onze bijdragen leveren aan het bedrijf Meerstad en dat we dus onze dotatie als het gaat om de volgende fase van Meerstad hiermee leveren. Dat is niets nieuws. U heeft dit ritme al eerder kunnen zien in de stukken die we eerder hebben aangeleverd en die u voor de zomer heeft geaccordeerd. Wij hebben het te veel als techniek gezien. Ik had u die techniek niet alleen kunnen toelichten, maar had die met u kunnen bespreken, van: mogen we het zo doen? Die gelegenheid heb ik niet genomen en heeft u ook niet gehad. Vandaar dat we nu met dit voorstel worden geconfronteerd. Het wijkt niet af van wat u eerder wist. Het is conform de informatie die u tot nu toe heeft gehad, ook in de bijeenkomsten over Meerstad tot nu toe.

De VOORZITTER: Ik kijk voor een laatste keer rond en dan probeer ik, als het om de orde gaat, om tot besluitvorming over de agendapunten 6.b en 6.c te komen. De heer Van Keulen nog een keer.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Volgens mij heb ik twee keer gevraagd waarom dit stuk vandaag behandeld moet worden. Daar heb ik nog steeds geen antwoord op. En tot ik daar een goed antwoord op heb ben ik bereid om het stuk af te voeren en het te verplaatsen naar 9 november of naar de raadsvergadering van eind november. Ik kan ook lezen, ik weet wat er in staat, maar uit het stuk is mij niet duidelijk geworden waarom wij dit vandaag moeten behandelen, zonder een zorgvuldige behandeling in de commissievergadering.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik sluit me aan bij die vraag. Maar daar bovenop nog: op 5 oktober wist het college dat die commissievergadering niet doorging. U had toen gelijk al op een andere manier met de raad of de raadscommissie iets kunnen wisselen. Dat stuk is later toch nog weer voorgedragen om nu te behandelen. Als u het dan toch zo belangrijk vond en toen al zag aankomen dat het belangrijk zou zijn, waarom hebt u het dan niet eerder bij ons neergelegd?

De VOORZITTER: Kan ik dan opnieuw en ook als laatste aan de wethouder het woord geven in dit geval? De wethouder.

Wethouder DE VRIES: Daar zal ik gewoon heel eerlijk in zijn, want zo is het, mijnheer de voorzitter. Ik kijk alleen even terug in de tijd. En ik denk eerlijk gezegd dat als die commissievergadering er was geweest en ik even vooruit had gekeken, ik u dit had kunnen melden. Dat heeft het college niet gedaan. Dat hebben wij niet gedaan, vandaar dat dit voorstel hier ligt.

En tot de heer Van Keulen: wat u hiermee doet is het bedrijf Meerstad in staat stellen om bedrijf te zijn namens de gemeente Groningen en dat lijkt me tamelijk cruciaal.

De VOORZITTER: Goed, dan is aan de orde mijn voorstel, en daar mag u dan uiteindelijk nog iets van vinden. Mijn voorstel is om de agendapunten 6.b en 6.c als 1-minuutinterventie te behandelen. U mag daar nog iets van vinden.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, wat mij betreft behandelen we 6.b dus niet, want de wethouder heeft mij niet kunnen overtuigen van het feit dat het vandaag behandeld moet worden en dat kan dus prima in de gemeenteraad van november behandeld worden, waarbij een normale behandeling in de commissie kan plaatsvinden. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Dank u, voorzitter. Het is jammer dat 6.c zo laat is, maar ik zie de redenen daarvoor en daarom wil ik wel instemmen met bespreking. Over 6.b heb ik goed naar het college geluisterd. Ik haal daar ook niet uit dat het per se moet, want dan zou het misgaan als we dat niet doen. Ik vind de uitleg over de data ook niet overtuigend, dus ik zou willen voorstellen om het nu niet te behandelen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Daar sluit ik me bij aan: 6.b nu niet behandelen en 6.c wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik sluit me bij de redenering van de heer Seton aan.

De heer EIKENAAR (SP): Dat geldt ook voor de SP-fractie.

De VOORZITTER: Dan denk ik dat ik kan constateren dat ik verder ook niet nog een hele ronde hoeft te maken en dat mijn voorstel voor 6.b door u niet wordt gevolgd, dus dat u 6.b vandaag niet wenst te

behandelen. Dan voeren we dat van de agenda af. En mag ik wel constateren dat u 6.c als een 1-minuutinterventie wilt behandelen? Dat is het geval.

Dan gaan we naar agendapunt 1.a.

1.a: Begroting 2012 GR Meerstad. Kenbaar maken van eventuele wensen en bedenkingen

De VOORZITTER: Is er behoefte om wensen of bedenkingen te uiten? De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Dank u, voorzitter. Mijnheer de voorzitter, de GR Meerstad is afgeslankt en evenzo de omvang van de activiteiten. En hoewel wij de ontwerpbegroting duidelijk vinden en deze ook redelijk abstract vinden, zijn we van mening dat de definitieve begroting nog meer aan kracht kan winnen als deze wat SMART'er wordt opgesteld. Daarom willen we dat in de definitieve begroting explicieter wordt weergegeven wat de activiteit van Meerstad in 2012 zal zijn en waar mogelijk ook hoe Meerstad dit gaat invullen. Hierdoor ontstaat ons inziens een helder beeld van de invulling van de kaderstandaardtaak, de financiële sturing in het kader van het meerjareninvesteringsprogramma en de platformfunctie van de GR Meerstad in 2012. En daarnaast, voorzitter, zou het uiterst prettig zijn wanneer wij de definitieve begroting van de GR Meerstad tijdig zouden ontvangen.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Niet alleen omdat de heer Baldew het woord SMART gebruikt, maar ook om de rest van zijn betoog, wil ik me daar van harte bij aansluiten.

De VOORZITTER: Anderen nog? Wij hoeven niet tot besluitvorming over te gaan, maar kunnen deze opmerkingen aan het college meegeven. Dat is weer wel het geval met het volgende agendapunt.

1.b: Vaststelling Handelingen gemeenteraad 20 juli 2011

De VOORZITTER: Ik heb geen wijzigingen doorgekregen, dus ik neem aan dat wij de Handelingen van 20 juli 2011 kunnen vaststellen.

Dan zijn we bij de benoemingen.

2. Benoemingen

2.a: Benoeming van mevrouw H. Rademaker tot voorzitter van de commissie Beheer en Verkeer

De VOORZITTER: Mag ik u voorstellen om mevrouw Rademaker in die functie te benoemen en haar dankbaar te zijn (applaus) dat zij dat voorzitterschap wil bekleden? Zij is zelfs bij uitdrukkelijke acclamatie benoemd. Er zijn geen mondelinge vragen en interpellaties en ook geen initiatiefvoorstellen aan de orde.

3. Mondelinge vragen en interpellaties (n.v.t.)

4. Initiatiefvoorstellen (n.v.t.)

5. Ingekomen stukken

5.a: Lijst van ingekomen collegebrieven + besluit bekrachtiging geheimhouding van één collegebrief

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGEGBRIEVEN VOOR DE RAAD VAN 26 oktober 2011

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Onderzoek coffeeshopbeleid	29 september	Via cie. F&V
2.	Oefening politie in binnenstad	29 september	Via cie. F&V

3.	Audit privacy bouwdoSSIers	30 september	Via cie. R&W
4.	30 km/h-maatregelen Engelbert/Middelbert	30 september	Via cie. B&V
5.	Evaluatieverslag uitvoeringsprogramma Handhaving 2010	30 september	Via cie. B&V
6.	Floresstraat, inrichting tot 30 km/h- gebied	30 september	Via cie. B&V
7.	Raadscommissie drie decentralisaties 12 okt. a.s.	6 oktober	Via cies W&I/O&W
8.	Consultatiefase aanbesteding RegioTram	7 oktober	Via cie. B&V
9.	Afhandeling moties rekening 2010 en voorjaarsdebat 2011	7 oktober	Via alle commissies
10.	Ontwerp bestemmingsplan Oostelijke Ringweg, Kardinges	7 oktober	Via cie. B&V
11.	Stand van zaken spoorlijn Groningen-Heerenveen	7 oktober	Via cie. B&V
12.	Knelpuntenoverzicht fietsparkeren	7 oktober	Via cie. B&V
13.	Detailhandelmonitor 2010	7 oktober	Via cie. W&I
14.	Jaarstukken 2011 Regio Groningen- Assen	7 oktober	Via cie. R&W
15.	Tussenrapportage uitvoeringsplan Kansen voor jonge kinderen	7 oktober	Via cie. O&W
16.	Rentebeleid en renterisico's	7 oktober	Via cie. F&V
17.	Terrassenbeleid	7 oktober	Via cie. B&V
18.	Voortgang DaFinci	7 oktober	Via cie. F&V
19.	Vertrouwelijke brief	13 oktober	Via cie. B&V Bekrachtiging geheimhouding in raad 26 oktober 2011
20.	Voortgang herinrichtingvoorstel park Selwerd	13 oktober	Via cie. B&V
21.	Jaarverslag 2010 Discriminatie Meldpunt Groningen	13 oktober	Via cie. O&W
22.	Voortgangsrapportage Woonwagengzaken	13 oktober	Via cie. R&W
23.	Bezuinigingen openbaar groen 2012	13 oktober	Via cie. B&V
24.	Bijensterfte	13 oktober	Via cie. B&V
25.	Projectofferte herinrichting De Groene Long, fase 2	13 oktober	Via cie. B&V
26.	Inzet taalcoaches voor inburgering	13 oktober	Via cie. O&W
27.	Onderzoek dienst SOZAWE	13 oktober	Via cie. W&I
28.	Stand van zaken nieuwe wegverbinding N361	13 oktober	Via cie. B&V
29.	Afvalpreventie en -educatie	13 oktober	Via cie. B&V
30.	Aanvullende informatie revitalisering Prefectenhof	13 oktober	Via cie. F&V
31.	Heerdenpad	13 oktober	Via cie. F&V

32	Kadernota Samen gezond in stad	14 oktober	Via cie. O&W
33	Monitor Jongerenhuisvesting	14 oktober	Via cie. R&W
34	Stand van zaken De Held 3	18 oktober	Via cie. R&W
35	Voortgang energiebesparing	20 oktober	via cie. R&W
36	Onderzoeksplan Doeltreffendheid en Doelmatigheid 2012	20 oktober	via cie. F&V
37	Uitgangspunten Armoedebeleid	20 oktober	via cie. W&I
38	Tegemoetkoming woonlasten voor kamerbewoners	20 oktober	Betrekken bij agendapunt 8b.
39	Evaluatie inkoopbeleid social return	20 oktober	via cie. F&V
40	Stand van zaken bomen op de singels	20 oktober	via cie. B&V
41	Bekendmaking jury prijsvraag 'De Campagne'	21 oktober	via cie. R&W
42	Stedenband met Xi'an	21 oktober	via cie. F&V
43	Afsluiting Westrandproject	21 oktober	via cie., B&V
44	Motie over supportersproject/raad juli 2011	21 oktober	via cie. F&V
45	Subsidierelaties en de inkomensnorm	21 oktober	via cie. F&V
46	Conceptperspectief Binnenstad-Oost	21 oktober	via cie. B&V
47	Vervolgonderzoek O2G2	26 oktober	Betrekken bij agendapunt 8a.

De VOORZITTER: Zou u het besluit willen nemen de betreffende brief geheim te willen houden? Dat is een uitdrukkelijk besluit dat de raad moet nemen. Ik begrijp dat u bereid bent om dat besluit te nemen. Dan is aldus besloten. Dan gaan we naar de lijst van ingekomen overige stukken.

5.b: Lijst van overige ingekomen stukken

LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD VAN 26 oktober 2011

Nr.	Afzender	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1	Mevr. Postma, geluidsoverlast muziekfeesten in Stadspark	27 september	Tkn (= kopie, origineel bij college)
2	Dhr. Van Slochteren, meedoen? Situatie mensen met een beperking	27 september	Tkn
3	Noorderzon, evaluatie klachten	27 september	Tkn
4	Waterborg BV, koopzondagen	27 september	Tkn
5	Bewoners De Hunze Van Starkenborgh, plan ter verbetering verkeerssituatie bij Gerrit Krolbrug	3 oktober	Tkn (= kopie, origineel bij college)
6	Reitdiep Havenkwartier Groningen BV, zondagopenstelling winkels jachthaven Reitdiep	4 oktober	Tkn, naar college ter afhandeling
7	Mevr. Cormick, hondenbeleid	5 oktober	Tkn
8	Audit committee, andere aanlevering begrotingsstukken	5 oktober	Tkn
9	Gem. ombudsman, rapport klachtonderzoek bij de HVD	6 oktober	Tkn
10	Mevr. Rozema, kantine de Parrel	7 oktober	Tkn, naar college ter

			afhandeling
11	Dhr. Post, bezorging op zondag	11 oktober	Tkn (= kopie, origineel bij college)
12	Brandweer regio Groningen, regionalisering brandweerkorpsen	17 oktober	Via cie. F&V
13	VNG, bestuursafspraken 2011-2015	18 oktober	Tkn
14	Dhr. Van Deemter, overlast studenten Coendersweg	19 oktober	Tkn
15	Provincie Groningen, financiële positie sw-bedrijven	24 oktober	Tkn
16	Bewonersorganisatie Weijert Welzijn, beleid m.b.t. offertes	25 oktober	TKN (= kopie, origineel bij college)

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat u die lijst kunt vaststellen. Dan zijn we bij de conformstukken.

6. Conformstukken

6.a: Krediet tijdelijke huisvesting en herbouw Gravenburgschool

De VOORZITTER: Kan worden besloten zoals aan u is voorgelegd? Dat is het geval.

6.b: Kredietaanvraag aankoop kavels Meeroevers II, tweede tranche

De VOORZITTER: Dit agendapunt is van de agenda afgevoerd.

Ik zou het volgende agendapunt als eerste willen behandelen bij de 1-minuutinterventies, dus dat noem ik dan maar even 7.0.

6.c: *Wordt agendapunt 7.0*

7. 1-minuutinterventies

7.0: Voorbereidingsbesluit Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat

De VOORZITTER: Het woord is aan de Stadspartij, de heer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, dank voor deze mogelijkheid. Eerst dank aan de wethouder voor de toezegging dat hij het voorbereidingsbesluit wat breder wil bezien in de commissie Ruimte en Wonen, waarbij wij dan graag aandacht vragen voor twee punten. We hebben bij de Oosterweg gezien dat daar het voorbereidingsbesluit maanden heeft gelegen, waardoor ontwikkelaars toch nog dingen konden doen die eigenlijk niet gewenst waren. Dus de vraag van ons is: wilt u ook de geheimhouding betrekken bij het voorbereidingsbesluit? Wij denken als Stadspartij dat het nuttig kan zijn om voorbereidingsbesluiten in beslotenheid te nemen, om te voorkomen dat er ontwikkelingen plaatsvinden waar je dan formeel-juridisch niets meer aan kunt doen. Dat is de vraag, om dat mee te nemen in deze overweging.

De VOORZITTER: Anderen die bij dit agendapunt het woord wensen? Dat is niet het geval. Dan is het woord aan wethouder De Vries voor een reactie op het verzoek ten aanzien van beslotenheid.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, we zullen ook dit thema meenemen in de nota die we voor u zullen maken. En dan zal ook helder zijn in welke gevallen, en welke betekenis geheimhouding of vertrouwelijkheid heeft in dit soort gevallen in het voorbereidingsbesluit. Dat zeg ik u graag toe.

De VOORZITTER: Kunnen wij dan met inachtneming van deze toezegging overgaan tot besluitvorming? En dan neem ik aan dat u ook kunt instemmen met de besluitpunten onder I tot en met III, zoals aan u is voorgelegd. Aldus is besloten.

Dan gaan we naar de overige 1-minuutinterventies.

7.a: Collegebrief ‘Gebruik gif door gemeente’

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Het college geeft aan dat het vindt dat de hoeveelheid gif die de gemeente gebruikt dermate beperkt is en op een dermate veilige wijze wordt toegepast, dat maatregelen niet nodig zijn. Wij zijn echter van mening dat schadelijk gif te allen tijde vermeden zou moeten worden. Imidacloprid is een van de oorzaken van de bijensterfte. Bijen zorgen voor een groot deel voor de bestuiving van niet alleen wilde planten, maar ook van onze voedselgewassen. Ernstige bijensterfte heeft daarom ook ernstige gevolgen voor onze voedselproductie en ons ecosysteem. Het college spreekt van ‘slechts’ 107 kg jaarlijks gebruik van insecticiden, waaronder Imidacloprid. Terwijl 0,1 ng al genoeg is om een werkbij arbeidsongeschikt te maken en een kleine hoeveelheid meer de bij dood maakt.

Glyfosaat is dermate giftig bevonden dat het binnenkort niet meer gebruikt mag worden door de gemeente. Als het zo giftig is, waarom zouden we het nu dan nog wel gebruiken? Bovendien zijn er bij- en milieuvriendelijke alternatieven voor beide gifsoorten, zoals Tercol en Biocontrole.

Om dit verhaal kracht bij te zetten, dienen we de volgende twee moties in. Dank u wel.

Motie (1): Bijensterfte door gifgebruik (Partij voor de Dieren, CDA, GroenLinks)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de collegebrief ‘Gebruik gif door de gemeente’,

Constaterende dat:

- de gemeente het gif Imidacloprid gebruikt bij insectenverdelging;
- algemeen door wetenschappers aangenomen wordt dat Imidacloprid een oorzaak is van de massale bijensterfte.

Overwegende dat:

- de VN in een rapport van 10 maart jl.: ‘Global Bee Colony Disorders and Other Threats to Insect Pollinators’ de noodklok luiden over het verdwijnen van de bijen, zoals eerder genoemd in onze motie ‘Geen gif’;
- de bijensterfte niet alleen voor de bijenpopulatie schadelijk is, maar ook grote gevolgen heeft voor de mondiale flora en fauna en voor onze voedselvoorziening;
- er diervriendelijke alternatieven zijn (bijvoorbeeld Biocontrol en Tercol).

Verzoekt het college:

- onderzoek te verrichten naar de diervriendelijke en milieuvriendelijke alternatieven voor Imidacloprid en dit terug te koppelen naar de raad.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (2): Groningen gifvrij (Partij voor de Dieren, GroenLinks)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de collegebrief ‘Gebruik gif door de gemeente’,

Constaterende dat:

- volgens de collegebrief het gif Roundup, met de werkzame stof glyfosaat, gebruikt wordt door de gemeente;
- gebruik van gif in de komende tijd verboden zal worden voor gemeenten en particulieren.

Overwegende dat:

- glyfosaat schadelijk is voor flora en fauna (onder andere de bij) en voor de mens;
- er alternatieven zijn, die al deels door de gemeente worden toegepast.

Verzoekt het college:

- versneld te stoppen met het gebruik van glyfosaat in de gemeente.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Onder deze motie wil ik nog graag een handtekening van de heer Van der Veen van GroenLinks, die mede onder de motie staat. Daarmee zullen beide moties deel uitmaken van de beraadslaging. Wie wil er verder nog het woord voeren over dit onderwerp? De heer Van der Veen.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de Partij voor de Dieren. Over Roundup is ook in de Tweede Kamer een motie aangenomen en wat betreft bijensterfte heeft het college aangegeven dat er wel overleg met imkers wordt gevoerd, maar ook wij zouden graag meer dier- en milieuvriendelijke alternatieven zien voor het gebruik van dat gif. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan constateer ik ondertussen dat de heer Spakman de vergadering binnenkomt (17.00 uur) en kijk ik nog even of er verder nog behoefte is om bij dit agendapunt het woord te voeren. Mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw VAN DER MEULEN (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag voor de heer Kelder. U geeft een aantal diervriendelijke alternatieven. In hoeverre zijn deze middelen ook effectief?

De VOORZITTER: Ja, dit is een beetje bijzonder, want de heer Kelder is al even niet meer aan het woord. Maar goed, ik zit nu toch even op de moties te wachten, dus kan de heer Kelder even antwoord op deze vraag geven.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik verstond de laatste woorden die u zei niet.

Mevrouw VAN DER MEULEN (D66): In hoeverre zijn deze middelen effectief?

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik versta het weer niet.

De VOORZITTER: In hoeverre de alternatieve middelen effectief zijn.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dat is ook een beetje de vraag om te onderzoeken. Wat wij gehoord hebben, is dat deze middelen net zo effectief zijn, maar compleet milieuvriendelijk. Er wordt bijvoorbeeld met enzymen gewerkt, of met een soort andere kleine insectjes die bijvoorbeeld weer andere grotere insecten verdrijven en die insecten zijn dan niet schadelijk. Maar als ik de informatie die ik heb verzameld moet geloven, zijn die net zo effectief en niet schadelijk.

De VOORZITTER: Oké. Nou hadden wij een heel mooie procedure bedacht waarbij wij moties in drievoud binnen zouden krijgen en ze dan meteen ook zouden kunnen tonen op het scherm, terwijl ze dan ook tegelijk zouden kunnen worden gekopieerd, maar dat is nu even niet gebeurd, dus dat lukt nu even niet. Ik denk dat de wethouder behoefte heeft aan de moties op papier. Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): U zegt dat wij het anders hadden moeten doen met het indienen van de moties, maar we hebben het gevraagd bij de bodes. En de bodes zeggen dat het via u gaat. Wij volgen verder de route zoals het gaat.

De VOORZITTER: Nee, er is een afspraak gemaakt in het presidium waarbij moties eerst in drievoud worden aangeleverd. Wij wachten in ieder geval even op een motie die we nu ook even kunnen zien. Dat is de motie ‘Bijensterfte door gifgebruik’. Ik stel voor dat de wethouder even de gelegenheid heeft om de tekst goed tot zich te nemen. Dan ook graag even de tekst tonen van de tweede motie, als dat mogelijk is. Dan zou de wethouder misschien het eerst op deze motie kunnen reageren (motie 2: ‘Groningen gifvrij’), omdat die ook nog te zien is. Het woord is aan wethouder Visscher.

Wethouder VISSCHER: Voorzitter, dank u wel. Ik enk dat het goed is om het nog even in het perspectief te plaatsen dat de gemeente Groningen, vergeleken met heel veel andere gebruikers en ook andere

gemeenten extreem weinig chemische middelen gebruikt. We zijn er al heel erg lang mee bezig om dat minimaal te benutten. Dus als iedereen net zo weinig zou gebruiken als wij dan had de Tweede Kamer die motie niet hoeven aan te nemen denk ik. Maar u wilt het eigenlijk helemaal terugdringen. We weten nog niet of het kabinet de motie van de Kamer ook gaat uitvoeren, daar zijn de mores anders dan in de gemeente. Maar natuurlijk zoeken wij altijd naar mogelijkheden om dat middelengebruik terug te dringen naar zo dicht mogelijk bij nul. Het gebruik van de Roundup op de half verharde paden op de begraafplaatsen waar wat weinig betreding plaatsvindt wordt ook steeds minder, want we vervangen paden door asfaltpaden en graspaden, dus dat zijn we al aan het afbouwen. Echt veel sneller dan we nu al doen kan niet, maar we zijn het wel gestaag aan het terugdringen. Dus feitelijk doen we wat u zegt, maar naar nul zou ik gezien het effect dat we ermee moeten bereiken op dit moment niet kunnen realiseren. Maar we gebruiken echt zo min mogelijk. En elke keer dat het minder kan doen we het minder. Over het andere middel, Imidacloprid en bijensterfte, wil ik u nog eens in herinnering roepen dat die bijensterfte het gevolg is van het gebruik van dit middel in akkerbouwgewassen. Dat doen wij niet. Wij gebruiken het heel weinig voor het bestrijden van insecten en wespennesten en heel soms bij ernstige mierenproblematiek. We zijn ook al bezig dit middel te vervangen door een milieuvriendelijker middel en we zijn ook zeker van plan om dat voort te zetten. Dus in feite zou ik kunnen zeggen dat u die motie wat dat betreft kunt overnemen, want dat is echt onze insteek.

De VOORZITTER: Kunnen wij overgaan tot besluitvorming? Als eerste en enige dan over beide moties, want het betreft hier een raadsbrief.

We brengen als eerste zo dadelijk in stemming de motie op stuk nummer 1, en ook in beeld zoals u ziet. Hebt u goed kennis kunnen nemen van deze ingediende motie? Er is behoefte aan stemverklaringen vooraf.

Stemverklaringen:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, wie ooit eens door een bij gestoken is weet dat een bij zelf ook gif gebruikt en wel mierzuur. Toch mogen we ze niet met gelijke munt terugbetalen. De wethouder heeft duidelijk gemaakt dat onze gemeente buitengewoon voorzichtig is met gif. Er is dus goede reden om haar daarin te vertrouwen, dat maakt het steunen van deze motie niet nodig.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Prummel. We komen er hier toch altijd weer slimmer uit dan we er ingaan. De heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, wij steunen het beleid van de wethouder. Een beleid dat buitengewoon sober is met dit soort bestrijdingsmiddelen. We wijzen erop dat sommige mensen erg veel last hebben van wespen onder de pannen en daar moet wel een mogelijkheid zijn anders dan warm water. Dank u wel.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Je kunt eigenlijk niet tegen het onderzoek naar dier- en milieuvriendelijke alternatieven zijn, dus die motie steun ik. Straks nummer 2.

De heer SPAKMAN (PvdA): Wij sluiten ons aan bij de argumentatie van Student en Stad.

De VOORZITTER: Dan heb ik volgens mij alle stemverklaringen gehad. Dan gaan we stemmen over de motie op stuk nummer 1.

Wie steunt de motie op stuk nummer 1? Dat zijn Student en Stad, de PvdA, GroenLinks, de Partij voor de Dieren, het CDA, de SP en D66, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op stuk nummer 2. Ook die krijgt u denk ik te zien.

Stemverklaringen:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, als we straks toch moeten stoppen en het materiaal niet gebruiken, laten we dan meteen maar stoppen. Deze motie zal de Stadspartij steunen.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, we hebben kennisgenomen van de motie in de Tweede Kamer, maar die is nog geen wet. Dus wij doen de redenatie van de heer Prummel precies andersom: wij steunen deze motie niet.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): We hebben in de commissie al gezegd dat de hoeveelheid die we gebruiken voor een stad ontzettend weinig is, maar wel noodzakelijk. Daarom zullen wij deze motie niet steunen.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ook wij zullen motie 2 niet steunen om de redenen die ook door de vorige fracties zijn aangegeven.

De VOORZITTER: Dan hebben we alle stemverklaringen gehad. Dan gaan we over tot stemming over deze motie op stuk nummer 2.

Wie steunt de motie op stuk nummer 2? Dat zijn GroenLinks, de Stadspartij en de Partij voor de Dieren, waarmee de motie is verworpen.

Dan gaan we naar agendapunt 8.a.

8. Discussiestukken

8.a: Voorstel herziening bruidsschat O2G2

De VOORZITTER: U hebt bij dit agendapunt ook een nadere brief ontvangen. Ik moet u medelen dat de leden De Rooij en Moes de zaal verlaten (17.10 uur).

Dan is het woord aan de heer Evenhuis, VVD.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, dank u wel. Het Openbaar Onderwijs in Groningen had in het verleden een zeer goede naam. Wethouder Wallage werd later staatssecretaris van Onderwijs. Wethouder Van der Vondervoort werd later ook staatssecretaris. Wethouder Pijlman werd voorzitter van de Hanzehogeschool. De Groninger Middenschool – zeg ik ook als VVD'er – gold als een voorbeeld van landelijke vernieuwingen.

Dan komt de verzelfstandiging. De PvdA was leidend. Ook hierin. Ook in vorige zaken. Op 16 december 2009 werd de zelfstandige Stichting Openbaar Onderwijs Groningen opgericht. De gehele raad ging akkoord. Ook de VVD, op onderdelen. Er werd een royale bruidsschat meegegeven van 3,5 miljoen euro. De eigen vermogenspositie werd berekend op 13,6 miljoen euro.

Een mooie overdracht. Geen wanklank. Deze werd nog mooier doordat de directeur Onderwijs van de gemeente, de werkmaatschappij, zitting nam in het bestuur van de nieuwe stichting; een garantie dat het goed zit.

Echter, er ontstaan al snel wolken aan de hemel. In april 2010 vermeldt O2G2 per brief dat er financiële knelpunten zijn. Echter, op 28 mei, zes weken later, wordt deze brief weer ingetrokken. Na bijna een half jaar later wordt de gemeente echt gewaar dat er grote problemen zijn. Over vele miljoenen, inzake de bruidsschat en inzake de geringe vermogenspositie. Pas in december 2010 wordt de gemeenteraad – wij – geïnformeerd. En dan maakt de gemeenteraad een zeer merkwaardige stap. Hij verklaart de bijeenkomst besloten. Er volgen meerdere besloten vergaderingen. De doorbetalingsregeling naar het bijzonder onderwijs werd echter niet op de agenda gezet.

De VOORZITTER: De heer Van der Schaaf.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. U noemt het besluit van de gemeenteraad om de zaak in beslotenheid te behandelen merkwaardig. Maar kunt u zich nog herinneren wat uw eigen standpunt in dezen was?

De heer EVENHUIS (VVD): Ja, daar kom ik op. Daar kom ik op, dat is ook niet zo mooi.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ik heb niet begrepen dat u een ander standpunt had dan ...

De heer EVENHUIS (VVD): Daar kom ik op. Deze doorbetalingsregeling naar het bijzonder onderwijs werd echter niet op de agenda gezet. Een ijzeren wet in onderwijsland, deze doorbetaling. De pers ondertussen, informeert de Groninger burger, terwijl de raad in beslotenheid – de raadscommissie moet ik zeggen, voorzitter, u was toen nog geen voorzitter – doorvergadert. En dan komen de perspublicaties: 'Grote tekorten in het openbaar onderwijs', 'Reservepositie nieuw openbaar onderwijs zeer slecht',

‘Massale ontslagen dreigen bij de integratiebanen in het onderwijs’. Zelfs: ‘Openbaar onderwijs onder niveau’.

De VOORZITTER: De heer Van der Schaaf.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ik moet toch even de heer Evenhuis corrigeren. Hij doet aan een vorm van geschiedvervalsing. Er is inderdaad sprake geweest van dat er in de zomer sprake is geweest van perspublicaties, zoals u ze noemt. Maar toen was de vertrouwelijkheid van de vergaderingen er al lang af. U suggereert alsof er alleen via de pers informatie is geweest. En dat de raad hier slechts in vertrouwelijkheid over gesproken heeft is pertinent onjuist.

De heer EVENHUIS (VVD): Wij zijn voor het eerst in december 2010 vertrouwelijk op de hoogte gesteld. Ik weet nog waar het was. Het was hier in deze zaal en ik zat daar. De raad verzoekt het eigen audit committee een onderzoek naar de bruidsschat te laten doen. Wij steunden dat onderzoek. Wij betreuren het, PvdA, zeg ik, dat de doorbetalingsregeling niet direct op de raadsagenda is gezet. Dat was niet goed, ook niet van onze fractie. En daarvoor bied ik mijn excuses aan. Een onafhankelijk onderzoek naar het eigen vermogen zullen wij steunen. Dat moet wel afgebakend zijn. Dit onderzoek dient vooral te gaan over de voorzieningen onderhoud, afschrijving, onderzoek naar een vordering op het Ministerie van OC&W.

Daarnaast willen we graag de volgende suggesties inbrengen:

1. Binnen het onderzoek dient ook O2G2 zelf mee te doen.
2. Ook dient gehoord te worden de vertrokken bestuurder Nijebanning van O2G2, de oud-directeur van de werkmaatschappij. De gemeente, zo heb ik gevraagd, zal zich hiertegen niet verzetten en O2G2 ook niet en hij is de belangrijkste drager van alle informatie.

Wij bepleiten hier geen onderzoek naar bij voorbaat grote, forse bedragen. Integendeel, zou ik zeggen. Een eventuele lening, met een gemeentelijke borgstelling, heeft onze voorkeur, verreweg boven een doorbetaling aan het bijzonder onderwijs. Kan dit ook in het onderzoek onderzocht worden?

Met een omzet van 120 miljoen euro op jaarbasis bij O2G2 moet het toch in staat zijn een lening in een bepaalde periode af te lossen. Deze mogelijkheid willen we ook onderzocht hebben. Als dat niet zou kunnen is er een nieuwe situatie voor ons.

Tot slot, voorzitter. Het gemeentebestuur en O2G2 moeten weer in harmonie met elkaar omgaan. De dreiging van O2G2, nu publiekelijk, moet van tafel, vinden wij. Dat kan doordat beide partijen inschikkelijk zijn. Beide partijen dienen elkaar te respecteren. En dat alles, vinden wij, is in het belang van goed openbaar onderwijs in de stad Groningen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van der Schaaf, PvdA.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Dank u, voorzitter. Bij het besluit voor verzelfstandiging in 2008 en 2009 is door de PvdA, en ook andere fracties, aandacht gevraagd voor een zorgvuldige overdracht. Het openbaar onderwijs zou als zelfstandige organisatie financieel en organisatorisch zo volwaardig moeten kunnen functioneren. De verzelfstandiging was voor de PvdA een politieke keuze. Onderwijsprofessionals, ouders en leerlingen moeten zelf de kans krijgen het onderwijs vorm te geven. Niet voor niets werd de verzelfstandiging door het veld met enthousiasme begroet. En laat er geen misverstand over bestaan: de PvdA staat nog steeds voor 100% achter de verzelfstandiging. Maar al een jaar lang praten we – de heer Evenhuis heeft er zo pas al aan gerefereerd – over de financiële problemen waarin O2G2 zit. Problemen die al kort na de verzelfstandiging duidelijk werden. Ze kunnen dus niet los van die verzelfstandiging worden gezien. Problemen die tot grote onrust hebben geleid op scholen, bij personeel, ouders en leerlingen. Onderwijsstad Groningen kan zich geen openbaar onderwijs toestaan dat niet volwaardig kan functioneren. En was niet de bedoeling van de verzelfstandiging juist het tegenovergestelde?

Voorzitter, het is voor de PvdA-fractie daarom duidelijk dat het proces van de verzelfstandiging en de afwikkeling daarvan geëvalueerd moet worden. Maar niet eerder dan het moment waarop we de discussie met O2G2 hebben beslecht. Een jaar lang gesprekken tussen gemeente en O2G2 heeft nog niet geleid tot een oplossing. Wel is nu het onderzoek naar de herziening van de bruidsschat bekend: de gemeente heeft O2G2 te weinig geld meegegeven. Maar dat onderzoek heeft in politieke zin nog niet gebracht wat de bedoeling was. Er is nog geen totaaloplossing.

Ook in het proces ging een aantal zaken niet goed. De audit committee was door het college zelf gevraagd om kritisch mee te kijken. Maar onderzoek en raadsvoorstel waren al gereed toen de audit committee er

naar kon kijken. Dat is wat de PvdA-fractie betreft betreurenswaardig en is de zorgvuldigheid van het proces en het onderzoek niet ten goede gekomen. Vervolgens heeft de PvdA-fractie, evenals een aantal andere fracties, in de raadscommissie nadrukkelijk gepleit voor een breder vervolgonderzoek. Hiervoor was het advies van de audit committee de basis. Het conflict over de vermogenspositie, alsook de vraag of de risico's voldoende in beeld zijn gebracht staan hierbij centraal. Essentieel daarbij was commitment van O2G2 aan de onderzoeksopdracht en ook aan de commissie die dat ging uitvoeren.

Vandaag ontvingen we een korte, maar heldere brief van het college. Het college heeft goed geluisterd naar de raadscommissie en de audit committee. Het door ons gewenste onderzoek komt er. Een initiatief vanuit de raad om dit onderzoek af te dwingen is wat de PvdA betreft daarmee dan ook overbodig geworden. We zijn blij dat het college ook tot het inzicht is gekomen dat dit de enige weg is om dit slepende conflict te beëindigen.

Voorzitter, de PvdA hecht aan een onderzoeksopzet die zich kenmerkt door zorgvuldigheid, onafhankelijkheid en gezamenlijkheid. En daarom gaan wij bij de verdere uitwerking van dat onderzoek uit van het volgende:

- de commissie die dat gaat doen zal door beide partijen moeten worden ingesteld;
- de onderzoeksopdracht wordt gezamenlijk met O2G2 uitgewerkt en vastgesteld;
- de betrokkenheid van de raad moet worden geborgd door de definitieve onderzoeksopzet voor te leggen aan de raad;
- van gemeente en O2G2 verwachten wij vervolgens volledige medewerking en openheid.

De vraag aan het college is, voorzitter, of het college dit kan bevestigen.

Voorts ben ik in dat opzicht benieuwd of er al overleg met O2G2 is geweest over deze aanpak en of O2G2 zich kan vinden in deze globale opzet in de brief. En wat betekent dat voor de deadline die gesteld is door de raad van toezicht van O2G2 van 15 december?

Maar deze doorbraak heeft volgens de PvdA-fractie wel consequenties voor het voorstel waarover we het nu hebben: het bruidsschatonderzoek.

Voorzitter, de PvdA vindt het niet verstandig om nu een besluit te nemen over de herziening van de bruidsschat. De PvdA-fractie is op zich van mening dat het onderzoek een basis is voor verdere besluitvorming. Maar de realiteit is dat O2G2 forse bezwaren heeft tegen een onderzoek. Op die bezwaren is nog geen reactie gekomen. Noch van het college, noch van VOS ABB. Het zou naar ons idee niet van zorgvuldigheid getuigen nu eenzijdig de bruidsschat te herzien. We hebben al eens eerder een bruidsschatbesluit genomen en inmiddels weten we dat dit besluit te gehaast en niet zorgvuldig genoeg is genomen. Die fout moeten we nu niet weer maken. We zijn van mening dat het beter is om het voorstel nu niet in stemming te brengen en aan de onderzoekscommissie die aan de slag gaat te vragen het VOS ABB-verhaal mee te nemen in het onderzoekstraject. Dit met als doel de bezwaren van O2G2 weg te nemen. Vanwege de zorgvuldigheid en mogelijke risico's is het van groot belang dat O2G2 met deze herziening in kan stemmen. De nieuwe gezamenlijke aanpak biedt de kans dit ook voor elkaar te krijgen. We mogen deze kans wat dat betreft niet laten lopen. Nu eenzijdig de bruidsschat vaststellen strookt ook niet met de geest van aanpak zoals het college die nu zelf voorstelt.

Uitstel van het besluit heeft wel als bezwaar dat niet op korte termijn geld aan O2G2 kan worden uitgekeerd. Dus mocht het zo zijn dat O2G2 echt een financieringsprobleem heeft dan is dat naar ons idee ook op een andere manier op te lossen, bijvoorbeeld met een borgstelling, zoals ook al door O2G2 zelf is gevraagd.

Voorzitter, is het college het met ons voorstel eens dat het beter is om het voorliggende voorstel inzake de bruidsschat op dit moment niet in stemming te brengen? Dat is de vraag.

Tot slot nog iets over de doorbetalingsverplichting naar het bijzonder onderwijs. De PvdA heeft hier samen met D66 vragen over gesteld. De kosten waarvoor O2G2 extra middelen zou krijgen kunnen zich per definitie niet voordoen in het bijzonder onderwijs. Er is daar namelijk geen invorderingsaanpak als gevolg van verzelfstandiging, waarvoor de bruidsschat uitsluitend is bedoeld. Naar opvatting van de PvdA-fractie is er daarom op basis van een inhoudelijke beoordeling geen aanleiding tot doorbetaling. De geest van een financiële gelijkstelling is naar ons idee hier niet voor bedoeld. Desalniettemin trekt het college de conclusie dat volgens de letter van de wet die doorbetaling waarschijnlijk wel nodig is. Als PvdA hebben we op dit moment moeite met deze conclusie. Wij kunnen die conclusie op basis van door ons verstrekte informatie nu nog niet volledig onderschrijven. Regelgeving en jurisprudentie laten ruimte voor interpretatie en keuze. Voordat we dit punt rijp voor besluitvorming achten willen we van het college op dit onderdeel nog graag nadere onderbouwing.

De VOORZITTER: U doet in zekere zin een voorstel ten aanzien van de orde om niet tot besluitvorming over te gaan en u vraagt daar, constateer ik heel nadrukkelijk, ook de opvatting van het college over.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ja.

De VOORZITTER: Dus ik mag denk ik die opvatting ook afwachten en dan beslissen we later verder ten aanzien van het voorstel. Dank u wel.

Wie mag ik hierna het woord geven? De heer De Rook, D66.

De heer DE ROOK (D66): Ja, voorzitter, dank u wel. We spreken vandaag wederom over de financiële positie van O2G2. Dat het een lange geschiedenis heeft hoef ik niet meer te herhalen. Daarvoor verwijs ik ook naar de bijna kinderboekachtige opsomming die de heer Evenhuis daarvan gaf. Dat is denk ik een heel accurate weergave van wat er gebeurd is. Belangrijk is vooral hoe dat nu verder gaat. Tijdens de commissie hebben wij al aangegeven dat wij het heel belangrijk vinden dat er op dit dossier eindelijk rust komt. Dat er eindelijk een oplossing komt voor de problemen waarover wij eigenlijk zo sinds december 2010 hier in de raad mee bezig zijn. Want de energie die dit kost, niet alleen voor het college en de raad, dat is niet zo'n probleem, maar zeker ook voor het onderwijs. Dat moet weer terug naar waar het onderwijs zijn energie aan moet besteden, namelijk lesgeven, zo goed mogelijk, aan kinderen.

We zijn heel blij, voorzitter, dat de commissievergadering en de bijdrage van onder andere D66 ertoe heeft geleid dat het college toch van mening is veranderd en nu ook zegt: wij zien zelf ook het belang, we willen graag het initiatief nemen voor een vervolgonderzoek. Daar zijn wij blij om. En daarbij, voorzitter, is het ons ook wel heel veel waard dat we dit onderzoek dan samen met O2G2 ook doen. Dus dat we ondanks dat er meningsverschillen zijn het eens kunnen worden over 'waar hebben we het nou over?' en 'welke vragen moeten we beantwoorden om tot een werkbare oplossing te komen?'

Daarom is het denk ik ook goed dat we de opzet nu niet helemaal vastleggen, maar dat we die ook openleggen voor discussie met O2G2 en dat de deskundigen die zich bezig zullen houden met de beantwoording van de vragen in gezamenlijkheid worden benoemd.

En voorzitter, dat is dan ook eigenlijk de reden dat ik het eens ben met het voorstel van de heer Van der Schaaf van de PvdA om te zeggen: wij zouden dit eigenlijk niet moeten besluiten. Niet omdat we het oneens zijn met de uitkomst van het bruidsschatonderzoek, maar omdat we nu wel een kans hebben om het nu ook gezamenlijk op te pakken met O2G2 en het ook gezamenlijk op te lossen. Dan zou het inderdaad niet verstandig zijn om het nu eenzijdig vast te stellen, met het risico dat het verderop in het dossier misschien nog problematisch wordt. Want als we kijken naar de reactie van O2G2 op het bruidsschatonderzoek dan zien we eigenlijk dat wij met een nieuw onderzoek tegemoetkomen aan hun belangrijkste kritiek, namelijk kijken naar de vermogenspositie. Dus ik zie daar wel ruimte in. En het zou ook goed zijn als het college daar een beetje de tijd voor zou nemen om dat ook met O2G2 uit te praten. En dat zeg ik niet om het nog langer te laten duren. We hebben volgens mij een extra raadsvergadering op 9 november. Het zou voor mij heel fijn zijn als we dan iets op de agenda kunnen hebben waarmee we verder kunnen. Want het traject duurt inderdaad nu al weer langer. We hebben ook in de commissie gezegd, en dat wil ik ook graag herhalen, dat verdere verlenging van het traject niet mag leiden tot extra financiële problemen voor de Stichting O2G2 en dat we dan ook vinden dat de gemeente, mocht er om gevraagd worden, over moet gaan tot het verlenen van een borgstelling.

Voorzitter, er zijn nog steeds heel veel vragen die openstaan naar aanleiding van de verzelfstandiging. Maar veel van die vragen zijn nog niet beantwoord en ik vermoed ook dat dit onderzoek die niet bevredigend gaat beantwoorden. Maar dat is van latere zorg en van latere orde. We willen op dit moment dat er rust komt op het dossier en we zullen later nog eens kijken naar hoe die verzelfstandiging nou heeft plaatsgevonden en wat we daarvan bij de andere verzelfstandigingen in de gemeente kunnen leren. Voor nu is het belangrijk dat we een oplossing vinden op dit dossier, zodat de gemeente verder kan in haar nieuwe positie ten aanzien van het openbaar onderwijs en het openbaar onderwijs eindelijk kan doen waarvoor het in het leven is geroepen, namelijk zelfstandig bezig gaan met het geven van goed onderwijs in de stad. Dank u wel.

De VOORZITTER: Is er verder nog behoefte om het woord te voeren bij dit agendapunt? De heer Verhoef, ChristenUnie.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Voorzitter, dank u wel. De fractie van de ChristenUnie hecht groot belang aan kwalitatief goed onderwijs in onze stad. Onderwijs waar ouders hun kinderen met een gerust hart naartoe sturen en onderwijs waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen tot volwassenen voor de

toekomst. Maar ook onderwijs waarin medewerkers van het openbaar onderwijs zich thuis voelen en met hart en ziel hun werk kunnen doen. Het openbaar onderwijs in onze stad is met ingang van 2010 verzelfstandigd. En na een gedegen voorbereiding en menig onderzoek dacht de toenmalige raad dat het openbaar onderwijs in alle opzichten gezond op eigen benen kon staan. Onze fractie vindt dat ondanks deze verzelfstandiging verantwoordelijkheid voor het openbaar onderwijs een taak is voor de overheid en dat zij als overheid zo dicht mogelijk bij die verantwoordelijkheid moet blijven staan. Al binnen een half jaar na de verzelfstandiging trokken het college van bestuur en de raad van toezicht van het O2G2 aan de bel bij de gemeente met de mededeling dat de financiële situatie hachelijk was en dat de financiële middelen tekortschoten om een gezonde bedrijfsvoering uit te kunnen oefenen. Een periode van onrust brak aan en die is ook aan de schoolpleinen niet voorbijgegaan en die duurt tot op de dag van vandaag.

Na een periode van intensief overleg is besloten tot een onderzoek naar de omvang van de bruidsschat, met als leidende vraag of de bruidsschat destijds anders had kunnen of moeten worden vastgesteld.

Met de uitkomst van het onderzoek naar de bruidsschat zoals dat er nu ligt kunnen wij instemmen. De bepaling van de bruidsschat heeft namelijk binnen de wettelijke kaders plaatsgevonden, al had het wel wat ruimhartiger mogen zijn volgens het onderzoek. Wij zijn ook blij dat het college heeft besloten direct over te gaan tot het toekennen van een soortgelijk bedrag naar rato aan het bijzonder onderwijs in het kader van de financiële gelijkstelling. Daarmee is wat ons betreft voorkomen dat met de poging om de eerste brand te blussen een tweede brand is ontstaan.

De audit committee werd gevraagd kritisch mee te lezen met het onderzoek. Jammer is echter dat de rol van de audit committee maar ten dele kon worden uitgevoerd door de haast en de gedrevenheid waarmee het college dit onderzoek wilde afronden. Wij delen de reactie van de audit committee dat het jammer is dat dit besluit tot aanvulling van de bruidsschat niet is gebaseerd op de specifieke situatie van O2G2, maar dat een vergelijking met andere instellingen van Openbaar Onderwijs in het land tot dit besluit heeft geleid. Het advies dat de audit committee geeft om een vervolgonderzoek te doen roept bij ons de nodige vragen op. De fractie van de ChristenUnie staat huiverig tegenover een vervolgonderzoek, omdat het onderzoek naar de bruidsschat de partijen niet dichter bij elkaar heeft gebracht. En de angst bestaat dat dit bij een volgend onderzoek geen verandering zal brengen. Een vervolgonderzoek behelst dan ook meer dan alleen de cijfers en zou dan ook niet alleen daar op gericht moeten zijn.

In de commissievergadering van deze maand heeft het college ook laten weten dat de accountant van zowel O2G2 als de gemeente om de tafel zitten om de verschillen van inzicht te bespreken en eventueel op te ruimen. Wij zijn benieuwd, ook gezien de brief die vandaag is gekomen, wat de vorderingen daarin zijn en hoe dat mogelijk is afgelopen. We krijgen graag een reactie van het college.

De VOORZITTER: De heer Van der Schaaf.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): U zegt: we zijn bang dat een nieuw onderzoek het probleem opnieuw niet oplost. Nu heeft het college een brief gestuurd met duidelijk een heel andere aanpak dan de manier waarop het laatste onderzoek is aangepakt. Denkt u niet dat met deze aanpak de kans op een oplossing aanmerkelijk groter is?

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Ja, dat denk ik inderdaad wel, want wij hebben ook gedacht dat als er inderdaad een vervolgonderzoek moet komen, daar dan ook duidelijke kaders aangegeven moeten worden. Er moet een duidelijk afgebakende onderzoeksopdracht komen; de partijen en O2G2 moeten zich verbinden aan de uitslag en het moet ook binnen een afzienbare tijd gebeuren. Het moet niet alleen op cijfers gericht zijn, maar ook op het geheel van de verzelfstandiging. Dus in die zin ben ik ook blij met de brief die er gekomen is.

Kijkend naar de brief die we dus vandaag hebben gekregen, hebben we nog wel de vraag aan het college in hoeverre de raad betrokken wordt bij het opstellen van de onderzoeksvraag. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Anderen? Mevrouw Postma, GroenLinks.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Als eerste het onderzoek en het voorstel over de bruidsschatregeling. In de raadscommissie heb ik aangegeven dat in het onderzoek van VOS ABB de ingewikkelde materie rond de bruidsschatregeling helder wordt uitgelegd en toegelicht. De conclusie van het rapport is dat er gewerkt is met verouderde cijfers en dat er geen vergelijking is gemaakt met wat elders gebruikelijk was. En er is vooral gekeken naar de inverdietaakstelling en niet zozeer naar de

mogelijkheid van de nieuwe stichting om daadwerkelijk te kunnen inverdiene. Al met al resulteerde dat volgens VOS ABB in een te magere vaststelling van de benodigde bruidsschat.

Ik ga nu eerst maar even door met de suggestie die de heer Van der Schaaf deed om vandaag niet te besluiten over dit collegevoorstel. Mijn fractie hecht er wel aan dat het onderzoek naar de bruidsschatregeling snel wordt afgehandeld. Dat lijkt ons het beste voor O2G2; er kan dan daadwerkelijk geld worden overgemaakt. En omdat wij van mening zijn dat het onderzoek van VOS ABB een goede basis biedt voor de besluitvorming. Anderzijds heb ik ook wel begrip voor het argument dat om een goed besluit te kunnen nemen en om het goed te kunnen afronden het ook nodig is dat alle relevante informatie op tafel ligt. En het is dan misschien niet erg zorgvuldig om bij het ontbreken van bijvoorbeeld die toegezegde reactie van VOS ABB op de bezwaren van O2G2 tegen het onderzoek er dan nu definitief over te besluiten.

Maar wij zouden het eigenlijk wel op prijs stellen wanneer we bijvoorbeeld op 9 november – de datum is vanavond al eerder gevallen – wel een besluit zouden kunnen nemen en de door de heer Van der Schaaf gevraagde informatie ook beschikbaar zou zijn. Dan heb ik het ten eerste over die reactie van VOS ABB; zou die er dan kunnen zijn?

Maar de heer Van der Schaaf heeft ook nog gevraagd naar nadere onderbouwing over doorbetaling. Het zou ook heel mooi zijn als dan de onderzoeksopzet klaar zou zijn. Maar goed, daar gaan wij niet alleen over. Ik hoor graag de reactie van het college op het voorstel, net zoals de heer van der Schaaf het ook al zei.

Dan eerst maar over naar het vervolg. Er ligt nu een brief van het college om nader onderzoek te doen naar het eigen vermogen en de balanspositie en de in beeld gebrachte risico's op 1 januari 2010. Om te beginnen zijn wij net als alle andere fracties blij dat het college het initiatief weer naar zich toe heeft getrokken en nu bereid is om het onderzoek in deze vorm te doen. We zijn ook blij dat het college zo nadrukkelijk aangeeft dat het onderzoek in samenspraak met O2G2 zou moeten worden gedaan. Het is duidelijk dat overeenstemming over de invulling van het onderzoek van belang is voor het slagen van het onderzoek als geheel. Daarnaast zijn wij tevreden met de in de tijd en opdracht redelijk beperkte onderzoeksopdracht. Ik heb in de raadscommissie ook aangegeven dat wij weinig zien in maandenlange onderzoeken en dat het advies van de audit committee ons ook wat te weids was geformuleerd. Anderzijds is natuurlijk duidelijk dat wij nog niet uitgepraat zijn met O2G2 en dat er wel iets moet gebeuren. Met name aan de kwestie 'eigen vermogen' wordt door O2G2 zelf ook in hun reactie op het bruidsschatonderzoek veel waarde gehecht. Daar wordt in dit onderzoeksvoorstel duidelijk veel aandacht aan besteed. Dat is in ieder geval de bedoeling en O2G2 kan daar zelf ook nog een stem in hebben is het idee, dus daar wordt in ieder geval aan voldaan.

Voorzitter, samengevat: Op dit moment steun voor het voorstel van het college voor een vervolgonderzoek. En als we vandaag niet gaan besluiten over het collegevoorstel over de bruidsschatregeling, waar wij op zich wel begrip voor hebben, dan hopen we dat we daar op 9 november verder over kunnen praten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie mag ik dan het woord geven? Mevrouw Kuik, CDA-fractie.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Het is wel een beetje een hoofdpijndossier, een buikpijndossier. De urgentie is hoog. We vinden onderwijs allemaal belangrijk, maar het suddert nu al heel lang door. Wat betreft het voorliggende voorstel, herziening van de bruidsschat, het lijkt ons een goed onderzoek. Maar ik ben wel benieuwd waarom de reacties van het college op de opmerkingen van O2G2 op het rapport nog niet gegeven zijn. De tijd dringt. Kunnen die nu worden gegeven? Ik geloof ook dat ze zijn beloofd, dus ik snap niet waarom dat niet al geregeld is, aangezien wel duidelijk was dat we dat hier vandaag zouden behandelen.

Wat betreft het voorstel op zich vinden wij het een goed onderzoek. De doorbetalingsregeling staat wat ons betreft niet ter discussie. Over het huidige voorstel willen we even afwachten wat het antwoord op O2G2 is. Maar het huidige voorstel is niet genoeg. Nu is er actie nodig. Nu is er een onderzoek nodig naar de vermogenspositie van O2G2. De raad van toezicht van O2G2 zegt dat O2G2 technisch failliet is en dreigt 15 december op te stappen als er geen oplossing is.

Nou is er wel een beetje verwarring over de schuldvraag en de oplossing. We kunnen wel gaan zwartepieten wie waar fouten heeft gemaakt, maar uiteindelijk moeten de salarissen gewoon betaald worden. En mocht het in het ergste geval zo zijn dat O2G2 failliet gaat, wie moet er dan alsnog inspringen? De gemeente. Dus laten we nu vooral kijken naar een oplossing waarmee we een faillissement voorkomen. Wat geen issue moet zijn, zijn de salarissen. Die moeten gewoon doorbetaald worden, daar moet zekerheid over zijn wat ons betreft.

Onderzoek is aangegeven in een brief. Ik heb daar wel twee voorwaarden bij. Zoals ook zoals de heer Van der Schaaf al zei, dat de raad wordt betrokken bij de onderzoeksopzet. Verder is de audit committee met een advies gekomen en daarin wordt ook genoemd dat we de besluiten die na 1 januari 2010 zijn genomen bij het onderzoek betrekken en die misschien ook wel van invloed zijn op de ontstane situatie. Dat was het, voorzitter. Dank u.

De VOORZITTER: Mevrouw Rademaker, SP.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. Waar staan we vandaag in het conflict tussen de gemeente en O2G2 dat nu al een dik jaar aansleept? Het duurt lang. Veel te lang, naar de mening van de SP. Alle tijd en energie die nu door O2G2 en de gemeente wordt gestoken in dit conflict gaat niet naar het onderwijs en dat zou niet zo moeten zijn, zeker gezien de grote bezuinigingen die op het onderwijs afkomen.

Ik wil kort op het bruidsschatonderzoek ingaan. We zijn het eens met de conclusies van het onderzoek. Het had anders gekund en zo bezien had het ook anders gemoeten. De SP kan zich vinden in de nieuwe berekening, maar baalt wel van het prijskaartje van deze niet-fout. Bij nadere bestudering van het advies van de stadsadvocaat over de doorbetalingsverplichting is de conclusie van de SP dat er mogelijk ruimte is om het niet door te betalen. We zijn tegen de financiële gelijkstelling, zeker in deze situatie waarin het bijzonder onderwijs niet te maken heeft met de inverdientaakstelling, daar waar de bruidsschat voor bedoeld is. We zijn nu nog niet overtuigd dat het moet. Graag een reactie van het college.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, er is in de schriftelijke vragen al uitgelegd dat het in de wet staat. Hoe wilt u dat anders doen met wetten waarmee u het niet eens bent?

Mevrouw RADEMAKER (SP): Nou, wij zijn altijd akkoord met het uitvoeren van de wet. Daar zijn wij niet tegen gelukkig. Maar er ligt wel een advies, en dat is ook bij de beantwoording van de vraag van de PvdA en D66 naar voren gekomen, dat er een mogelijkheid ligt dat we niet hoeven door te betalen. Dus wij zijn daar op dit moment niet van overtuigd.

Mevrouw KUIK (CDA): Dus u kunt er mee leven dat er waarschijnlijk dan een bijzonderonderwijsgroep naar de rechter zal stappen?

Mevrouw RADEMAKER (SP): Nou, ze hoeven niet meteen naar de rechter te stappen. Wellicht is er ook een andere tussenmogelijkheid om met elkaar in gesprek te gaan. Het hoeft niet meteen de rechter te zijn. En ik heb er inderdaad zeer veel moeite mee dat O2G2 met een inverdientaakstelling heeft te maken en die heeft het bijzonder onderwijs niet.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik, laatste keer.

Mevrouw KUIK (CDA): Als we dit eerder hadden besloten dan was het natuurlijk niet zo geweest. Dat is dan toch de fout van de gemeente?

Mevrouw RADEMAKER (SP): Volgens mij hebben we het daar met dat hele bruidsschatonderzoek over gehad, over het vaststellen van de bruidsschat en hoe dat is gegaan. Volgens mij hebben we ook daarvan net geconcludeerd dat het op het gebied van de bruidsschat een goed onderzoek is geweest en ik heb uw fractie daar ook niet anders over gehoord.

Dan wou ik graag verder gaan. De nieuwe brief van het college. Laat, dat wel, maar het college neemt nu eindelijk weer de regie. Daarmee ligt de verantwoordelijkheid wat ons betreft weer op de juiste plek: bij het college en niet bij de raad. De SP-fractie heeft de afgelopen periode de regie bij het college gemist. Het is aan het college om in een conflictsituatie doortastend te handelen en dat is volgens ons te weinig gebeurd. Het afgelopen jaar hebben de gesprekken met O2G2 helaas niet geleid tot een oplossing. En vervolgens heeft het maanden geduurd om tot een bruidsschatonderzoek te komen. Het onderzoek ligt er nu, maar O2G2 heeft nog vele bezwaren. We hebben in de commissie het college opgeroepen om in actie te komen om weer met O2G2 om de tafel te gaan en aan een oplossing te werken: beide met de hakken uit

het zand. Maar nu komt het college met het voorstel voor een onderzoek. Heeft u ook andere mogelijkheden, zoals mediation of arbitrage onderzocht? Graag een reactie. Een onderzoek heeft volgens de SP alleen zin als er commitment is van beide partijen, het een echt onafhankelijk onderzoek is – dus geen externe deskundigen met banden met O2G2 of de gemeente – en er tempo wordt gemaakt. Het moet gewoon binnen twee maanden klaar zijn.

Als zowel O2G2 als het college een bijdrage levert aan de vraagstelling en de onderzoeksopzet en zich daaraan committeert, dan is dat bezwaar wat ons betreft weggenomen. Waar we wel erg veel moeite mee hebben is dat het college zegt te ‘streven’ naar half december voor de presentatie van het onderzoek. U wilt toch net zo graag als ik dat dit conflict zo snel mogelijk wordt beslecht? Dan moet u er toch ook alles voor doen om dit voor elkaar te krijgen? Wat gaat u er nou voor doen om te zorgen dat half december het onderzoek er gewoon ligt? Daarbij stelt de SP dus als voorwaarde dat de externe deskundige ook echt onafhankelijk is. Kunt u ons deze garantie geven?

Samengevat: Een dik jaar later is het conflict nog steeds niet opgelost. Maar het college komt nu wel in actie en gaat met O2G2 aan de slag met een onderzoek. We willen u nogmaals oproepen tempo te maken, zodat iedereen in december weet waar hij of zij aan toe is en we dit dossier kunnen afsluiten, zodat het onderwijs weer over onderwijs gaat. Want niemand in het onderwijs, en zeker niet leerlingen, leerkrachten en ouders hebben er baat bij dat het nu nog langer duurt.

Dan zou ik nog even in willen gaan op het voorstel van de PvdA over het uitstel van besluitvorming. Het argument dat er nog steeds geen reactie ligt van VOS ABB en college op de bezwaren van O2G2 vinden wij legitiem en kunnen wij onderschrijven. Maar wij sluiten ons aan bij andere fracties die dat eerder hebben gezegd, om op korte termijn, bijvoorbeeld 9 november, dan wel te spreken over het bruidsschatonderzoek.

Dan heb ik nog één vraag, ook aan het college. De PvdA stelt voor om het bruidsschatonderzoek mee te nemen bij het vervolgonderzoek. Maar het college heeft in de commissie aangegeven dit onverstandig te vinden. Ik zou graag van het college willen weten hoe het daar nu tegen aankijkt. Dank u.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders, Student en stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. In onze ogen kan dit onderzoek naar de bruidsschat inderdaad niet los worden gezien van hoe de verzelfstandiging tot stand is gekomen. De vraag was en blijft: zijn er fouten gemaakt in het proces van de berekening van de bruidsschat en in onze ogen ook in dat van de verzelfstandiging? U geeft in uw brief toe afgeweken te zijn van de gemiddelde praktijk. En met de informatie van nu zou u het anders hebben gedaan. U doet ons nu een voorstel voor een nieuwe bruidsschatregeling en daarmee erkent u in onze ogen dat u een fout heeft gemaakt.

Voor ons is het proces dan ook nog niet af. De kwaliteit van het onderwijs is in onze ogen in het geding. Er is nog te veel onduidelijkheid over de vraag of het proces van verzelfstandiging goed is verlopen en of O2G2 aan het begin van de verzelfstandiging goed op haar eigen benen kon staan. Zoals wij verwachten dat een organisatie dat zou moeten doen. We achten het dan ook wenselijk dat er een onderzoek komt naar het proces van verzelfstandiging, zoals voorgesteld is door de audit committee. Wij willen namelijk ook nog voorkomen dat er nu een besluit wordt genomen dat wellicht niet juist is. Als het kan voor O2G2 dan zouden wij willen wachten met beslissen over de bruidsschat en eventueel zou er nagedacht kunnen worden over een borgstelling. Ik zou graag een reactie van het college willen op de punten ‘later beslissen’, ‘het onderzoek invullen zoals voorgesteld is door de audit committee’, onder de voorwaarden die de PvdA net stelde.

De VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Om niet helemaal in herhaling te vallen wil ik me eerst aansluiten bij de woordvoering van de PvdA. En verder staat bovenaan dat de Partij voor de Dieren het onderwijs in Groningen hoog heeft. Je moet er niet aan denken dat het basisonderwijs in de stad niet goed kan functioneren omdat er te weinig geld is.

Maar had de omvang van de bruidsschat voor de stichting Openbaar Onderwijs Groep Groningen anders kunnen of moeten worden vastgesteld? En zo ja, op welke gronden en tot welke omvang?

Verder is in de bruidsschatregeling bepaald dat het niet is toegestaan om na het effectueren van de verzelfstandiging alsnog een bruidsschat toe te kennen.

In het kader van financiële gelijkstelling tussen het openbaar en bijzonder onderwijs dienen middelen voor het openbaar onderwijs, naar rato, ook beschikbaar worden gesteld aan het bijzonder onderwijs als de wet dat voorschrijft.

Wij betreuren dat er toentertijd geen goed bedrag is vastgesteld en vinden het jammer dat het bijzonder onderwijs een relevant bedrag krijgt zelfs als hij het niet echt nodig zou hebben.

Wat ons betreft moet wellicht de bestaande kassituatie van bijzondere scholen onder de loep worden genomen, moet er in overleg worden gegaan met hen en kan er eventueel op het geweten van de scholen worden ingesproken.

Het lijkt mij goed voor de verstandhouding tussen de gemeente en het bijzonder onderwijs als hier op een goede manier en in samenspraak over wordt gesproken alvorens van financiële gelijkstelling te spreken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. Dan is als laatste van de kant van de raad het woord aan de heer Sijbolts van de Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd over de geschiedenis van de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Het onderzoek naar de bruidsschat, waarbij de audit committee helaas onvoldoende actief is betrokken, heeft als uitslag dat O2G2 recht heeft op een nabetaling. Terecht, wat ons betreft. Met de suggestie van de PvdA om nu niet te beslissen om de bruidsschatvoorziening vast te stellen kunnen wij instemmen, maar dan wel zolang dit geen financiële gevolgen heeft voor O2G2. Misschien dat de wethouder daar nog op in kan gaan.

GroenLinks maakte hierover al een aantal opmerkingen en daar kunnen wij ons wel in vinden.

Met het door het college voorgestelde vervolgonderzoek kunnen wij instemmen, op voorwaarde dat de raad actief betrokken wordt. Positief is dat het college O2G2 er actief bij wil betrekken. Het onderzoek moet wat ons betreft wel voor het einde van het jaar worden afgerond. Daar is iedereen het denk ik wel mee eens. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan heb ik denk ik alle sprekers van de kant van de raad gehad. Ik heb begrepen dat er bij het college behoefte is aan een korte schorsing, om de beantwoording ook te kunnen voorbereiden. Dus ik stel voor om de vergadering voor enkele ogenblikken te schorsen. Ik denk een minuut of vijf. Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing van 17.50-18.05 uur.

De VOORZITTER: Dan heropen ik (18.05 uur) de vergadering. Wij hebben de eerste termijn van de kant van de raad gehad. Ik denk dat ik als voorzitter kan constateren dat breed door de raad wordt aangegeven dat er behoefte is om de besluitvorming over het bruidsschatonderzoek waar u over sprak aan te houden, daar ook de reactie van de wethouder op te vernemen en vooral ook om van de wethouder te vernemen of het mogelijk is om de gevraagde informatie ook voor 9 november te leveren, zodat dan alsnog besluitvorming kan plaatsvinden. Ik hoop dat de wethouder met name op dat punt, en natuurlijk ook op de vragen die vanuit de raad zijn gesteld, kan ingaan. Het woord is aan wethouder Pastoor.

Wethouder PASTOOR: Voorzitter, dank u wel.

Ik heb de raad goed gehoord. Ik heb goed begrepen dat u het bijzonder op prijs stelt om op 9 november een besluit te kunnen nemen over de herziene bruidsschat. Het feit dat we het even aanhouden tot 9 november heeft te maken met het feit dat u ons dan ondertussen de tijd geeft om de door u gewenste informatie over de achtergronden van de doorbetalingsregeling, de onderliggende ideeën daarover en de argumenten waarop een en ander gebaseerd wordt aan u te verstrekken. Ik hoop dus dat u het college toestaat om die reden het bruidsschatonderzoek aan te houden.

Voorzitter, allereerst dit – ik heb het ook al in de commissie gedaan, maar ik hecht eraan om in het voltallige gezelschap van de raad dat nog een keer te doen: ik heb van een aantal van u nog een keer gehoord dat u van mening bent dat de wijze waarop de audit committee betrokken is geweest bij het vaststellen van de vraagstelling en het mee kunnen kijken naar een tussenstand wat betreft het onderzoek van de bruidsschat niet de schoonheidsprijs verdient. Ik heb in de commissie al uitgelegd en ik zal het nog een keer doen, dat dat alles te maken heeft gehad met het feit dat we tempo wilden maken, en dat woord hoor ik u vanavond ook heel vaak zeggen: maak alsjeblieft tempo, want we willen er eindelijk met zijn allen eens een keer van af, om het maar plat te zeggen en we willen er eindelijk ook eens een keer voor zorgen dat we weer over kunnen gaan tot de orde van de dag en ons weer met het onderwijs kunnen gaan

bezighouden, want dat is toch waarvoor wij ook de Openbaar Onderwijs Groep in het leven hebben geroepen. Althans, de verzelfstandiging ooit hebben bedacht, juist om ervoor te zorgen dat het goed gaat met het openbaar onderwijs. Nogmaals, het spijt mij dat dat zo gelopen is. Maar ondertussen denk ik dat ik van u allemaal toch wel heb gehoord dat de herziening van de bruidsschat, de manier waarop het tot stand is gekomen en waartoe het heeft geleid uiteindelijk ervoor heeft gezorgd dat er een goede basis ligt voor besluitvorming. En ik denk dat dat een belangrijke constatering is.

De VOORZITTER: De heer Van der Schaaf.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. Ik aarzelde even na uw eerste zin over de besluitvorming. Ik dacht: misschien komt er nog meer. U geeft nadrukkelijk als reden de discussie over de doorbetalingsregeling op. Daar kan ik me op zich in vinden, maar volgens mij was vanuit meerdere fracties gevraagd om de reactie bijvoorbeeld van VOS ABB en het wegnemen van bezwaren O2G2 op het onderzoek. Dat is de reden waarom we nu zeggen dat het niet zorgvuldig is om dat besluit nu vast te stellen. Geeft u nu aan dat die aspecten niet voor u een reden zijn om de besluitvorming uit te stellen? En dat u dus ook niet van plan bent om daar iets mee te doen?

Wethouder PASTOOR: Ik constateer ...

De VOORZITTER: Mag ik even? Ik zat ook al even te wippen op mijn stoel. Ik meen toch dat de wethouder vooral reageert op een voornemen vanuit de raad. Er is vanuit de raad aangegeven: wij willen eventueel de besluitvorming aanhouden. Dat werd net door u even anders gezegd en daar is gevraagd om op te reageren. Ik denk dat vanuit dat perspectief we ook even het antwoord van de wethouder moeten hebben.

Wethouder PASTOOR: Moet ik mijn antwoord nog even herhalen of was het antwoord duidelijk? Oké. Laat ik beginnen met ...

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): U heeft nog geen antwoord gegeven op de vraag die ik net stelde.

Wethouder PASTOOR: Er ligt een brief van O2G2 met kanttekeningen bij de uitslag van het bruidsschatonderzoek. We hebben aan de deskundigen van het bureau dat het onderzoek heeft uitgevoerd gevraagd om daar antwoord op te geven. De antwoorden hebben we inmiddels binnen. Die antwoorden moeten vervat worden in een brief aan de raad, want u moet eerst daar iets van vinden. Op het moment dat dat gereed is kunt u daar ook iets van vinden. Het zou mooi zijn als dat dus op 9 november daar bij zou liggen. Dus ik zeg u toe ...

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u dat ook toezegt; dat die informatie ter beoordeling van de raad op 9 november aanwezig is.

Wethouder PASTOOR: Ja.

Laat ik eerst eens beginnen met een aantal positieve dingen in dit voor ons allemaal toch wel heel erg lastige dossier.

Allereerst: Ik constateer dat er opnieuw een bruidsschatonderzoek heeft plaatsgevonden en dat daar een conclusie aan verbonden is; dat daar een voorstel ligt. Dat ligt er.

Ik constateer dat er naar aanleiding van het advies van de audit committee en de zorg die u een paar weken terug in de commissie hebt uitgesproken over de financiële positie van O2G2, dat er op basis van het advies en de zorg die u hebt uitgesproken een vervolg ligt: een voorstel voor een vervolgonderzoek.

Ik constateer dat in diezelfde commissie de voorzitter van de raad van toezicht van O2G2 zijn zorg heeft uitgesproken. Maar dat niet alleen, ook heeft hij aangegeven dat hij heel graag samen met de gemeente uit deze impasse wil komen.

Ik constateer dat iedereen zegt: er moet tempo in komen. Dit lijkt allemaal heel gewoon wat ik nu zeg, maar het is niet gewoon. Reden waarom het ook lang heeft geduurd. Kennelijk was het niet eenvoudig voor ieder van ons vanuit onze eigen rollen, om op dit punt te komen. En op dit punt zijn we nu wel beland. Dat wou ik toch eerst even zeggen.

Ik heb u een brief gestuurd en in die brief heb ik uitgelegd hoe wij denken dat het vervolgonderzoek zou kunnen plaatsvinden. Ik heb vandaag informeel en formeel contact gehad met de voorzitter van de raad

van toezicht. Dat heb ik gedaan omdat ik dacht: ik kan u wel een brief sturen en hier een florissant verhaal gaan houden, maar als de voorzitter van de raad van toezicht allerlei bezwaren uit en zegt van: dit gaat hem niet worden wat ons betreft, dan sta ik hier een verhaal te vertellen wat nergens toe gaat leiden. En dat was niet wat wij wilden. Ik heb geconstateerd dat het voorstel voor het vervolgonderzoek positief wordt ontvangen door O2G2.

Ik heb geconstateerd dat ook O2G2 zegt: wij willen tempo.

Ik heb ook begrepen dat mijn opmerking dat ik graag op 9 november de raad wil voorzien van een aantal dingen, op volledige instemming van O2G2 kan rekenen. 'Tel uw zegeningen', dacht ik toen wij elkaar dit door de telefoon meldden. Ik heb op dit voorstel ook een formele reactie gekregen en daar staan een paar dingen in waarvan ik heb gezegd dat dit punten zijn die wij zo meteen mee moeten geven aan de externe deskundige die wij samen, sámen, voor gaan stellen aan u, met een door ons samen voorgestelde ingevulde onderzoeksopdracht. En u krijgt dat naar mijn grote hoop – want we moeten die externe deskundige ook nog gaan zoeken, hè? – dat zeg ik u, dat beloof ik u, op 9 november hebt u een aantal dingen van dit college waarop u kunt zeggen: dit onderzoek wordt een onderzoek dat ook onze instemming kan krijgen.

Nou ja, dat is in het kort het verhaal van mijn overleg met O2G2.

De VOORZITTER: De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Ja, voorzitter, dank u wel. Dank aan de wethouder voor de beantwoording tot zover. Zou de wethouder ook willen meenemen in dat gesprek met O2G2 dat gezien de nieuwe ontwikkelingen en het nieuwe vervolgonderzoek misschien ook de duiding van O2G2 van het bruidsschatonderzoek nog meegenomen kan worden, zodat we daarover ook wat meer overeenstemming kunnen hebben?

Wethouder PASTOOR: Kijk, als een onderzoeker een externe deskundige is die een onderzoek moet gaan starten, dan moet die externe deskundige in ieder geval alle informatie krijgen die er tot nu toe beschikbaar is. Dus die externe deskundige moet ook de vragen en de opmerkingen van O2G2 over die bruidsschat krijgen. Dat kan niet anders. En ook de reactie van VOS ABB daarop. Je kunt namelijk niet informatie niet geven als daar om gevraagd wordt.

De heer DE ROOK (D66): Ik begrijp dat die informatie wel beschikbaar is, alleen we hebben nu weer een raam van twee weken. De grootste kritiek van O2G2 op het bruidsschatonderzoek was niet zozeer de inhoud van het onderzoek, maar vooral dat er geen oog was voor de vermogenspositie. Dat is er in het vervolgonderzoek wel, waarmee ik ook kansen zie om het ook op dat gebied eens te worden, en dat zal gezien het belang dat mijn fractie hecht om er samen uit te komen misschien ook een goede suggestie zijn.

Wethouder PASTOOR: Oké. Ik denk dat het goed is om te zeggen dat ik dat wat u hier nu net meldt in ieder geval mee kan geven aan de externe deskundige als een opmerking van een van de leden van de raad.

Dan de doorbetalingsregeling. Wij hebben ons in het college laten voorlichten door het onderzoeksbureau VOS ABB en we hebben ons laten voorlichten door de stadsadvocaat. Op basis daarvan hebben wij dat voorgesteld wat wij voorgesteld hebben. En nadere toelichting en onderbouwing kunt u dus van ons tegemoet zien.

Ik hecht er ook aan om te vermelden dat op het moment dat er gesproken werd over de doorbetalingsregeling een afvaardiging van het bijzonder onderwijs op hun initiatief bij mij aan tafel heeft gezeten en mij heeft verzekerd dat ook het bijzonder onderwijs Groningen als onderwijsstad omarmt en dat niemand moet denken dat, mocht er sprake zijn van de doorbetalingsregeling en mochten er gelden die kant op gaan, het bijzonder onderwijs dat geld in een groot zwart gat zal stoppen. Zij hebben mij verzekerd dat zij doelen in overleg met college en raad willen vaststellen mocht er doorbetaling plaatsvinden.

Als ik even kijk naar een aantal suggesties dat u heeft gedaan, dan heeft de heer Evenhuis van de VVD een aantal suggesties gedaan waarvan ik denk – niet om flauw te zijn – dat ik die ga meegeven aan de

externe deskundige. De externe deskundige moet denk ik beoordelen of het verstandig en handig is om de voormalige directeur van de WMOO te betrekken bij het onderzoek. Ik heb daar geen oordeel over. Ik geef alle dingen die u daarover hebt gezegd aan hem mee.

De SP vraagt of er ook onderzoek is gedaan naar een ander type onderzoek. We hebben niet types onderzoek onderzocht, moet ik zeggen. Het antwoord is: nee.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dat was niet mijn vraag. Mijn vraag was niet zo zeer het onderzoek als wel om tot overeenstemming te komen via mediation of arbitrage. Is dat ook onderzocht of heeft u meteen gekozen voor een vervolgonderzoek in deze vorm?

Wethouder PASTOOR: Wij hebben gedacht dat het goed zou zijn om een externe deskundige aan te stellen die door ons samen voorgesteld wordt. Dus we gaan samen kijken, op basis van voorstellen van O2G2 en van ons. U moet zich voorstellen: je hebt dan zo'n lijst alle twee en dan ga je kijken of we ook dezelfde mensen er op hebben, want er zijn niet zo verschrikkelijk veel mensen die dit type onderzoek kunnen en willen leiden. Dan kom je tot een aantal namen en met die namen zul je tot een keus moeten komen. En dat moet een door beide partijen gedragen keuze zijn. Dat is wat er tot nu toe hiervoor is bedacht. En of je dat dan een naam geeft als mediator, of onafhankelijke deskundige, misschien is het aardig om dat ook nog even over te laten aan het overleg zeer binnenkort tussen de gemeente, O2G2 en de mogelijk externe deskundige.

De garantie van een onafhankelijke deskundige. Het feit dat je met zijn tweeën tot overeenstemming moet komen is volgens mij een garantie voor de onafhankelijkheid.

Uw vraag of het toch alsjeblieft half december klaar kan zijn, daarvan zeg ik: als het aan ons ligt, O2G2 en de gemeente, dan kan ik u dat toezeggen. Alleen moeten wij nog wel met een externe deskundige om tafel en die moet dat ook kunnen. In de onderhandelingen met de externe deskundige is dit een punt dat we zullen meenemen.

Dan een vraag over de penibele financiële situatie van O2G2. Of, nu wij de herziene bruidsschat veertien dagen aanhouden, de salarissen nog wel door O2G2 betaald kunnen worden en of wij niet nu bewerkstelligen dat dat zo meteen misschien niet meer kan. Ik neem dat mee voor het eerstvolgende overleg met O2G2 en zal vragen of dat het geval is. Mocht dat het geval zijn, dan moet ik met een voorstel bij u komen en dan is dat een voorstel dat wellicht door u geaccordeerd zal moeten worden. Maar als wij over veertien dagen het agendapunt 'herziene bruidsschat' weer bij u neerleggen dan is de kans waarschijnlijk niet zo groot.

Verder heb ik nog één opmerking van mevrouw Krüders. Mevrouw Krüders, u zei: "Ik constateer dat u dus fout bent geweest bij het bruidsschatonderzoek. In uw ogen is het vaststellen van de bruidsschat destijds dus niet goed gegaan."

Kijk, je kunt altijd op verschillende manieren naar de werkelijkheid kijken. De werkelijkheid was dat op dat moment er binnen wettelijke kaders, zoals dat zo mooi heet, naar dat onderwerp is gekeken, er op basis van aannames een bedrag is vastgesteld. We hebben niet voor niets uiteindelijke geconstateerd dat daar wellicht mogelijkheden in zaten om toch nog eens opnieuw te kijken of dat nou wel zo goed was gegaan. Het antwoord was: het was wel goed gegaan, maar het had veel beter gekund. En het betere bestond uit het feit dat je een benchmark had kunnen laten doen, dat je had kunnen kijken hoe het in de rest van Nederland rond het onderwerp verzelfstandiging openbaar onderwijs is gegaan. Dat hebben wij niet gedaan en dat is een verzuim geweest. En dat hebben we nu hopelijk goed gemaakt.

Ik kan u verder nog zeggen dat er op 9 november niet alleen een voorstel voor een ingevulde onderzoeksopdracht ligt, maar dat wij daar ook een tijdpad bij aangeven en dat wij de condities waaronder dat onderzoek gaat plaatsvinden daar aan toe zullen voegen.

Ik heb u volgens mij nu wel ongeveer verteld wat ik u heb moeten vertellen en ik heb uw vragen beantwoord. En mocht dat laatste niet zo zijn, dan hoor ik alsnog graag de vraag.

De VOORZITTER: Ik denk dat wij kunnen constateren dat dat inderdaad niet helemaal het geval is. Eerst mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal niet ingaan op wat er in onze ogen fout is gegaan, want daar heb ik het in de commissie al over gehad. Waar ik het wel met u over wil hebben is ...

De VOORZITTER: U stelt geen nieuw onderwerp aan de orde?

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Nee, het is geen nieuw onderwerp. U zegt: we weten niet wat de gevolgen zijn van de liquiditeit voor de komende twee weken als we nu niet beslissen; daar kunt u nu geen uitspraak over doen. Maar als u dat gesprek aangaat zou u dan ook de vraag willen stellen hoe de zaken er voor staan als we nog langer wachten met beslissen, dus niet deze twee weken, maar in het geval van een uitstel van de beslissing tot de uitkomst van het onderzoek dat we gaan doen? Zou u dat mee willen nemen?

Wethouder PASTOOR: Ik begrijp uw vraag. Dat zal ik meenemen, ja.

De VOORZITTER: Dan de heer Van der Schaaf.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. Dank voor de beantwoording en de toezeggingen die tegemoetkomen aan de vragen die vanuit de raad zijn gesteld. Alleen nog één punt, en dat ligt een beetje in het verlengde van het gesprekje dat u net had met de heer De Rook van D66. Daarin ging het over de oproep om in de onderzoeksopdracht ook mee te nemen of de bezwaren van O2G2 tegen het bruidsschatonderzoek weggenomen kunnen worden. Op zich is dat een oproep die ik van harte kan ondersteunen. Ik vraag me alleen af of daar niet een spanning kan ontstaan in tijd, als dat allemaal op 9 november in een onderzoeksopdracht moet liggen en een bruidsschatsvoorstel waarin ook O2G2 zich moet kunnen vinden.

Wethouder PASTOOR: Ja, u stelt een vraag die ik nu niet kan beantwoorden. Ik blijf herhalen dat wij in de komende tijd ons best zullen doen om datgene wat ik u heb toegezegd tot stand te brengen en u daar op 9 november van op de hoogte te stellen.

De VOORZITTER: Goed. Dan zou ik u willen voorstellen om nu onze avondpauze te hebben en dan zouden we meteen daarna een tweede termijn kunnen hebben. Ik ga er tenminste vanuit dat er behoefte is aan een tweede termijn. Maar als daar ook weer een antwoord van de wethouder op moet komen dan duurt dat denk ik wat te lang om daar de avondpauze op te laten aansluiten.

Wethouder PASTOOR: Voorzitter, mag ik een ordevoorstel doen? Mag dat?

De VOORZITTER: Ik heb alleen eerder de heer Evenhuis gezien die iets wilde zeggen. Een ogenblikje.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, als er geen tweede termijn komt, dat hoeft voor ons niet, dan zou ik graag een opmerking willen maken.

De VOORZITTER: Is er behoefte bij de raad aan een tweede termijn? Nee? Dan denk ik dat we de heer Evenhuis in de gelegenheid moeten stellen om zijn opmerking te maken.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, dank u wel. We hadden al een beetje verwacht, voorzitter, dat de wethouder onze suggesties mee zou nemen en daarom hebben we er alvast een op papier gezet. Die geef ik u straks, want we hebben met een afdelingscommissie hierover gesproken en wat ik interessant vond – u neemt het advies niet helemaal over – is een financieringsvoorstel voor het geval er financiële gevolgen zullen zijn en de schade voor de gemeente niet al te groot is.

Wethouder PASTOOR: Dank u wel. Ik hou van cadeautjes.

De VOORZITTER: Goed. U sprak even op 9 november. Ik neem aan dat u de informatie zodanig zult aanleveren dat de raad in staat is om inderdaad op de 9de november daar iets van te vinden. Dan schorsen we nu de vergadering tot 19.30 uur voor de avondpauze.

Schorsing van 18.30-19.30 uur.

De VOORZITTER: Dan heropen ik (19.40 uur) de vergadering van de raad. Wij hadden gehad het onderwerp O2G2. We hebben ten aanzien van dat onderwerp besloten om nu niet tot besluitvorming over te gaan. Het college heeft toegezegd dat de door de raad gevraagde informatie zeker op 9 november aanwezig is en dat de raad daar dan ook kennis van heeft kunnen nemen.

Dan is zojuist bij mij een brief binnengekomen van het college van burgemeester en wethouders. Dat gebeurt wel eens vaker, maar ik meen u deze brief te moeten melden, namelijk dat: ‘Bij de vaststelling van de raadsagenda is besloten – dat hebben we namelijk ruim voor de avondpauze gedaan – het stuk onder 6.b: de kredietaanvraag aankoop kavels Meeroevers II, tweede tranche, niet te agenderen. Het college verzoekt nu met klem om dat alsnog wel te doen.’

Ik probeer het even samen te vatten: ‘Het is van het grootste belang, met het oog op de continuïteit van de planontwikkeling van Meerstad. Het college is bereid om nadere toelichting op de urgentie te verstrekken. Dat moet dan wel op vertrouwelijke wijze gebeuren, gezien de bedrijfsbelangen van de GR Meerstad. En de wethouder hecht eraan om de door hem al mondeling gemaakte excuses ook schriftelijk te herhalen.’

Nogmaals: Ik meen u de binnenkomst van deze brief te moeten melden. Is er iemand die daarover het woord wenst te voeren? Dat is de heer Van Keulen. Het woord is aan de heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Het is prima om de brief te beoordelen, maar ik heb hem nog niet, dus ik zou willen voorstellen even verder te gaan met de agenda, dan kunnen we het er misschien daarna nog een keer over hebben.

De VOORZITTER: Ik zou eigenlijk willen vragen dat de brief even getoond wordt.

De heer VAN KEULEN (VVD): Nee, nee. Ik wil hem even goed lezen.

De VOORZITTER: U wilt hem goed lezen. Goed. Maar dan heb ik het in ieder geval gemeld en u kunt niet zeggen dat het te laat is geweest en dan wacht ik af of u daar alsnog op reageert. Maar dan ligt de bal dus even bij u.

Dan gaan wij verder met de collegebrief van 28 juni.

8.b: Collegebrief van 28 juni 2011 ‘Tegemoetkoming in de woonlasten voor kamerbewoners’

De VOORZITTER: Ik kijk wie daarover het woord wenst en dat is mevrouw Krüders van Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, voorzitter, dank u wel. De laatste paar weken hebben we zowel buiten de vergadering als in de vergadering veel met elkaar gesproken over dit onderwerp. Mijn fractie, het college en de raad hebben veel tijd gestoken in informatievoorziening om gedegen besluiten te kunnen nemen. College, dank daarvoor, en ook de ambtenaren met wie we gesproken hebben.

Eerst even een klein stukje geschiedenis, zodat we over hetzelfde spreken als waarover ik het met u zou willen hebben. Er is namelijk een wetwijziging die ervoor gaat zorgen – kort samengevat – dat per 1 januari de aanslag van de afvalstoffenheffing bij de verhuurder van kamers komt te liggen, in plaats van bij de langst wonende huurder. De wijziging werd bedacht om problemen weg te nemen. Namelijk de onwenselijke situatie dat de langst wonende huurder de zorg moest dragen voor het verhalen van de kosten op zijn medebewoners, maar ook de versoepeling van deze inning van deze belasting, zodat het makkelijker uitvoerbaar en handhaafbaar werd om deze belasting te innen.

Tijdens het proces van de wetwijziging hebben KENCES, het kenniscentrum van Studentenhuisvesting, waarbij bijvoorbeeld ook onze Lefier bij is aangesloten, en het Landelijk Overleg van Huurder en Verhuurders een brief gestuurd naar de Kamer om uiteen te zetten waarom zij dit een probleem vinden en ook de problemen die wij zagen onderschrijven en tegen de gekozen oplossing in de wetwijziging zoals die voorligt zijn.

Zij dragen daarbij drie punten aan: 1): het principe ‘de vervuiler betaalt’, 2): de rechtsongelijkheid tussen huurders inzake kwijtschelding en bezwaar en beroep, en 3): verrekening van de kosten incasso.

Ik zal even die drie punten met u langslopen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank, mevrouw Krüders, voor deze inleiding. U geeft aan dat er nog een organisatie is die aangedrongen heeft bij de Tweede Kamer om iets te regelen. Maar dat heeft de Tweede Kamer niet overgenomen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Daar kom ik zo op terug.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Oh, als u daar zo op terugkomt dan wacht ik nog even met mijn vraag.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, daar kom ik zo op terug. Sorry, ik had even moeten zeggen wat ik daarvan vindt.

Nou, de vervuiler betaalt. Dat houdt in dat de kamerbewoners nu indirect de belastingheffing, de instantie, de gemeente, gaan betalen en voorheen was dat eigenlijk direct. Dus de stimulans, het beoogde effect van de belasting verdwijnt een beetje. Want als je iets vervuult zul je het moeten betalen en dat gebeurt dus nu eigenlijk niet meer.

De rechtsongelijkheid tussen huurders inzake kwijtschelding en bezwaar en beroep is vooral het punt waartegen wij ageren. In Groningen is het namelijk zo dat als mensen op of rond het bijstandsniveau leven ze een beroep kunnen doen op gedeeltelijke en in sommige gevallen ook volledige kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. Een Stadje die denkt in aanmerking te komen voor een kwijtschelding kan dan ook een aanvraag doen. Op basis van vooraf gestelde en bewijsstukken die hij moet leveren wordt gekeken of hij op dat moment voldoet aan de voorwaarden. Een huurder die onder deze wetswijziging gaat vallen krijgt niet meer de mogelijkheid om – hetzij indirect – deze kwijtschelding aan te vragen. Voor bezwaar en beroep geldt dat de belastingplichtigen bezwaar kunnen maken tegen gemeentelijke aanslagen. In bepaalde gevallen kan men ook vermindering vragen, bijvoorbeeld als de samenstelling van het huis in de loop van het jaar verandert.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter ...

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Maar ik kom nog terug op ...

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Maar ik had nog helemaal geen vraag gesteld. Ik ben benieuwd wat u dan voor antwoord geeft. Dan wacht ik nog wel even af.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Nee, sorry.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u nu over een ander punt een opmerking wilt maken.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Op het punt KENCES kom ik nog terug. Dus heeft u geduld. Ik heb het beloofd, dus ik kom er op terug.

Over bezwaar en beroep: De wetswijziging zorgt ervoor dat een huurder geen bezwaar meer kan maken tegen een aanslag, omdat de verhuurder belastingplichtig wordt. En het laatste punt dat zij maken is namelijk verrekening van kosten voor incasso. Een huurder kan mogelijkerwijs dubbele kosten gaan betalen, namelijk in het tarief, maar ook in de betaling aan de verhuurder. En voor hoe dat dan eigenlijk zit, wil ik u verwijzen naar de notitie van KENCES, die ik ook onder u verspreid had.

Inderdaad, de Kamer heeft niet gereageerd op de brieven van KENCES en het Landelijk Overleg van Huurders en Verhuurders. En ondertussen is ook de wetswijziging aangenomen. U weet ook dat KENCES op dit moment nog bezig is om, samen met de VNG en de gemeente, een herstelwet te schrijven. Ik kom daar straks ook nog verder op terug. Ik hoop dat ik het voor nu voldoende beantwoord heb.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nee. Voorzitter, mijn punt was als volgt: In Nederland hebben we het zo met elkaar afgesproken dat in het landelijke parlement bij meerderheid democratische besluiten worden genomen. En men denkt in Den Haag te hebben nagedacht over hoe dat dan zit met afvalstoffenheffing en kamerverhuurbewoners. Ik geloof dat ik het niet helemaal goed uitspreek, maar mevrouw Krüders weet wel wat ik bedoel. Is het dan niet gewoon zo dat wij ons aan die wet te houden hebben? Of vindt u dat wij voortaan elke lacune in landelijke wetgeving of elke voorziening die landelijk wordt afgeschaft dan maar lokaal op moeten lossen?

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Nee, dat vind ik niet. Ik vind ook niet dat wij de wet moeten herschrijven en verderop in mijn verhaal zal ik ook nog wel precies zeggen wat ik ervan vind, maar ik

vind wel dat als we de mogelijkheid hebben om voorzieningen te treffen – wat wij ook doen met ons kwijtscheldingsbeleid, hierin maken wij zelf ook keuzes om dat te verruimen of niet – dan kan dat. Dat is mijn mening. Ik weet dat u daar anders over denkt. Ik kom daar straks nog op terug.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Mevrouw Krüders maakt hier wel een denkfout. Het gaat om de verruiming van de kwijtschelding, waar mijn fractie op heeft aangedrongen. Dat was nadat er landelijk een wet is gemaakt waarbij die verruiming mogelijk was. En wat u eigenlijk wilt, en ik vraag mij af waarom, is dat u hier lokaal een landelijke wet wilt veranderen, of in ieder geval vooruit wilt lopen op een nieuwe wetswijziging.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Nee, ik vraag niet of de wet gewijzigd kan worden. Ik geef aan dat wij voor het nadelige effect dat de wet met zich meebrengt, als wij dat willen, een regeling kunnen treffen. En dat vraag ik. U wilt dat niet. Ik wil dat wel. En ik wil nu graag verder met mijn verhaal om uit te leggen waarom ik dat vind.

De VOORZITTER: De laatste keer mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Waarom wilt u dat op dit punt wel, maar op het moment dat het kabinet de sociale werkvoorziening sloopt en de bijstand sloopt, dan hoor ik u nooit. Maar als het over studenten gaat wel.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ik kan de bal terugkaatsen, maar dat ga ik nu niet doen want ik wil graag mijn verhaal verder afmaken.

Voorzitter, de problemen die KENCES en het Landelijk Overleg noemen zien wij ook. En wij zien hier inderdaad een mogelijkheid dat de gemeente een voorziening kan treffen, zoals andere partijen ook graag andere voorzieningen willen treffen. Als voorbeeld hebben wij daarom ook Delft gegeven, dat inderdaad een regeling heeft getroffen voor tegemoetkoming in de woonlasten voor kamerbewoners en wij achten het dan ook wenselijk dat wij een dergelijke regeling in Groningen treffen. En wij in het verlengde van ons kwijtscheldingsbeleid en ons sociale beleid een dergelijke regeling naar Gronings model zouden kunnen laten verschijnen.

In de afgelopen discussie hebben we zowel over principiële als praktische punten gesproken voor een dergelijke regeling. We hebben het gehad over het afstand doen van kwijtschelding; men kon dit doen door een verklaring waarin de langst wonende bewoner ook tekende voor het indirect afstand doen voor de rest van de bewoners. We hebben het ook gehad over dat iedereen door de administratieve lasten aanvraag zou willen doen. Daar zijn we het volgens mij over eens: dat er meer mensen een aanvraag kunnen doen. Maar het is ook een onzekerheid of een kwijtschelding altijd toegekend wordt.

We hebben gesproken over de kosten die er gemoeid zijn met een dergelijke regeling. Ook hoe lang een aanvraag zou kunnen duren van zowel de kwijtschelding en in de toekomst, als het aan ons ligt, ook van de tegemoetkoming. En in onze ogen zullen de kosten niet veel hoger zijn.

Daarnaast speelt ook mee dat er een landelijke richtlijn is die het proces van bijvoorbeeld de inkomenstoets zou versoepelen. De wetswijziging kan eventueel ook zorgen voor lage incassokosten bij de gemeente en een grotere zekerheid van inkomsten en minder aanvragen en wellicht ook toekenningen van kwijtscheldingen. Deze hogere inkomsten c.q. besparingen komen nu ook ten goede aan de gemeente. Voorzitter, dat waren de praktische punten. En wat wij ervan vinden dat wist u ook al, dat heb ik u verteld.

En dan nu het principiële punt. Is het wenselijk om een tegemoetkomingsregeling in de woonlasten voor kamerbewoners in te stellen? U en velen met u bogen de vraag om: zouden studenten financiële ondersteuning in de woonlasten moeten kunnen krijgen? U en velen met u zeiden: “Studenten zijn geen onderdeel van het minimabeleid. Zij behoren niet tot de meest kwetsbare inkomensgroep, omdat hun situatie eindig is doordat zij een toekomst tegemoet kunnen zien met een goed betaalde baan.” Inderdaad, wij zijn het met u eens dat het merendeel van de studenten dat ervoor kiest te investeren in hun toekomst en, indirect, zou je kunnen zeggen in onze samenleving, een baan zal vinden. Gelukkig maar. Maar een deel zal het ook wellicht niet lukken. Wie kan dat voorzien? Niemand. Op dit moment is het een vereiste voor kwijtschelding dat men op het moment van de aanvraag en ik herhaal: op het moment van de aanvraag voldoet aan de voorwaarden die gesteld zijn. Er wordt niet gekeken of de toestand waarin de aanvrager zich bevindt eindig is met uitzicht op een baan. Er wordt ook niet de vraag gesteld of de aanvrager een staatslot gekocht heeft en hoe groot de kans is dat hij verwacht een bedrag te winnen. Het

is een schijnzekerheid en het getuigt van getuigesolidariteit. Een student die op bijstandsniveau leeft kan vandaag geen brood kopen van de baan die hij over tien jaar wellicht heeft. Een Stadjer, student of niet, die financieel moeite heeft om rond te komen, kan een beroep doen op deze aanvraag, wat niet automatisch zegt dat hij hem krijgt. Dat heet sociaal beleid.

Voorzitter, arm is gewoon arm. Argumenten als ‘een kamerbewoner – of student zoals jullie dat willen zien – gaat verdienen’ en ‘het kost organisatorisch veel’, zouden, omdat er ook inkomsten en besparingen tegenover staan, niet als argument mogen dienen. Daarom blijven wij staan voor de gedachte dat ook Groningen voor kamerbewoners sociaal zou moeten zijn en daarom dienen wij een motie in met het verzoek een regeling tegemoetkoming voor kamerbewoners in te stellen.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Voorzitter, kan ik even een vraag stellen? In uw motie, die we al hebben gekregen – ik neem aan dat u die op die manier indient – noemt u enerzijds iets over een wetwijziging die gaat over afvalstoffenheffing, maar uiteindelijk, in het verzoek aan het college, heeft u het over een tegemoetkoming in woonlasten. Gaat het om een toekenning in de woonlasten of gaat het om de afvalstoffenheffing waar u iets mee wilt?

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Het gaat mij om een toekenning in de woonlasten, omdat ik vind dat de regeling waar we over spreken een onderdeel is van het feit dat je verbonden bent aan een woning en daardoor ook een aanslag krijgt.

De VOORZITTER: Dat zal ook de laatste vraag zijn, want mevrouw Krüders is door haar spreektijd heen. Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJKLSWIJK (SP): Mevrouw Krüders geeft aan: arm is arm. Maar ik ken ook heel veel ouderen in deze stad die in een bejaardenhuis wonen, die geen aanslag opgelegd krijgen, maar ook arm zijn. Vindt u dat zij ook een tegemoetkoming moeten krijgen?

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Nou, wellicht had onze wetgever daar ook naar moeten kijken. Of had uw landelijke partij daar op moeten wijzen dat ook voor die mensen een regeling getroffen had moeten worden als u dat wenst. Het staat u vrij om daar een verzoek voor in te dienen.

De VOORZITTER: Dan dient u denk ik de motie nu daadwerkelijk ook in.

Motie (3): Tegemoetkomingsregeling kamerbewoners (Student en Stad)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de collegebrief van 18 juni 2011 ‘Tegemoetkoming in de woonlasten voor kamerbewoners’,

Constaterende dat:

- een wetwijziging ertoe gaat leiden dat met ingang van het nieuwe jaar de inning van de afvalstoffenheffing niet meer loopt via de langst wonende kamerbewoner, maar via de verhuurder van een kamerverhuurpand;
- dit tot gevolg heeft dat kamerbewoners het recht op kwijtschelding verliezen en er een rechtsongelijkheid tussen huurders ontstaat.

Overwegende dat:

- uit de behandeling in de Kamers en uit de memorie van toelichting niet blijkt dat de wetgever heeft voorzien dat kamerbewoners het recht op kwijtschelding verliezen;
- met een regeling die voorziet in het tegemoetkomen van kamerbewoners, de groep *potentieel* gerechtigden groter wordt, maar de gemeente door (strengere) voorwaarden te stellen die vergelijkbaar zijn met de voorwaarden die gelden voor het huidige kwijtscheldingsbeleid dit kan ondervangen;
- inning van de afvalstoffenheffing ook voor de gemeente wordt vergemakkelijkt nu de aanslag bij een verhuurder komt te liggen;
- ervaringen in de gemeente Delft aantonen dat de nieuwe wijze van inning van de afvalstoffenheffing zorgt voor beduidend lagere incassokosten, waarmee een gedeelte van de *eventuele* meerkosten van een regeling kan worden opgevangen;

- er een landelijke richtlijn bestaat die de inkomenstoets bij kamerbewoners vergemakkelijkt, hetgeen bij kan dragen aan een snellere behandeling van een aanvraag;
- leven rond de bijstandsgrens een omstandigheid is die ook voor kamerbewoners kan bestaan: arm is arm, student of niet.

Verzoekt het college:

- een regeling in te stellen die voorziet in het tegemoetkomen in de woonlasten van kamerbewoners.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslaging en heeft inmiddels nummer 3 gekregen.

Anderen die bij dit onderwerp het woord wensen? De heer Sijbolts, Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. De Stadspartij blijft, net als in de raadscommissie, voor een regeling tegemoetkoming in de woonlasten voor kamerbewoners. Ook na de reactie van het college in de commissie en de brief die wij hebben ontvangen. Studenten moeten veelal rondkomen met weinig geld. Dat studenten op dit moment niet behoren tot het minimabeleid van de gemeente kan zo zijn, maar dat neemt niet weg dat we dit, als we zouden willen, kunnen aanpassen. Zo wordt voor huishoudens met een klein vermogen en ondernemers op bijstandsniveau nu ook al een uitzondering gemaakt. Het college stelt dat de financiële situatie waarin studenten verkeren eindig is. Ikzelf had een paar jaar geleden nog recht op gedeeltelijke kwijtschelding, maar inmiddels is dat niet meer zo en ik studeerde niet eens. De financiële situatie kan voor iedereen veranderen, of je student bent of niet. Wat ons betreft is dit argument niet voldoende. Er kan dus wat de Stadspartij betreft een regeling komen voor studenten om onder voorwaarden in aanmerking te komen voor volledige of gedeeltelijke kwijtschelding.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): De studenten waar wij vandaag over spreken krijgen geen aanslag opgelegd, dus kun je ook geen verzoek indienen voor kwijtschelding. Dus of Student en Stad strooit hier een beetje mist door de zaal of u doet dat. Maar zo simpel is het; die mensen krijgen geen aanslag en als je geen aanslag hebt krijg je ook geen kwijtschelding.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dat is het probleem dat inderdaad met de nieuwe wet is ontstaan en dat wil Student en Stad graag repareren en wij steunen Student en Stad daarin.

De Stadspartij is trots op de studenten die in deze stad willen studeren. En we willen graag tegemoetkomen aan studenten die op bijstandsniveau hun studie moeten voltooien. Wij zullen dan ook de motie van Student en Stad met volle overtuiging steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): We bespreken hier het onderwerp van de tegemoetkoming in de woonlasten van kamerbewoners omdat er een nieuwe wet is. Mevrouw Krüders heeft net ook al duidelijk uiteengezet waarom dat gedaan is en hoe dat in elkaar zit. De vraag is dus of wij hier in Groningen een regeling willen die dat repareert of compenseert. Dat is een belangrijke overweging in eerste instantie. Er was een recht en wij gingen er als fractie eigenlijk wel van uit dat als je die mogelijkheid hebt je die mogelijkheid ook behoudt. De manier waarop een aanslag wordt verzonden naar een bewoner zou in principe de mogelijkheid open moeten houden. Maar toen kwam er een brief van het college die niet echt uitblonk in duidelijkheid. Dat was volgens mij niet alleen ons standpunt, maar ook van meer fracties in deze raad. Daardoor waren wij nog steeds niet overtuigd van de redenen voor het niet doen van zo'n regeling. Het gevolg was dat er eind vorige week een brief is gekomen die wat ons betreft wel wat meer duidelijkheid heeft geboden; wat in de eerste brief al was uitgelegd werd daarin duidelijk. Het belangrijkste uitgangspunt betreft de kosten voor het instellen van zo'n regeling. Die zijn dusdanig hoog voor een mogelijke vergoeding die relatief klein is dat mijn fractie vindt dat het instellen van zo'n regeling meer rompslomp met zich meebrengt dan dat het iets oplevert. En daar komt natuurlijk gewoon bij dat het uitgangspunt wel blijft dat kamerbewoners, vaak studenten, niet onderdeel zijn van het minimabeleid in de stad. En daarom zien wij geen heil in zo'n regeling. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Martens, PvdA.

De heer MARTENS (PvdA): Dank u, voorzitter. We hebben een aantal redenen om de conclusie van het college te kunnen ondersteunen. Daarbij wil ik ook wel kwijt, wat de heer Leemhuis ook al aanstipte, dat ik de argumentatie in de brief niet overal even sterk vond, zoals we ook al genoemd hebben in de commissie. De praktische bezwaren worden zeer prominent naar voren gebracht, maar als wij iets willen dan gaan we natuurlijk zoeken naar een manier om dat te doen. En daarom moeten wij ons eerst de vraag stellen of wij dat willen. En wij vinden dat niet nodig. Er wordt genoemd dat de gemiddelde kamerbewoner een afvalstoffenheffing van 40 euro kan verwachten in de nieuwe situatie. Die komt ook nog niet eens als een verrassing, maar komt bij de huur op en wij vinden dat niet echt een bedrag om een regeling voor op te zetten. En dan heb je nog het punt dat de groep kamerbewoners, die bijna allemaal studenten zijn, zeer talrijk is en redelijk homogeen in de zin van dat ze allemaal een eigen inkomen hebben en weinig vermogen. Er is dus slechts in geringe mate sprake van een kwetsbare onderkant die wij moeten beschermen met een dergelijke regeling.

En dan kom ik eigenlijk bij de principiële reden. En die is in zichzelf genoeg, want wat de PvdA betreft zijn studenten geen doelgroep van het armoedebeleid, omdat ze sociaal nog zeer mobiel zijn en over het algemeen een redelijke toekomst voor zich hebben. En als dat dan toch niet zo zou mogen blijken te zijn, dan kom je alsnog in aanmerking voor allerlei regelingen. En voor die regelingen, voor mensen die in een armoedeval dreigen terecht te komen, willen wij draagvlak behouden en daarom willen wij spaarzaam omgaan met het creëren van regelingen wanneer dat niet echt nodig is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dan heb ik een tweetal vragen aan de heer Martens. Eén: u zegt: 'De geringe onderkant'. U erkent dat dat ook onder studenten het geval kan zijn. Wat doen we met die groep? En twee: die is nog belangrijker. U zegt: 'Ik kijk nu naar de toekomst of een regeling van toepassing zou kunnen zijn.' Pleit u er dan ook voor ons eigen kwijtscheldingsregime nader te gaan bekijken, om daar ook het aspect toekomstige ontwikkelingen in mee te gaan nemen?

De heer MARTENS (PvdA): Uw eerste vraag, over de onderkant. Ik zeg dus: het is niet echt zo. Er is een heel brede onderkant van de studentenbevolking met allemaal weinig inkomen en vermogen. Dat hoort ook een beetje bij het studentenleven. Uw tweede vraag: van je studenten kun je nu eenmaal heel goed zeggen dat ze vanwege het feit dat ze studeren sociaal heel erg mobiel zijn. En het geeft ook nog aan dat ze kunnen lenen. En dan is het met die leningen ook nog zo dat mocht je niks gaan verdienen later, dat dat ook nog kwijtschuld wordt.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dat was niet mijn vraag. Mijn vraag was: wilt u ons kwijtscheldingsbeleid tegen het licht gaan houden om daar ook te gaan kijken of de situatie van iemand die een aanvraag doet eindig is of niet?

De heer MARTENS (PvdA): Ja, we hebben het nu over kamerbewoners en ik neem nu dit aspect mee. Ik zie nu niet meteen de behoefte om het hele kwijtscheldingsbeleid tegen het licht te gaan houden.

De VOORZITTER: Dan de heer Akkermans, D66-fractie.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, evenzeer als de fractie van Student en Stad, wat zeg ik, minstens zo zeer als de fractie van Student en Stad, komt de fractie van D66 op voor de positie van studenten. Wij willen graag belemmeringen wegnemen die het wonen en werken in deze stad in de weg staan. Het belang voor de studenten is ook het belang voor de stad. We staan daarom sympathiek tegenover de motie van Student en Stad en vinden het buitengewoon jammer dat we haar niet kunnen steunen. Het college noemde een paar argumenten in zijn brief, waarvan we de eerste ...

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik ben blij dat D66 zo duidelijk is in ieder geval.

De heer AKKERMANS (D66): Zoals meestal, zoals de heer Van Keulen weet. Het principiële argument dat het college noemt kunnen we eigenlijk niet volgen, namelijk dat studenten maar tijdelijk aan een minimum gebonden zijn. Er is geen zekerheid over de toekomst, een beetje afhankelijk van wat Europa

vandaag beslist, maar daar heb ik nog niet heel veel verwachtingen van. Dat betekent dat ook deze generatie studenten helemaal niet meer zulke perspectieven heeft. Als die perspectieven er wel zouden zijn dan zijn ze in ieder geval niet vandaag geldig. Dus de student heeft gewoon nu het probleem.

In het pragmatische argument kunnen we ons iets makkelijker vinden. Inderdaad zijn de handelingskosten naar verhouding hoog en levert het naar verhouding ook weinig op voor studenten. Het gaat maar om een relatief gering bedrag. Toch vinden we ook dat niet doorslaggevend. Het probleem voor ons is vooral de dekking die in deze motie ontbreekt, want we hebben geen idee wat het uiteindelijk gaat kosten en om hoeveel studenten het gaat en wat het dan moet opleveren. Ons vermoeden is, maar daarvoor kijk ik ook naar de indiener van de motie en naar de wethouder, dat als je die dekking zou zoeken je hem dan binnen het geheel van de afvalstoffenheffing zou moeten zoeken. In dat geval zou dat betekenen dat andere Stadgers betalen voor die studenten, maar ook dat de ene categorie studenten betaalt voor de andere categorie studenten. Nou, dat lijkt ons eigenlijk onredelijk.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): D66 is eigenlijk heel positief. Heeft D66 een andere dekking?

De heer AKKERMANS (D66): Nee, die dekking hebben we niet. Waar we over na hebben gedacht is of je een soort van hardheidsclausule zou kunnen creëren met een gefixeerd budget van bijvoorbeeld 50.000 euro of 100.000 euro waar dan niet een bureaucratische handeling aan zit. We hebben het eerlijk gezegd niet kunnen vinden. We hebben wel in die richting gezocht, maar we hebben het niet. Waar wij meer voor zouden zijn is om nu gewoon het college te volgen in de opstelling die het nu heeft gekozen, maar wel in de loop van 2012 eens te kijken naar hoe dat nu in de praktijk werkt. Hoeveel reacties krijgen we uit de studentenwereld; hoeveel problemen zijn er; hoe hard zijn ze; om hoeveel mensen gaat het; om hoeveel geld gaat het? Dat aan de ene kant en aan de andere kant hebben we al een paar keer eerder gezien dat er een positieve reserve was, eigenlijk een te hoge reserve in de afvalstoffenheffing. Als dat zich opnieuw zou voordoen dan zou je 1 + 1 eens naast elkaar kunnen zetten en kijken of je het een met het ander zou kunnen vergelijken. Op dit moment voelen we niet voor deze motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Ik zou de D66-fractie willen vragen of zij zich bewust is van het feit dat deze wetwijziging er ook voor zorgt dat er een grotere zekerheid is voor de gemeente dat de inkomsten binnen zullen komen omdat de last voor de inning bij de verhuurder komt te liggen. En ook het feit dat de kwijtschelding lager wordt, die nu wel aangevraagd kan worden door studenten. Dus dat deel valt ook vrij. Het college heeft niet gereageerd op dat punt want zij is ingegaan op de kosten die gemaakt worden, maar niet op de inkomsten die ze eventueel ook verkrijgt.

De heer AKKERMANS (D66): Ik vond dat heel creatief gevonden, maar tegelijkertijd zijn het aannames waar nog geen hardheid onder zit, dus het blijft zweven.

De VOORZITTER: Nog andere raadsleden? Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, dank u wel. Het zal u allicht niet verbazen dat wij de lijn steunen dat studenten niet behoren tot de doelgroep van het minimabeleid. Op het moment dat studenten zijn afgestudeerd en geen baan vinden of niet voldoende inkomsten hebben kan het zijn dat ze wel tot de doelgroep van het minimabeleid horen, maar dan zijn ze ex-student en dan kan het ook zijn dat je een aanslag krijgt en dat je netjes bij de DIA een verzoek voor kwijtschelding indient. En wat de heer Akkermans al aangaf, Student en Stad geeft in haar argumenten en haar redeneringen een aantal aannames weer waarvan wij niet weten of dat klopt. We hebben ook niet opnieuw een reactie van het college kunnen krijgen op de vier A4'tjes die Student en Stad aan de raad heeft doorgestuurd. Student en Stad stelt bijvoorbeeld dat het betaaldedrag van verhuurders beter zou zijn dan dat van studenten, dus dat de gemeente meer inkomsten zou krijgen. Ik ben wel benieuwd waarop u dat gebaseerd heeft. Hebt u dat bijvoorbeeld nagevraagd bij de ambtelijke organisatie? Want ik kan niet beredeneren dat verhuurders per definitie eerder, sneller en vaker betalen dan bijvoorbeeld huurders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dat hebben we inderdaad nagevraagd, dat kunt u ook lezen in de motie die u nog zult ontvangen. Er staat dat in Delft inderdaad is gebleken dat er ook sprake is van hogere inkomsten. Daarnaast is het ook zo dat verhuurders ook onze corporaties zijn die moeten gaan innen en

volgens mij kunnen we daarvan wel uitgaan dat het mensen zijn die sowieso altijd braaf aan hun verplichtingen voldoen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Het is fijn dat Student en Stad zoveel vertrouwen heeft in het betaalgedrag van woningbouwcorporaties. Alleen, voorzitter, ik kan dat niet hier ter plekke gaan zitten verifiëren. En dat er in Delft een andere afweging is gemaakt is prima. Daar heeft een democratische meerderheid besloten tot het instellen van zo'n tegemoetkoming. Maar de gemeente Nijmegen heeft dat bijvoorbeeld niet gedaan. De gemeente Tilburg heeft dat ook niet gedaan. En een andere studentenstad, Utrecht, heeft dat ook niet gedaan. En daarmee vraag ik mij af in hoeverre u uw bewering, mevrouw Krüders, dat verhuurders standaard die 40 euro doorberekenen in de huur, kunt onderbouwen, want wij vragen ons af of dat wel gebeurt.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Die 40 euro wil ik graag even rechtzetten. Dat is het bedrag dat men verwacht terug te kunnen gaan geven en dat is wellicht het bedrag dat doorberekend wordt in de huur. Dat kan hoger zijn, dus dat zijn twee verschillende bedragen. U vraagt waarom Delft er wel voor gekozen heeft. Daar is het verschil dat STIP wellicht in het college zit en dat dat meegespeeld heeft en dat zij als studentenstad en een jongerenpartij daarvoor kiezen. Omdat u altijd zegt dat als landelijk beleid niet goed is we dat hard moeten bestrijden, volgens mij staat dat ook in uw verkiezingsprogramma. U zou het college kunnen verzoeken om samen met KENCES en de VNG daarvoor te gaan strijden.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik heb begrepen dat KENCES en de VNG in gesprek zijn met het ministerie. Daar hoort het ook thuis. Wij vinden niet dat wij hier lokaal iets moeten besluiten wat landelijk nog opgelost moet worden waar twee jaar geleden al een herstelwet is ingediend. Wij gaan er niet over wanneer de Tweede Kamer dat behandelt. Dat er in Delft een andere afweging wordt gemaakt betekent niet dat ik die afweging als SP-fractie hier in Groningen moet overnemen, mevrouw Krüders. Want uiteindelijk begint het erbij dat wij vinden dat studenten niet behoren tot de doelgroep van het minimabeleid. En zo kan ik nog twintig redenen noemen om deze motie niet te steunen, maar omwille van de tijd, voorzitter, zal ik dat niet doen.

De VOORZITTER: Dan zag ik de heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Dank u wel. Allereerst complimenten voor het bevlogen verhaal van mevrouw Krüders. Het is altijd goed dat het belang van de studentenpopulatie in deze stad op zo'n goede manier wordt verwoord. Tot zover het goede nieuws. We zullen deze motie niet steunen, ondanks het feit dat we haar erg sympathiek vinden. Het is toch een principiële keuze die we maken: als je studeert dan heb je een gezond stel hersens en als je een gezond stel hersens hebt dan moet je ook gewoon goed voor jezelf kunnen zorgen en in je eigen inkomen voorzien naast je studie. Dus ...

De VOORZITTER: Ik geloof dat ik u nu geen interruptie meer toesta, mevrouw Krüders, want u hebt geen spreektijd meer.

De heer VAN KEULEN (VVD): Mag ik doorgaan?

De VOORZITTER: Ja, u mag doorgaan.

De heer VAN KEULEN (VVD): Wij vinden dus dat minimabeleid gericht moet zijn op minima; mensen die het zwaar hebben, in een uitzichtloze positie zijn. En wij denken niet dat dat van toepassing moet zijn op de gemiddelde student. Nou, dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dacht dat ik nog een vinger zag. Ja, de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik kon me wel aansluiten bij de woorden van de heer Leemhuis en de heer Martens, maar er kwamen daarna nog meer mensen waarvan ik dacht: oh ja, daar kan ik ook wel bij aansluiten. Ook wij vonden de motie in principe sympathiek, maar er zijn toch ook wel een aantal dingen die ik wil zeggen.

Ten eerste zijn wij van mening dat iedereen in principe zou moeten betalen voor zijn eigen vervuiling. Wij hebben al eerder aangegeven dat wij het systeem zoals dat in Groningen op dit moment gehanteerd wordt niet heel erg fijn vinden. Daar komt bij dat er in deze tijd van recessie keuzes gemaakt moeten worden over de besteding van het besteedbare vermogen.

Wij zijn daarom van mening dat dat geld op dit moment beter besteed kan worden aan andere zaken, dan aan een tegemoetkoming voor kamerbewoners waarin ook de kwijtschelding afvalstoffenheffing is meegenomen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ik wil u erop wijzen dat deze wetswijziging inhoudt dat men afwijkt van het principe 'de vervuiler betaalt' en volgens mij hangt u dat principe toch aan?

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Zoals ik het zie en zoals ik ook uw motie interpreteer, daarom vroeg ik het u net ook, is in het geld dat u aan studenten en kamerbewoners wilt terugvragen, ook die afvalstoffenheffing verweven.

Waar was ik gebleven? Wij zijn het ermee eens dat een student ons inziens, zoals de collegebrief al aangaf, niet tot de onderlaag van het minimabeleid behoort, omdat een student in een tijdelijke fase verkeert. Daarom stellen wij dat studenten op hun eigen benen moeten staan, zeker ook wat de afvalstoffenheffing betreft. Dank u wel.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Kunt u mij vertellen waar uw standpunt gewijzigd is ten opzichte van een jaar geleden? Want toen heeft u met onze motie meegestemd.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ja, ik had al verwacht dat u dat zou zeggen. Een jaar geleden hebben wij die motie gesteund. Die motie had als kernpunt dat u er een onderzoek naar wilde. En nu stelt u dat er werkelijk een regeling komt. Daarbij hebben wij ook nog eens een keer goed overleg gevoerd met onze steunfractie en daarin is ook dit naar voren gekomen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Seton, CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Tot nu toe voelt mijn fractie zich gek genoeg het meest thuis bij de woordvoering van de SP en de VVD. Dat heeft met de principiële stellingname te maken. Daarnaast vind ik dat je ook naar pragmatische argumenten mag kijken. Ja, en Delft wordt genoemd, maar uit de eerste brief van het college blijkt ook duidelijk dat dat nou niet echt een succes was. Daarnaast speelt voor ons ook mee dat het om een relatief klein bedrag gaat. Ik zeg bewust 'relatief'. Ik kan me voorstellen dat het voor sommigen een groot bedrag is. Maar als je kijkt naar de uitvoering van onze regelingen en de kosten die dat met zich meebrengt is het een relatief klein bedrag. Dus al met al worden wij niet heel erg enthousiast van deze motie en ik geloof dat we dat vorig jaar ook niet waren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Vorig jaar waren wij enthousiast over deze motie en wij houden van een consistente lijn. Dus wij zullen ook deze motie steunen, zij het dat zij van aard wel iets anders is, maar wij kunnen ons vinden in een aantal argumenten die mevrouw Krüders met verve verdedigd heeft, dus wij steunen deze motie.

De VOORZITTER: Dan heb ik u allemaal gehad, althans alle fracties. Dan is het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, ik zou bijna willen zeggen: ook het college vindt het een sympathieke motie. Voor een deel is dat ook wel zo. We hebben daar in het college ook serieus met elkaar over gesproken. En het was niet voor niets dat wij u een uitgebreide brief hebben gestuurd die we ook in de afgelopen commissievergadering hebben besproken. Overigens vond ik het een heel heldere brief, maar als bijna iedereen tegen je zegt dat het geen heldere brief is dan moet je toch maar met een aanvulling komen. En tegen de heer Martens zeg ik dat u nu gelukkig het collegestandpunt deelt, dat onze principiële afweging ook de uwe is, waar ik bij uw optreden in de commissie nog even over twijfelde. Maar dat was natuurlijk voor het college de belangrijkste motivatie. Wij hebben gezegd: het is een voorstel van Student en Stad. Moeten we iets doen aan kwijtschelding afvalstoffenheffing voor studenten? Toen hebben wij in

het college een principiële discussie met elkaar gevoerd en hebben we gezegd: hoe sympathiek ook, hoe aardig ook en hoe groot ook het belang van studenten in deze stad is, wij vinden deze groep niet behoren tot de minima. Maar aangezien wij het een sympathiek voorstel vonden hebben wij onze brief uitgebreid met een aantal pragmatische overwegingen die in onze beleving onze principiële stellingname alleen nog maar ondersteunen.

Dat hebben wij in onze tweede brief, omdat er nog een aantal vragen open was, nogmaals onderbouwd en in die zin blijft het college ook bij zijn stellingname.

Student en Stad heeft wederom in een vier pagina's tellend memo een aantal opmerkingen gemaakt. Ik ga daar niet allemaal op reageren, maar voor een deel is het ook wel een beetje een herhaling van zetten.

U zegt: 'De wetgever heeft een fout gemaakt.' Wij denken dat dat niet zo is. Als dat wel zo zou zijn geweest dan zou er allang een herstellwet zijn geweest. U zegt: 'Een aantal partijen heeft bezwaar aangetekend bij de Tweede Kamer, die hebben brieven gestuurd.' Dat klopt. Alleen: de Tweede Kamer heeft die brieven, maar daar vervolgens niets mee gedaan. Maar wat misschien nog wel belangrijk is; u stelt nu alleen maar de kwijtschelding afvalstoffenheffing voor; u stelt in feite voor om te komen tot een woonlastentoeslag voor studenten. Dat zou betekenen dat studenten eigenlijk nog een uitgebreidere regeling krijgen dan de minima, die hebben de kwijtschelding afvalstoffenheffing en de ozb, maar woonlastentoeslag is natuurlijk nog uitgebreider.

En dan de heer Akkermans. We weten van D66 dat het een pragmatische partij is, maar om nou te zeggen: 'Er is geen dekking, dus steunen wij het voorstel niet. Enige creativiteit voor zo'n klein bedrag kan toch wel opgebracht worden?' Maar belangrijker is: de dekking die u noemt kan niet. De reserve afvalstoffenheffing is een doelreserve en die mag alleen maar gebruikt worden om de kwijtschelding afvalstoffenheffing te financieren en niet de woonlasten.

Ik constateer eigenlijk dat iedereen zegt: een sympathiek voorstel, want waardering voor Student en Stad en alle medewerkers en alle inzet en alle gesprekken die we hebben gevoerd – en die hebben het uiteindelijk ook wel scherp gemaakt. Maar het college blijft bij zijn stelling dat, hoe sympathiek ook, als we keuzes moeten maken en dat moeten we, dan is dit niet de groep waarvan wij op dit moment zeggen dat die extra veel ondersteuning nodig heeft.

De VOORZITTER: De heer Akkermans.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, zegt de wethouder nou dat die reserve afvalstoffenheffing wel te gebruiken is voor compensatie op tegemoetkoming in de afvalstoffenheffing? Maar niet in de woonlasten algemeen? Dus wel voor de afvalstoffenheffing.

Wethouder DEKKER: Dat gebeurt nu ook. Net als bij de ozb en de afvalstoffenheffing wordt de kwijtschelding betaald uit de opbrengsten van de afvalstoffenheffing. Dat is gewoon een rondpompend systeem. Hier wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing gevraagd. Dat kan ook niet meer. Er is een kleine groep die een aanslag krijgt en die kan nog in aanmerking komen voor de kwijtschelding. En waar mevrouw Krüders en haar partij voor pleit is ook woonlastentoeslag; zodat dus alle mensen die studeren en een laag inkomen hebben die toeslag kunnen krijgen.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, wij spraken niet over de woonlasten, maar bewust over de afvalstoffenheffing en dan zou de redenering dus kloppen. Het probleem is de afvalstoffenheffing, hè? Want dan zou je nog een amendement op de motie kunnen indienen dat het over de afvalstoffenheffing zou moeten gaan.

Wethouder DEKKER: Iedereen die een aanslag afvalstoffenheffing krijgt kan gewoon kwijtschelding aanvragen. Dat staat hier ook helemaal niet ter discussie. En dat wordt hier ook helemaal niet teruggedraaid. Het is nu alleen zo dat tegenwoordig verhuurorganisaties de aanslag krijgen en die moeten dan de aanslag weer doorberekenen aan de kamerhuurders en die betalen dan allemaal een kleiner bedrag.

De VOORZITTER: Goed. Kunnen wij tot besluitvorming overgaan? En dat is dan besluitvorming over de motie op stuk nummer 3. Iedereen is daar klaar voor? Mevrouw Krüders ook?

Dan is aan de orde de stemming over de motie 'Tegemoetkomingsregeling kamerbewoners' op stuk nummer 3.

Wie steunt de motie op stuk nummer 3? Dat zijn Student en Stad, de ChristenUnie en de Stadspartij, waarmee de motie is verworpen.

Dan gaan we naar agendapunt 8.c.

8.c: Projectofferte ‘Herewegviaduct, alternatieve vervanging’

De VOORZITTER: Wie wenst hierover het woord? Het woord is aan de heer Prummel van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, het Herewegviaduct is een van de slagaders van de stad Groningen. Dat geldt voor het openbaar vervoer, dat geldt voor de fietsers en dat geldt voor het autoverkeer. Dat betekent dat wij bij alle maatregelen die wij nemen bij die bijzondere plek met zeer veel beleid moeten gaan voorbereiden. De Stadspartij is blij met de positie die het college heeft ingenomen bij het toelichten van de projectofferte, maar we willen toch met nadruk wijzen op het belang van de conservering en de waardering van het werk van onze stadsbeeldhouwer. Het is niet zomaar een viaduct, het is een viaduct dat indertijd zeer fraai met natuursteen en ijzeren smeedwerk is versierd. Dat ijzerwerk is in de loop der jaren achteruitgegaan, maar gelukkig kan dat in zijn oude staat worden hersteld.

In het persbericht spreekt het college over de naast het viaduct gelegen theekoepels en de waardevolle cultuurhistorische elementen van het Herewegviaduct. Terecht merkt het college daarbij op dat de natuurstenen trap en de hekwerken formeel zijn beschermd door hun status als monument. Maar, voorzitter, formele bescherming is niet altijd genoeg. Er moet ook de wil zijn om iets te herstellen. Wethouder Jannie Visscher zal zich herinneren dat er een vakwerkhuisje stond in de Hortusbuurt. Formeel was dat beschermd. Maar dan hadden wij buiten wethouder Smink gerekend; het is toch tegen de vlakte gegaan. De politieke wil om te beschermen wat beschermd moet worden is belangrijker dan de formele bescherming die ergens op een stukje papier staat. Daarom willen wij deze raad vragen om een uitspraak te doen waarin we de politieke wil uitspreken om deze belangrijke cultuurhistorische elementen ook te bewaren. Er zijn nog een paar technische dingen: er moet rekening worden gehouden met een eventuele spoorlijn Amsterdam-Bremen-Hamburg. Dat zal velen als muziek in de oren klinken. Op het moment dat fossiele brandstoffen moeilijker kunnen worden gewonnen en duurder worden, zal misschien openbaar vervoer in de toekomst belangrijker zijn. Wat zou fraaier zijn dan Groningen aan een grote vervoersas in het noorden van Europa? Maar daar hoort wel een groter voltage bij op het net van de spoorlijnen. Wanneer de voltage op dat net hoog is dan kan er een spanningsboog ontstaan als dat viaduct te laag is. Hogere spanning vraagt om een hoger viaduct. Daar zouden we rekening mee moeten houden.

De heer LUHOFF (D66): Mag ik de heer Prummel een vraag stellen? Ik heb het voorstel gelezen. Bent u ermee bekend dat er ook rekening wordt gehouden met de kilovolt?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik zag het staan, maar ik vond de toezegging van het college wat dat betreft niet hard genoeg en zou haar nog graag een keer bevestigd horen. Graag een toezegging van de wethouder over de hoogte van het viaduct.

De synchronisatie van de DBMFO-aanbesteding van een tram en de hoogte van het viaduct is nog een moeilijk punt. De Stadspartij wil er nog eens op wijzen dat dit een van de vele onzekerheden is bij een tramvoorbereiding. Graag zien wij een toezegging van het college tegemoet over het behoud van drie tuinkoepels die rondom dit prachtige viaduct staan. En dat, voorzitter, zouden wij graag willen zien door hopelijk drie moties door de raad aangenomen te krijgen. Ik had ze al rondgedeeld, maar ik vind het toch passend om ze u nu nog – mooi met kleurtjes – te overhandigen.

De VOORZITTER: Ik denk dat het zelfs noodzakelijk is want ik heb nog geen originele handtekening. Dank u wel.

Motie(4): Behoud waardevolle cultuurhistorische elementen (Stadspartij):

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de projectofferte ‘Herewegviaduct, alternatievenstudie vervanging’,

Spreekt uit dat:

- de raad de door het college geformuleerde wens om de waardevolle cultuurhistorische elementen en de theekoepels bij het Herewegviaduct te behouden waardeert.

Verzoekt het college:

- daarom ook daadwerkelijk de formeel beschermde architectuur, de drie theekoepels en het beeldhouwwerk te beschermen en het beeldhouwwerk en het smeedwerk waar mogelijk te hergebruiken bij de bouw van het nieuwe Herewegviaduct.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (5): Herewegviaduct toekomstbestendig (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de Projectofferte ‘Herewegviaduct, alternatievenstudie vervanging’,

Overwegende dat:

- het Herewegviaduct toekomstbestendig moet worden vervangen;
- er rekening gehouden moet worden met een eventuele toekomstige spoorlijn Amsterdam-Bremen/Hamburg;
- er rekening gehouden moet worden met de aanleg van een fietspad en de sporenloop.

Verzoekt het college:

- om met bovenstaande overwegingen rekening te houden.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie(6): Verplaatsing wissel Lodewijkstraat (Stadspartij):

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de projectofferte ‘Herewegviaduct, alternatievenstudie vervanging’,

Overwegende dat:

- het Herewegviaduct toekomstbestendig moet worden vervangen;
- rekening gehouden moet worden met het verplaatsen van de wissel bij de Lodewijkstraat omdat deze veel geluidsoverlast veroorzaakt en bewoners al vaak hebben aangedrongen op verplaatsing.

Verzoekt het college:

- om bovenstaande in de gesprekken met ProRail en NS aan de orde te stellen en zich te beijveren voor verplaatsing van de wissel naar een plek op grotere afstand van de huizen.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Anderen vanuit de raad die het woord wensen te voeren? Dat is de heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zit nog even na te denken over die eerste motie van de Stadspartij waarin ze zegt formeel beschermde architectuur ook nog eens door een inhoudelijke uitspraak te laten bevestigen. Ik vind dat wat ingewikkeld omdat er heel veel zaken in de stad formeel beschermd zijn. Als we daar dan overal via een motie nog eens een keer een bevestiging van moeten geven dan wordt het heel druk voor de raad. En ten tweede: als je die redenatie omdraait en er komt geen motie, dan stelt die formele bescherming eigenlijk niets meer voor. Daar zou ik niet achter willen gaan staan.

Dus dat even vooraf. Mijn vraag gaat veel meer over de dekking van het stuk. In de commissie hebben we er al iets over gewisseld; de plankosten worden gedekt uit de bedrijfsvoering van de dienst RO/EZ, tenzij. In de commissie hebben we het even gehad over de AER: waarom doen we dat eigenlijk. De wethouder heeft terecht gezegd: ja, dat is de afspraak, als je geen andere dekking kunt vinden dan doe je AER. Dat is waar. Maar mijn eerste vraag is: dit is voor mijn gevoel de eerste keer sinds lange tijd dat we bij zo’n soort voorstel daar opspringen. Waarom was dat hier nou nodig? En ten tweede zit ik een beetje met dat ‘tenzij’. Want er staat: ‘We doen het uit de bedrijfsvoeringsreserve van de dienst, tenzij deze reserve de komende periode ontoereikend blijkt’. Dat is dus nogal een onzekerheid, die je alvast inbouwt in een

besluitpunt. Dat vind ik niet zo makkelijk. Dus voordat ik daarmee instem zou ik toch nog even een toelichting willen hebben op waarom we dat in dit geval toch doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u, voorzitter. Precies datzelfde punt hadden wij ook; vragen over de dekking. Los van het feit dat het een belangrijke route is en dat je moet anticiperen op de komst van de tram. Want we hadden gezegd dat het wel lijkt of de tram hier nu uit betaald wordt, maar dat was niet zo. En als je toch bezig gaat met vervanging dan is het nodig om wat hier nodig is daar op aan te laten sluiten en het op een slimme manier aan te pakken. Daar zijn wij voor. Alleen wat die dekking betreft: het is een beetje een vreemde constructie en ik zou daar graag nog een toelichting op hebben alvorens definitief akkoord te gaan.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dat is niet het geval. Wethouder Visscher. Dekker, excuus.

Wethouder DEKKER: Dank u wel, voorzitter. Ik had eigenlijk verwacht dat de raad blij zou zijn dat zijn zorg rondom de financiering van het onderhoud van het Herewegviaduct is weggenomen. Want vorig jaar heeft u daar bij meerderheid ook nog over gesproken in de commissie: we moeten in 2015 vervangen en het college heeft daar nog geen middelen voor beschikbaar gesteld. Zoals u weet hebben wij daar bij de begroting 2012 10 miljoen euro voor beschikbaar gesteld. Dat is één. Twee: De dekking van deze projectofferte. U heeft daar in de commissie ook al iets over gezegd. En ik zal het antwoord dat ik toen heb gegeven herhalen. Op het moment dat een dekking niet helemaal zeker is komt de bedrijfsreserve aan bod. Dat zijn ook de regels die binnen het concern gelden. Mocht daar op een gegeven moment onvoldoende dekking in zitten dan heb je altijd de achtervang van de AER. Ik vind haar eigenlijk ook wel wat technisch, maar je zou kunnen zeggen: een supercontrol vanaf ons concern. We weten tegelijkertijd dat we in 2014 een risicobuffer hebben. Die komt dan vrij en 10 miljoen euro daarvan is nu beschikbaar gesteld voor het Herewegviaduct. We zullen dat straks ook verrekenen, dus er is absoluut geen enkele mogelijkheid dat die dekking er nu niet meer zou kunnen zijn.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, nog even op dat punt. Ik snap de redentatie van de wethouder op zich wel, maar wat was er nou op tegen om in dit geval te stoppen bij de komma en dat 'tenzij' te laten vervallen? Dat zou toch ook zo zijn geweest als u dat niet had opgeschreven? Want we gaan het eerst voorfinancieren uit de bedrijfsvoeringsreserve. Op het moment dat u dan constateert dat die ontoereikend is komt u terug naar de raad en dan zegt u: dan doen we AER.

Wethouder DEKKER: Het is misschien ook een beetje proactief handelen dat je dan op dat moment ook niet terug hoeft naar de raad en dat houdt de vaart van het project er een beetje in. En dat is ook wel nodig, want in 2015 moet het geregeld zijn.

Wat betreft die bekrachtiging met een motie van datgene wat eigenlijk al geregeld is: het college kan zich eigenlijk heel goed vinden in de eerste termijn van de heer Seton. We hebben dat met elkaar formeel geregeld. Het is beschermd, dat is de Monumentenwet. En dan doet het wat vreemd aan om dat weer per motie te gaan bekrachtigen. Dat zou suggereren dat als je dat in de toekomst niet doet, dan blijkbaar die wetgeving die we al hebben onvoldoende zwaar is. Dus ook vanuit die argumentatie zou ik de motie willen ontraden. En wat betreft de vraag van de heer Prummel over de 25 kilovolt bovenleiding, of dat meegenomen wordt in de projectofferte: dit zit inderdaad in de bijlage als eis meegenomen in de projectofferte. Dus in die zin is aan uw vraag die u in de commissie heeft gesteld voldaan. U kunt bij de bijlage, in de visietrommel of al bij uw stukken, bij het tweede aandachtstreepje zien dat dat criterium ook wordt meegenomen bij de opstelling van het project.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, dan is er nog de wissel die vreselijk veel lawaai maakt en eigenlijk op een onlogische plek ligt voor het treinverkeer op dit moment.

Wethouder DEKKER: Dat is ook bij dit onderdeel – je kunt er natuurlijk alles bij halen – een problematiek die u volgens mij op een ander moment aan de orde moet stellen, want dat heeft op dit moment niet zoveel te maken met de projectofferte voor het Herewegviaduct. Op het moment dat u daarover wilt spreken moeten we dat op commissieniveau een keer gaan doen. Dus ik nodig u uit om die vraag opnieuw te stellen tijdens een commissievergadering en dan zal ik er ook voor zorgen dat ik er hopelijk een adequater antwoord op heb.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, gehoord hebbende de woordvoering van het college, lijkt me dan het beste als de moties worden ingetrokken. Alle drie. Ik heb voldoende toezeggingen gekregen dat er niet zoals in het verleden wordt omgegaan met een monument en ik heb ook voldoende toezeggingen gekregen over de voortgang van het debat over zaken als stroomvoorziening en wissel.

De VOORZITTER: Oké, de moties op de stukken nummer 4, 5 en 6 zijn ingetrokken.

Dan is aan de orde de besluitvorming over het voorstel dat door het college aan u is voorgelegd onder de Romeinse cijfers I tot en met IV. Wij kunnen overgaan tot die besluitvorming?

Wie steunt wat is voorgelegd onder I tot en met IV? Dat is volgens mij de volledige raad, waarmee aldus is besloten.

Dan had ik u gezegd dat ik niet weer zou beginnen over de binnengekomen brief ten aanzien van de kavels Meerrovers (*agendapunt 6.b*). Maar dat moet ik toch wel doen, want ik begrijp dat als u vertrouwelijk zou willen spreken – dat is in de brief aan de orde – u dat eigenlijk nu zou moeten beslissen. Om technische redenen. Dat moet voor het notuleerbedrijf naar ik heb begrepen en dat heeft de griffier ook geverifieerd.

Ordedebat naar aanleiding van agendapunt 6.b: Kredietaanvraag aankoop kavels Meerrovers II, tweede tranche

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, het vervelende van dit verhaal is, in dit geval gaat het dan om wethouder De Vries en een verhaal over Meerstad, dat wij als raad al een paar keer eerder hebben aangegeven – althans vanuit het presidium – dat wij de stukken op tijd willen hebben. Dat is hier misgegaan. De wethouder biedt daarvoor zijn excuses aan. Ook schriftelijk weer. Dat is allemaal hartstikke goed, maar wat ik nou graag zou willen is dat er vanuit het college het signaal komt van: ja, we hebben u gehoord, we zullen er op letten en we zullen beter ons best gaan doen dat die stukken voortaan op tijd komen. En op het moment dat dat het geval is kunnen we wat mijn fractie betreft gewoon dit stuk conform behandelen. Dus dan hoeft het volgens mij ook niet besloten. Mar het gaat puur om het signaal: wij willen de stukken op tijd hebben.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, ook van mijn fractie dank voor deze brief. De excuses die erin genoemd worden, worden ook aanvaard. Er zit inderdaad één punt in waar ook wij nog een slag zouden willen maken. Het gaat nu toevallig, zou ik haast willen zeggen, over deze casus, maar eigenlijk is dit voor een groot deel van de raad de druppel die de emmer liet overlopen. En dat onderdeel, dat het college ook aangeeft in de toekomst zorgvuldig om te gaan met dit soort dingen, dat ontbreekt in de brief. Dus als het college nou kan toezeggen dat dat gebeurt, dan is de discussie wat mij betreft geslaagd en hebben we als raad bereikt wat we wilden. Dus dat wacht ik even af.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik deel, maar dat heb ik ook al bij het vaststellen van de agenda gezegd, de irritatie die bij het CDA en de VVD heerst, maar ook bij andere leden van de raad. Ik vind alleen wel dat, nu het college zijn excuses maakt, en dat ruitelijk doet in mijn ogen, en vraagt om dit stuk alsnog te behandelen, we dat ook maar even moeten doen. Ik krijg de indruk van het CDA en de VVD dat ze eisen dat dat in de toekomst niet meer gebeurt. Ik zou willen dat dat kon. Ik denk dat de raad zich hier in zijn geheel een signaal heeft afgegeven waarvan ik zelfs denk dat het jammer is dat het zo moet, want via het presidium lukte het niet. Ik ben blij met deze brief en ik zou dan van de wethouder willen horen hoe hij dit behandeld zou willen hebben. Als dat conform kan, best. Als hij het vertrouwelijk wil uitleggen, ook goed. Ik wil het ook nu wel behandelen.

De VOORZITTER: Ik kijk even verder rond wie nog niet het woord hebben gevoerd. De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de wethouder heeft excuses aangeboden voor iets wat in de administratie van de gemeente niet in orde is geweest; wij hebben de stukken te laat gekregen. Daarmee kan onze fractie wel genoeg nemen, ook al omdat de wethouder daarbij heeft gezegd dat het wat het college betreft niet weer zal voorkomen. Ik kan me niet voorstellen dat de wethouder nogmaals excuses aan moet bieden, maar misschien is de VVD pas tevreden wanneer de voorzitter een heel erg diepe knieval maakt. De conclusie is dat dit een conformstuk was en dat we het ook als conformstuk verder kunnen behandelen, gehoord hebbend de excuses van het college.

De VOORZITTER: Goed. Anderen dan die nog niet het woord hebben gevoerd? Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Voor mijn fractie is ook van belang om ons punt publiekelijk te maken. Dat hebben wij gedaan. In deze brief gaat het college in onze ogen, ik weet niet of ik het gezegde mag gebruiken, met de billen bloot. En de excuses worden zowel op het onderwerp als ook op de onderbouwing aangeboden. Voor ons kunnen we het op dit punt nu gewoon behandelen vandaag. Ik vind het wat minder erg dat er nu niet wordt gezegd 'excuses voor in de toekomst'. Ik ga ervan uit dat het college dat ondersteund heeft, want dat heeft het in de openbaarheid ook niet weersproken. In de toekomst gaat men gewoon de procedures volgen zoals die voorgesteld zijn.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u. Dank voor de aangeboden excuses. Het geeft twee punten aan waarop we het procedureel anders willen voor de toekomst en dat is volgens mij nu in de oren geknoopt van deze en gene. En aan de andere kant: ik sluit me aan bij wat de heer De Rooij zei over behandeling op dit moment.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Volgens mij hebben we als raad een heel duidelijk signaal afgegeven. Wat ons betreft zijn de excuses van het college aanvaard en kunnen we het conform behandelen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ik sluit me geheel aan bij alles wat er gezegd is. Volgens mij valt er weinig aan toe te voegen.

De VOORZITTER: 'Bij alles wat er gezegd is'; dat maakt het voor mij ingewikkeld.

De heer EIKENAAR (SP): Excuses aanvaard, kan conform.

De VOORZITTER: Goed. Dan de heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dat laatste kan ik ook zeggen. De excuses zijn geaccepteerd. Het was een prima brief die dat nog even omlijnde. En het wordt ook conform.

De VOORZITTER: Goed. Als ik het beeld dan probeer op te maken constateer ik dat de excuses vanuit het college die mondeling zijn gemaakt, maar inmiddels ook schriftelijk zijn bevestigd, dat een meerderheid, dacht ik, van uw raad daar ook genoeg mee neemt en dat uw raad nu bereid is om dit verder als conformstuk te behandelen. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, het lijkt me goed dat de voorzitter van ons college nog iets zegt over de algemene stukkenverzending. Over dit punt: u zegt nu dat het conform kan. Dat is mooi. Ik hoorde eerder ook iets anders zeggen. Ik heb er zelf wel, namens het college, behoefte aan, ook gelet op die discussie, om nog even toe te lichten hoe dit precies in elkaar zit. Want anders is dit een debat over procedures. Allemaal heel belangrijk, maar nog belangrijker is de inhoud. Daar vraag ik uw aandacht voor. Ik ben van harte bereid, ik bied het u aan, om dat nog even toe te lichten.

De VOORZITTER: Ik kijk even of er behoefte is om te reageren op wat de wethouder heeft gezegd, maar ook op de conclusie die ik niet al heb getrokken, maar u had voorgesteld om te trekken. Dan zie ik de heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, even in reactie op de wethouder. Nogmaals, het ging ons niet specifiek om dit punt. Het gaat ons om het signaal dat we vanavond in de raad heel duidelijk hebben afgegeven: we willen onze stukken op tijd. Wij hebben geen behoefte aan verdere toelichting. Als u die wilt geven mag dat altijd, alleen zou ik u dan verzoeken dat op een ander moment te doen desnoods. En tegen de heer De Rooij en met name ook de heer Prummel zou ik willen zeggen: als we nou in een ordedebat zitten laten we dan wel even heel reëel zijn in wat we zeggen. Ik ben deze discussie begonnen door te stellen dat ik me prima kan voorstellen dat de stukken te laat komen. Ik eis ook geen excuses voor de toekomst, ik wil alleen dat het college aangeeft: moet je nou eens even horen, wij zullen beter ons best gaan doen om die stukken op tijd te brengen. En dat lijkt me een heel normale eis. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen die nog het woord daarover willen voeren? Ik zat te wachten op de heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik kan me voorstellen dat nu dit zo gaat over de procedure, ik de vergadering toch zou willen vragen het voorstel van het college te volgen en het aanbod van de wethouder om dit nog even inhoudelijk te duiden en de hele werdegang, om dat aanbod aan te nemen.

De VOORZITTER: Dat beschouw ik dan ook als een nieuw voorstel, namelijk om wel nog de hand die de wethouder uitsteekt te aanvaarden, in de zin van toch een inhoudelijke bespreking. Dat is iets anders dan het nu voor conform aannemen, dus daar kunt u ook weer op reageren in het vervolg van dit ordedebat. Het woord is, als ik even uit mag spreken, aan de heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Dank u wel, voorzitter. Dat voorstel steunen we dan. Laten we de wethouder dan nog eens aanhoren.

De VOORZITTER: Ik verstond u niet goed. Kunt u nog één keer zeggen wat u zei?

De heer PRUMMEL (Stads partij): We steunen het voorstel. We willen de wethouder dan toch nog wel eens aanhoren.

De VOORZITTER: Dan kijk ik naar de heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, mijn fractie was van plan om voor dit voorstel te gaan stemmen, maar als het college ons op andere gedachten kan brengen dan mag dat.

De VOORZITTER: Anderen die nog het woord wensen te voeren? Dat is de heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik vind het jammer dat de doorkijk naar de toekomst – het ging inderdaad niet om excuses voor handelingen in de toekomst, daar moeten we absoluut niet aan beginnen – maar dat er nog iets over gezegd zou worden had ik heel erg op prijs gesteld. Dat is nu niet gebeurd. Ik heb ook geen zin om symbolisch tegen te gaan stemmen, dus ik ga akkoord met behandeling. Het kan wat mij betreft ook conform, maar als de wethouder nog iets wil toelichten: graag. Ik zou ook nog wel een reactie van de voorzitter willen krijgen over de algemene toezending van de stukken, want daar refereerde wethouder De Vries aan. Daar hebt u niet op gereageerd.

De VOORZITTER: Nee, omdat ik had geconstateerd dat een meerderheid van de raad daar volgens mij geen behoefte aan had. Maar ik ben graag bereid om daar iets over te zeggen. Laten we daar niet een kwestie van meerderheid of minderheid van maken. De heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik vind het prima dat de wethouder er iets over wil zeggen, maar ik vind het wel een beetje vreemd. Het was eigenlijk een conformstuk en nu wordt het ineens geen conformstuk meer.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ik zou de wethouder graag de gelegenheid geven, als hij daar behoefte aan heeft, om een toelichting te geven. Dat moeten we dan maar doen.

De VOORZITTER: Dan heb ik inmiddels volgens mij wel een meerderheid verzameld en hoeven we deze sprekersrij niet nog verder te vervolgen en heb ik geconstateerd dat een meerderheid van de raad behoefte heeft aan een nadere duiding door de wethouder.

Alhoewel ik daar eerst een andere constatering in heb gemaakt – maar nogmaals, ik wil niet dat dat een kwestie van meerderheid of minderheid is – is voor mij als voorzitter van het college heel duidelijk het signaal zoals de raad dat heeft afgegeven. Dat heeft u ook met een publieke bespreking gedaan. Soms is het ook een voordeel dat ik beide functies van het voorzitterschap, dat van college en dat van de raad in mijn verenig.

Want ik heb vanmiddag in het presidium ook al heel duidelijk uw opmerkingen geregistreerd, dus ik zal er ook vanuit mijn voorzitterschap van het college op toezien dat hier aandacht aan wordt besteed. En ik stel voor dat wij daar in de eerstvolgende collegevergadering ook over spreken, over hoe we ook hierin verbetering kunnen aanbrengen, anders ben ik er ook niet volledig zeker van dat het ook daadwerkelijk gaat verbeteren. Dus ik stel voor dat wij dat onderwerp op de collegevergadering plaatsen.

Dan is het woord aan wethouder De Vries voor zijn aangeboden nadere duiding. En ik hoor dat dat in beslotenheid moet.

Dan is dat inderdaad duidelijkheid op mijn vraag of er behoefte is aan al dan niet behandeling in beslotenheid. Dat is er inmiddels en dan kan het notuleerbedrijf in dat opzicht worden ingeschakeld en zal daar ook registratie van plaatsvinden.

Dan schors ik de vergadering voor de overdracht van het voorzitterschap, waarvan ik weet dat dat net iets langer dan anders zal duren en u merkt wel waarom.

Schorsing van 20.45-20.47 uur.

De VOORZITTER (*mevrouw Postma*): Dames en heren, gaat u zitten, dan gaan wij verder. Uw spreektijden worden even vertoond: kijkt u even rustig hoeveel tijd u nog ter beschikking heeft. En dan beginnen wij met agendapunt 8.d.

8.d: Collegebrief van 21 oktober 2011, Stedenband met Xi'an

De VOORZITTER: Ik geef eerst het woord aan de ChristenUnie, mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Als wij terugkijken op hoe het tot op heden gegaan is, is er ondanks de antwoorden op de vragen die wij in september gesteld hebben toch nog steeds ruis op de lijn. En wat ons betreft ook heel erg jammer dat het college vorige week vrijdag een brief stuurde en ons nog vroeg om wensen en bedenkingen aan te geven. Want eigenlijk is dit onderwerp best een politiek debat waard en vandaar dat we ook verzocht hebben, in overleg met eigenlijk alle partijen, om agendering in de raad van vandaag.

Als je nou even terugkijkt: In april van 2007 hebben we een initiatiefvoorstel aangenomen. Dat heette; 'Stedenbanden opnieuw bekeken' en we hebben een nota gekregen 'Groningen wereldstad; hoe gaan we om met onze gemeentelijke internationale samenwerking?'. Er is veel over gediscussieerd; de een had hier zijn visie op, de ander daar. Maar daar zijn we uitgekomen. En dat is op dat moment ook aangenomen. En vervolgens is in het voorjaar van 2010 nog kort gesproken over de stedenbanden en in dat debat, een aantal mensen heeft dat ook teruggeluisterd, is het woord 'Xi'an' niet gevallen.

Het college heeft ook gereageerd. En dat heeft gezegd: "In april 2009 hebben we een zogenaamd memorandum of understanding getekend, waarin is afgesproken dat we een stedenband gaan verkennen." En vervolgens komt er dus een persbericht op 1 september en dat lijkt ook haast wel een mededeling.

Kortom, voorzitter, het is duidelijk wat ons betreft; zoals het gegaan is kan echt niet. Wij voelen ons voor het blok gezet en dat is een woord dat ik niet graag in mijn mond neem en dat voelt ook helemaal niet goed. En de vraag is dan wat je hier op dit moment verder mee gaat doen. Wat ons betreft is het een gang van zaken – en met een aantal partijen dien ik zo meteen een motie in – waarin we zeggen: ‘met ongenoegen stellen we vast dat we niet gekend zijn in de uitbreiding van stedenbanden’ en we vinden het ook niet goed dat het college op een dergelijke manier met een door de raad genomen besluit is omgegaan.

En de vraag is dan: wat doe je dan nu op dit moment? Want inhoudelijk is er het een en ander op de stedenband te zeggen. En de strekking van de ChristenUnie is tot dusver altijd geweest: wat je doet moet je goed doen en eigenlijk moet je het niet uitbreiden. En als je het dan hebt over mensenrechten en arbeidsomstandigheden – en terecht noemde de heer Prummel het al in een mail dat ‘de dominee niet welkom is in China’. En ik ken ook verhalen van vervolgte christenen in China. Dan kun je een heel debat voeren, maar we worden nu eigenlijk voor het blok gezet. En wat wij ...

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, die ‘dominee’ was een metafoor voor het conflict dat zo vaak in het hart van de Nederlander wordt gezien, dat tussen handelaar en dominee. Maar het gebrek aan respect voor vrijheid van godsdienst is in China inderdaad terecht hier verwoord.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik vond dat u het heel mooi gezegd had. Dus ik voel me helemaal begrepen door u, dat was hartstikke mooi. Een mooi opgevertje, zeg maar.

Aan de andere kant, als wij het college nu zeggen: wij zouden deze keuze niet maken ... de Chinezen zijn al uitgenodigd, het is daar al gecommuniceerd. Wij hebben daar als fracties al enige tijd overleg over gevoerd en hebben gezegd dat we het gewoon niet kunnen maken dat op het moment dat ze hier komen te zeggen: nou sorry hoor, de raad heeft gezegd dat het niet doorgaat. Volgens mij is dat een weg die we ingeslagen zijn. En ik heb in de krant laten optekenen dat je afgaat als een gieter als de mensen hier zijn en je zegt: ‘Fijn dat u hier bent, maar sorry, het gaat niet door.’ Toen hebben we bedacht wat we dan kunnen doen: a) er komt straks een motie waarin we zeggen dat we dat met ongenoegen vaststellen en willen dat het college nimmer meer op een dergelijke wijze met een door de raad genomen besluit omgaat en b) je kunt het misschien ook ten goede keren, want als ik dan terugkom op die mensenrechten en die andere aspecten zoals arbeidsomstandigheden en democratie, dan zou je misschien ook, en in deze context past dat wel, wat zendingswerk kunnen verrichten. Want je kunt zeggen: ga daar nadrukkelijk aandacht aan besteden in je stedenband en probeer daar nog wat te veranderen. En we kunnen bijvoorbeeld ook zeggen: ‘In Nederland zijn er ook christelijke politieke partijen’ en ‘er zijn überhaupt meer partijen.’ We zijn hier met zijn tien in deze raad in plaats van die ene centraal gedirigeerde volkspartij.

Dus alles samenvattende ... tien, u zit er ook bij hoor, mijnheer Prummel.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ik heb een tweetal vragen aan mevrouw Jongman. Wij herkennen ons er ook in dat de procedure niet helemaal zuiver is gegaan. Ze begint over mensenrechten en meerdere partijen. Mijn eerste vraag is hoe dat in Nicaragua zit. En mijn tweede vraag is: is dit dan alles wat u hiermee doet? Want eigenlijk worden we tegen de wil van de raad in voor het blok gezet, u zegt dat zelf. Waarom dan niet een stap verder gaan? Waarom zouden we niet aan het college zeggen dat het ons verstandig lijkt om, als we er nu eentje bij nemen, ook eens naar die andere tien te kijken die we al hebben. En dat we kijken waar we nou echt helemaal niks meer mee doen en of we niet op een nette manier tot een afronding van een stedenband kunnen komen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dat debat hebben we in 2008 ook gevoerd. Daar hebben we allemaal die afwegingen gemaakt, er zijn gewoon een paar slapende en er zijn een paar heel duidelijke: Moermansk en San Carlos. En dan moet ik zeggen dat Moermansk weer op een andere leest is geschoeid is; minder op een economische en meer op ontwikkelingssamenwerking, waarvan ik weet dat uw partij altijd zegt: ‘Dat doen we in Den Haag, dat doen we niet hier.’ Maar waar ik volledig achter kan staan,

want ik heb daar gezien wat – zij het maar een klein deeltje – toch een effect kan hebben op zo'n stad in een toch wat onderontwikkeld land, maar dat is een andere leest.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Begrijp ik nu dat als het over ontwikkelingssamenwerking gaat er bij een stedenband niet gepraat hoeft te worden over mensenrechten en democratie? Dat zou ik raar vinden.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nee, nee, nee, dat ben ik helemaal niet met u eens hoor. Natuurlijk, daar moet je het altijd over hebben. Alleen, u begint nou met de invalshoek 'en moeten we daar dan niet' en ik geef u ...

De heer VAN KEULEN (VVD): U noemde San Carlo, ik niet.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nee, daar begon u mee. U zei Nicaragua. Ken uw stedenbanden, mijnheer Van Keulen. Nee, Nicaragua is gewoon San Carlos, dat weten we allemaal. En ik weet ook van een eerdere woordvoering van u dat we dat helemaal niet moeten doen. Maar ik heb daar het verschil gezien, zij het minimaal, en ik sta er achter.

Maar ik sta nu voor de keuze van zijn we voor of zijn we tegen deze. Ik vind dat we al te ver zijn en dat we afgaan als een gieter als we het niet doen. Ik ben er niet blij mee, dat staat ook heel duidelijk in deze motie verwoord. En voor de rest wil ik dit debat afronden wat betreft mijn inbreng. Ik ben benieuwd wat de rest aangeeft.

Ik zie nog een heel spannende vraag op uw lippen, ik wil nog wel even blijven staan.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, nou, mijn vraag was – nu is de link met San Carlos al gelegd, zo was hij echt niet bedoeld – maar we gaan nu dus van tien naar elf stedenbanden, terwijl we eigenlijk hebben gezegd: tien is meer dan voldoende. Bent u nou ook bereid om na te denken over een andere stedenband die slapende is, en daar bedoel ik nadrukkelijk niet mee San Carlos, maar zou u bereid zijn om daarover na te denken?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Natuurlijk, daar wil ik altijd in meedenken.

De heer VAN KEULEN (VVD): Zou u bereid zijn om het college daartoe opdracht te geven om dat terug te brengen?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dat kan.

De heer VAN KEULEN (VVD): Zou u mijn motie dan ook steunen?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dan wil ik eerst zien wat er in de motie staat.

De VOORZITTER: Hier moet u het even mee doen, want mevrouw Jongman is al door de tijd heen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, die ene motie dien ik in. Die gaat over de gang van zaken. Mede namens D66, PvdA, GroenLinks en het CDA. De andere motie, die gaat over democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden dien ik mede in namen de PvdA en GroenLinks. Dank u, voorzitter.

Motie (7): Gang van zaken Stedenband Xi'an (ChristenUnie, PvdA, GroenLinks, D66, CDA)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de collegebrief van 21 oktober 2010 ‘Stedenband met Xi'an’,

Overwegende dat:

- in april 2008 door de gemeenteraad de nota ‘Groningen Wereldstad; gemeentelijke internationale samenwerking 2008-2012’ is besproken en aangenomen met een gefixeerd aantal stedenbanden;

- de leden van de raad geen kennis hebben kunnen nemen van het memorandum of understanding van april 2009, waarin het college zegt de uitbreiding van een stedenband met Xi'an te verkennen;
- in de bespreking over stedenbanden in de raadscommissie in het voorjaar van 2010 niet is gesproken over de uitbreiding van de stedenbanden met de stad Xi'an.

Van mening zijnde dat:

- de raad met ongenoegen vaststelt niet gekend te zijn in de uitbreiding van de stedenbanden met de stad Xi'an.

Verzoekt het college:

- nimmer meer op een dergelijke wijze met door de raad genomen besluiten om te gaan.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (8): Stedenband Xi'an; democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden (ChristenUnie, PvdA, GroenLinks)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de Collegebrief van 21 oktober 2010 ‘Stedenband met Xi'an’,

Overwegende dat:

- het doel van stedenbanden is: helpen, leren en handel (onder ‘leren’ wordt begrepen: uitwisselen en reflecteren);
- stedenbanden daarom mede gericht zijn op duurzame ontwikkeling van democratie, milieu en sociale cohesie (pagina 16 nota Groningen wereldstad);
- het bekend is dat China geen democratie is, in China de mensenrechten op ernstige wijze worden geschonden en de arbeidsomstandigheden zeer slecht zijn in vergelijking met de situatie in Nederland.

Van mening zijnde dat:

- in de stedenband met Xi'an naast handel ook uitdrukkelijk aandacht wordt besteed aan uitwisseling op het gebied van democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden.

Verzoekt het college:

- in het aangaan van de stedenband met Xi'an en in de reeds bestaande banden met China uitdrukkelijk aandacht te besteden aan democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden, te beginnen met het werkbezoek van de Chinese delegatie, en met een plan te komen over hoe deze kennisoverdracht zal worden vormgegeven.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De moties maken deel uit van de beraadslagingen.

De tweede die het woord krijgt is de SP. Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, uit de antwoorden van het college op de vragen van de ChristenUnie blijkt dat het college al in april 2009 zijn handtekening heeft gezet onder de intentie om met Xi'an een stedenband aan te gaan. En op de televisie zegt de burgemeester daarover het volgende: “Het college betreurt het dat de raad zich hierdoor overvallen voelt. Het is altijd goed de hand in eigen boezem te steken. Wij waren dit toch al van plan. Misschien hadden we het nog een keertje uitdrukkelijk kunnen zeggen. We gaan dus doen wat we in 2009 al hadden afgesproken, namelijk dat we er een stedenband van zouden maken.”

Kortom, voorzitter: De burgemeester suggereert hiermee dat de raad al eerder op de hoogte was en heeft ingestemd met deze stedenband. En wij vinden die uitspraak van de burgemeester op de televisie opmerkelijk. Juist omdat het beleid van de raad is, mevrouw Jongman verwees daar al naar, om geen nieuwe stedenbanden aan te gaan. En na een flinke zoektocht en het doen van navraag kunnen wij niet anders dan concluderen dat de raad nooit eerder is geïnformeerd over die intentie om deze stedenband aan te gaan, laat staan dat we daar als raad mee hebben ingestemd. Of hebben wij toch iets over het hoofd gezien? Kan het college aangeven wat wij dan eventueel gemist hebben? En wanneer en op welke wijze we wel op de hoogte zijn gebracht? En als wij als SP-fractie gelijk hebben en niet eerder zijn

geïnformeerd, hoe verhoudt zich dat dan tot het voornemen van het college om deze stedenband aan te gaan? Er zullen fracties zijn, en misschien is dat ook wel de mening van het college, die zeggen dat er nu geen weg meer terug is. Want de Chinese delegatie bezoekt binnenkort Groningen in de verwachting dat er een overeenkomst voor een stedenband wordt getekend. En dat zou dan een reden zijn om er toch maar mee in te stemmen. Mevrouw Jongman gaf dat in haar woordvoering eigenlijk ook aan.

Voorzitter, de SP snapt dat dilemma, maar we hechten er waarde aan te benadrukken dat het college dit dilemma over zichzelf heeft afgeroepen door te handelen zoals het heeft gehandeld. En dat is niet de verantwoordelijkheid van de raad. En wat de SP betreft is de Chinese delegatie altijd van harte welkom, 365 dagen per jaar en ook zonder stedenband. Mijn fractie heeft bij de vaststelling van de nota Gemeentelijke internationale samenwerking 2008 aangegeven dat wij het liefst hadden gezien dat een aantal stedenbanden zou worden verbroken. Maar destijds hebben wij ons ervan laten overtuigen dat het niet echt netjes is om zulke banden zo maar af te breken. De situatie is wat ons betreft nu anders. Ons wordt nu niet gevraagd om met een stedenband te stoppen, maar juist een nieuwe aan te gaan. Het college zegt dat de relatie met Xi'an in de loop der jaren hechter is geworden. Dat is geen argument om een stedenband aan te gaan. Een stedenband met Xi'an past naar onze mening niet in de beleidskaders zoals wij die als raad hier hebben vastgesteld. En de hoekpunten van dat beleid zijn: helpen, leren en handel. En deze stedenband voldoet, voor zover wij nu hebben kunnen beoordelen, maar aan een van die hoekpunten, namelijk handel. Dat is voor mijn fractie onvoldoende. Want een stedenband is in onze ogen alleen maar nuttig vanuit het oogpunt van ontwikkelingssamenwerking en mondiale bewustwording.

Voorzitter, omdat er geen raadsvoorstel ligt is mijn fractie gedwongen om een motie in te dienen waarin de raad wordt gevraagd zich uit te spreken tegen deze stedenband. Dank u wel.

Motie (9): Stedenband met Xi'an niet wenselijk (SP)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de collegebrief van 21 oktober 2010 ‘Stedenband met Xi'an’,

Spreekt uit dat:

- een stedenband tussen de stad Xi'an en de stad Groningen niet wenselijk is.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff, PvdA.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dank u, voorzitter. Voorzitter, ik citeer even uit het gemeentelijk beleid, namelijk uit de nota Groningen wereldstad. Wij zijn een betrokken stad. De gemeente betreft burgers, instellingen en bedrijven bij het internationale beleid. Wij vinden het belangrijk dat inwoners van onze stad weten wat er gebeurt.

Voorzitter, u zult begrijpen dat mijn fractie, op zijn zachtst gezegd, not amused was over de gang van zaken met de stedenband. Wij hebben hier van de zijde van het college niets over genomen en de burgemeester komt terug met een overeenkomst die in elk geval in materiële zin al volledig overeengekomen is. Wij balen nog eens extra omdat wij samen met de ChristenUnie in 2007 een initiatiefvoorstel hebben ingediend en dat had een beetje de strekking van: ga daar nou terughoudend mee om en waar moeten die stedenbanden aan voldoen. In ieder geval aan een aantal voorwaarden: betrokkenheid, kennisoverdracht en wederkerigheid. Mijn fractie is niet in staat gesteld deze stedenband aan die voorwaarden te toetsen. Een mogelijkheid van ons als volksvertegenwoordiging is ons ontnomen. Wij staan voor een voldongen feit, terwijl het besluitvormingsproces in China al twee jaar duurt. Kennelijk zijn ze in China een stuk democratischer dan hier. In elk geval een stuk zorgvuldiger.

Voorzitter, de keuze die wij vandaag hebben is eenvoudig: slikken of stikken. Of wij gaan akkoord met de stedenband of wij staan, internationaal gezien, voor paal. En dan heb ik het niet alleen over de burgemeester, maar eigenlijk over de hele stad Groningen en dat is voor ons het meest relevant. Wij zijn immers maar een provinciestadje dat vervolgens hoogwaardigheidsbekleders van een Chinese stad, die over twee weken hier komen, in de kou laat staan. En dat noemen we nou niet echt ‘betrokken’. Bovendien komt de Chinese delegatie naar de noordelijke Promotiedagen van het bedrijfsleven. Wij kunnen het noordelijk bedrijfsleven niet in de schoenen schuiven dat we hier als gemeentebestuur klungelen. Want het bedrijfsleven kan in deze tijd wel een impuls gebruiken en ten tweede levert het ook nog een hoop werkgelegenheid op, dus daarom zal de PvdA niet tegen de stedenband stemmen. Maar mijn partij heeft wel een belangrijke voorwaarde en die is hetzelfde zoals mevrouw Jongman van de

ChristenUnie al aangaf: er moet in de stedenband naast handel ook aandacht zijn voor drie thema's die voor mijn partij van essentieel belang zijn: democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden.

Voorzitter, de burgemeester heeft een missie. En we willen dat hij daar over twee weken al aan begint. Hij mag dan met de Chinese delegatie in gesprek over dat inwoners van deze stad ongelooflijk hechten aan democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden. En wij verwachten van het college een plan waarin deze onderwerpen een plek krijgen in de stedenband. Stedenbanden zijn immers niet alleen gericht op handel, maar ook op kennis.

Vroeger deden we dat ook met Oost-Europa: democratie en mensenrechten. En op dat moment zat de leiding in die landen daar vast niet zo op te wachten. Maar op lokaal niveau kun je kleine stapjes zetten. Er werd in de landen Egypte en Tunesië ook van onderop gewerkt aan democratie en je ziet nu wat daar gebeurt: de Arabische Lente. Het begint van onderop, daarom heeft de PvdA dus, samen met de ChristenUnie en GroenLinks, een motie ingediend waarin democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden een plek krijgen in de stedenband met Xi'an. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. U hebt geen moties. Dan gaan we naar de heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter.

Afgezien van de procedure, waar al het nodige over is gezegd, kun je je afvragen in hoeverre stedenbanden met China zinvol zijn. Enerzijds kunnen wij veel leren van de eeuwenoude tradities aangaande bewezen resultaten in bijvoorbeeld de acupunctuur. Anderzijds kunnen Chinezen veel leren van niet bewezen medische beweringen als het nut van bijvoorbeeld honden- en kattenvlees dat in bepaalde delen van China niet alleen genuttigd wordt als delicatessen, maar ook allerlei zogenaamde medische werkingen zou hebben. In de zomer eet je kattenvlees om je koel te houden en in de winter eet je kattenvlees om warm te blijven. Heb je als man last van seksuele problemen, dan eet je een hondenpenis, althans volgens een grote groep Chinezen.

Honden en katten bedoeld voor consumptie en voor bont worden in China vaak onder erbarmelijke omstandigheden gehouden en de dieren worden soms levend gevild. Men gelooft namelijk dat het lijden van de dieren de smaak beter maakt. Ik heb het gevoel dat in de voorlichting hieromtrent nog een schone taak ligt te wachten. Maar gelukkig heeft Xi'an een dierenwelzijnsorganisatie die zich probeert actief in te zetten tegen onder andere het grootschalige honden- en kattenleed en ik zou de burgemeester willen vragen het dierenleed, eventueel in samenwerking met deze organisatie in overweging mee te nemen als een van de aspecten van de stedenband en niet alleen te kijken naar de thema's democratie, mensenrechten, godsdienstvrijheid en arbeidsrechten, die ook heel belangrijk zijn natuurlijk.

Ten slotte, mijnheer de burgemeester, hoop ik dat u de volgende keer als u in China bent goed nadenkt alvorens u een broodje hotdog bestelt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Een momentje nog, mijnheer Kelder, want er is een aantal mensen dat u nog iets wil vragen. Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): U vroeg wat China nou te bieden had. Ziet u misschien ook dat er een economisch belang kan zijn? Of wat voor positie China inneemt in de wereld en dat dat ook nog een overweging zou kunnen zijn om wel of niet in te stemmen?

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dat zie ik zeker. Jawel.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis nog, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Ik vraag mij af of het eten van hondenvlees op dit moment het grootste probleem is in China, want u heeft het er vrij lang over.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik doe er vrij lang over omdat ik vind dat er al heel veel over de procedure gezegd is en ik als Partij voor de Dieren vind dat ik hier een punt van moet maken. Als u dit opzoekt zult u erachter komen dat het heel grootschalig is. Het gaat niet om een paar honden, het gaat echt om miljoenen honden die onder erbarmelijke omstandigheden leven. En ik vind dat als wij als gemeente een stedenband hebben, je dat soort dingen moet kunnen aankaarten.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Sinds jaar en dag is GroenLinks van mening dat verdere uitbreiding van de contacten met China ongewenst is. En dat standpunt hebben we ook regelmatig kenbaar gemaakt. Wat ons betreft moet Groningen zich richten op ideële stedenverbanden die een bijdrage leveren aan mondiale bewustwording en die intercultureel begrip bevorderen. Onze verbazing was dan ook groot toen we in september uit een persbericht vernamen dat er een stedenband zou worden ingesteld met Xi'an. In antwoord op de vraag van de ChristenUnie stelde het college ook dat het in juni 2009 al lang besloten was en suggereerde daarmee dat de raad het had kunnen weten en zich dus onterecht druk maakte. Als die voorgenomen stedenband al lang bekend was waarom strookt die dan niet met het beleid uit 'Groningen wereldstad' uit 2008? Waarom werd die stedenband dan niet genoemd in het Jaarprogramma Internationale Samenwerking van 2010? En waarom werd die dan niet genoemd in de terugblik van 2009?

Ook in de raadscommissie van 2010 waarin die terugblik en het jaarprogramma werden besproken is door het college met geen woord gerept over het voornemen om een stedenband aan te gaan en dat terwijl mijn fractie, samen met de SP, expliciet heeft gezegd niets te zien in verdere uitbreiding van contacten met China.

Eerst komt er dan een stedenband met Xi'an uit de hoge hoed en vervolgens krijgt de raad ook nog het impliciete verwijt dat hij het allemaal had kunnen voorzien of allemaal wel had kunnen zien aankomen. Dat kan dus niet. Mijn fractie verwacht van het college een grondige uitleg van hoe dit zo uit de hand heeft kunnen lopen. En ook hoe het college deze stedenband heeft kunnen aangaan in het licht van de eigen beleidslijn dat er geen nieuwe stedenbanden konden bijkomen.

De GroenLinks-fractie is ook hogelijk verbaasd over de aanpak van de nu gerezen situatie. Het college had al lang op de hoogte moeten en kunnen zijn van de bezwaren in de raad tegen de uitbreiding van stedenbanden en al helemaal met een stad in China. Maar toen de ChristenUnie begin september haar raadvraag stelde en mijn fractie ook en andere fracties in de media duidelijk maakten volledig overrompeld te zijn toen moest het college toch ook wel door hebben dat er iets niet klopte. Maar zelfs daarna bleef het oorverdovend stil, totdat we pas op 21 oktober een collegebrief kregen waarin, alsof er niets aan de hand was, weer werd aangekondigd dat de stedenband doorging. Anderhalve maand gewacht en helemaal niks ondernomen en geen enkele uitleg. Waarom is dat zo gegaan? Waarom heeft het college al die tijd niks ondernomen in deze kwestie?

En waar maakt mijn fractie zich nou zo druk over? We hebben grote problemen met de contacten in China in verband met de mensenrechtensituatie en die is slecht. En door samen te werken met de Chinese overheid wordt een overheid gelegitimeerd die het niet zo nauw neemt met de mensenrechten van bijvoorbeeld van Tibetanen, Oeigoeren en religieuze minderheden als christenen, moslims en de Falun Gong. En dat is ook geen 'ver van mijn bed show', dat leidt ook tot pijnlijke situaties in deze stad. Op 27 mei opende in deze stad een Confucius Instituut, een centrum waarin wordt samengewerkt met de Chinese overheid op het gebied van taal, cultuur en zaken doen. En terwijl aan de Boteringstraat een feestelijke opening plaatsvond kon iedere Stadje bij de Werkmanbrug op het Groninger Museum een groot plakkaat zien hangen waarop aandacht werd gevraagd voor de toonaangevende kunstenaar Ai Wei Wei die op dat moment in Chinese gevangenschap zat omdat hij te kritisch was over de mensenrechtensituatie in dat land.

De heer SETON (CDA): Die vraag kwam al bij mij boven na uw allereerste zin, maar ik dacht: ik laat u even uitspreken. U zegt: "We zijn niet voor een verdere uitbouw van een stedenband met China. Er is er al een." En dan hoor ik u weer een bevlogen pleidooi houden over waarom het allemaal niet goed is in China. Waarom zegt u dan niet van: ik ben zo tegen, dan ga ik ook de bestaande stedenband opzeggen?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Daar kom ik dus op een punt waarover ook al eerder gesproken is. Er zijn stedenbanden en stedenbanden, vriendschapsbanden, ga je niet zomaar opzeggen, zo van: we zijn nu geen vrienden meer.

De heer SETON (CDA): Niet zomaar, u geeft in een heel duidelijk verhaal aan waarom dit echt niet kan wat er gebeurt in China. Dan zou je denken, als u daar zo'n verhaal bij houdt, dan is dat niet zomaar dat je hem opzegt. Dan hebt u daar een duidelijke inhoudelijke reden voor. Toch trekt u die conclusie niet. Waarom niet?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik heb dus al gezegd dat mijn fractie ook al heel lang heeft gezegd dat die geen verder behoeften heeft aan contacten met China. Dus in die zin heeft u ook gelijk, dan is dat ook het standpunt van mijn fractie.

De heer SETON (CDA): Nog één keer, voorzitter, als het mag, want dat is niet wat ik bedoel. Wat u zegt over de verdere uitbreiding begrijp ik. Wat ik niet begrijp is dat u zo'n principieel verhaal houdt en dat u dan toch de bestaande stedenband met China, die we dus al hebben, niet ter discussie wilt stellen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nou, laat ik het zo zeggen: als u met mij en de hele raad bereid bent om zo'n motie in te dienen, dan zou dat natuurlijk altijd kunnen. Maar ik geloof niet dat daar een meerderheid voor is. Dus laten we gewoon doorgaan met het onderwerp hier.

Ik wil graag doorgaan. Graag wil ik van het college weten hoe het college zijn contacten in China inzet voor mensenrechten en hoe nu in de toekomst – en dat is misschien in zekere zin ook al een antwoord op de heer Seton – het college in de huidige contacten aandacht vraagt voor mensenrechten en arbeidssituaties.

De VOORZITTER: De heer Seton nog een keer.

De heer SETON (CDA): De heer Leemhuis noemt mijn naam, dus misschien mag ik reageren?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nou, ik wil eigenlijk graag afronden.

De heer SETON (CDA): Ik vraag het aan de voorzitter, niet aan u.

De VOORZITTER: De heer Seton mag even reageren.

De heer SETON (CDA): Dank u, voorzitter. U zegt nu: ga de bestaande stedenband gebruiken om kritiek te uiten. Die redentatie kan ook slaan op de nieuwe stedenband, maar daar trekt u hem weer niet. Wat is dan het verschil?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nee, maar waar het om gaat en wat ik vraag is hoe op dit moment met de contacten die er nu zijn aandacht wordt gevraagd voor de mensenrechten. En dat is wat ik zei.

Ik rond af met twee vragen. Heeft het college het stadsbestuur van Xi'an inmiddels op de hoogte gesteld van de gerezen situatie? Dat lijkt me binnen diplomatieke contacten wel van toepassing. En wat zijn de consequenties als de raad niet instemt met de stedenband met Xi'an? Ook daar wil ik graag een antwoord op. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, laten we beginnen met weer even 'foei' te zegen tegen het college. Dan hebben ze daar notitie van genomen en laten we dan verder gaan met China en Xi'an.

Voorzitter, de Stadspartij is opgericht in een tijd dat alle partijen zich 'leefbaar' of zo noemden. Dat wilden wij niet, maar we hebben wel een tijdje gewerkt onder de werktitel 'Gastvrij Groningen'. Dat vonden we mooi, want we vonden dat alle Groningers er bij horen en mensen zich in Groningen thuis moesten voelen en zich welkom moeten voelen. In dat kader kun je stedenbanden natuurlijk heel goed plaatsen. Je kunt van China veel leren. Ik heb niet zo heel veel van China geleerd, maar laten we – misschien kijkt iemand uit China mee – deze eens omhoog houden (*toont een afbeelding van een Chinees karakter boven een internationaal symbool voor de liefde; een afbeelding die iets weg heeft van een klomp met een zeiltje, alleen is de klomp dan een hart*). Het bovenste is inderdaad Chin, het Chinese karakter voor China. Wat er onder staat is bepaald geen Chinees karakter, maar het betekent 'ik hou van'. Ja? Ik hou namelijk best van China. Houdt China ook van mij? Dat moeten we nog uitvinden. Er zou in deze linkse stad toch ook sympathie te verwachten zijn voor een land waarvan het volkslied 'Het Oosten is rood' heet en het is ook nog heel mooie muziek.

Voorzitter, de ideeën van de Chinezen over mensenrechten zijn nog niet te vergelijken met die van ons. Maar daar is een wereld te winnen. Ik wil dan herinneren aan het Helsinki-akkoord. We hebben met de

communistische machthebbers in Oost-Europa indertijd een akkoord gesloten waarin zij toestemden in meer contacten tussen West-Europa en het Oosten. Daar zijn groepen als Charta 77 uit voortgekomen, daardoor hebben dissidenten zich aangemoedigd gevoeld en zie: die nare dictaturen zijn als reuzen met lemen voeten in elkaar gestort. Misschien gaat het met China ook zo. Laten wij nu eens uitdragen wat wij in Europa sinds de Europese Verlichting bereikt hebben op het gebied van respect voor elkaar, van mensenrechten, van met elkaar samenleven. En ik denk dat wij dan op die manier aan de Chinezen best een manier van leven kunnen laten zien die zij ook de moeite waard vinden. Met behoud van hun eigen Chinese gedachten over familie, over overheid, over relaties onderling. Ja, zij zijn China, wij zijn Nederland. En waarom dragen we dat niet uit? Waarom draagt de VVD eigenlijk niet zulke belangrijke waarden als vrijheid en tolerantie uit in China? Is dat de moeite niet waard? Is dat niet iets waar we trots op mogen zijn? En wat we overal aan de mensen op de wereld kunnen laten zien?

De heer VAN KEULEN (VVD): Zo vaak kom ik daar niet.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Het mooie van een stedenband, voorzitter, is dat we er op die manier misschien wel eens komen en dat die Chinezen dan hier komen. En dan, voorzitter, kunnen we iets doen. De Partij voor de Dieren heeft iets waardevols gezegd over een dierenwelzijnsorganisatie. Wij werken samen met andere organisaties in San Carlos, daar werken wij bijvoorbeeld aan de acceptatie van homoseksuele mensen, wat in dat land wat moeizaam is. Maar net zoals we in San Carlos iets voor de homorechten kunnen doen, kunnen we in China iets over de omgang met dieren doen. Ik kan me overigens herinneren dat wethouder Frank de Vries in San Carlos met de wethouders daar een stevig woordje heeft gesproken over de gewoonte om van het gemeentehuis een soort partijhoofdkwartier te maken. Misschien weet Frank dat nog. Dat vonden we geen goed idee. We zeiden: als je een meerderheid hebt in een stad, dan betekent dat niet dat die stad van jou is. Wij hebben daar in San Carlos democratisch samenleven en democratisch bestuur uitgedragen. Dat kunnen we in China ook gaan doen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, hoe zit het met de spreektijden vanavond? Hoeveel tijd is er?

De heer PRUMMEL (Stads partij): Ik had een hele hoop spreektijd! Voorzitter, wij waren zuinig met de spreektijden.

De VOORZITTER: Dat klopt inderdaad. Ik krijg hier de melding dat de heer Prummel nog zes minuten heeft.

De heer PRUMMEL (Stads partij): En laat ik die nou helemaal gaan wijden aan het de maat nemen van de VVD! Voorzitter, als je een stedenband hebt is dat iets waar je aan kunt werken. De stedenbanden, daar wil ik de raad ook even aan herinneren, zijn ontstaan na de Eerste en Tweede Wereldoorlog in een Europa dat helemaal verscheurd was door nationalisme en door tegenstellingen. Kunstmatige tegenstellingen die door onze machthebbers op nationaal niveau waren veroorzaakt. En op lokaal niveau is daaraan gewerkt. Zie bijvoorbeeld een stad als Verdun die stedenbanden heeft met Duitse steden.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter. Hoe rijmt de heer Prummel dit promotiepraatje voor stedenbanden met zijn standpunt in 2007 dat de Stads partij het een goed idee vindt de stedenbanden eens grondig onder de loep te nemen en daarmee de uitgangspunten van het initiatiefvoorstel van de ChristenUnie en de PvdA onderschrijft? En dat uitgangspunt was en is nog steeds: geen nieuwe stedenband.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Dat was 2007.

De VOORZITTER: Mijnheer Prummel, voordat u verder gaat, die zes minuten, krijg ik nu door, was toen u begon. U hebt nu nog één minuut.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Dan is de VVD gered door de bel! Voorzitter, een stedenband is iets waar je aan kunt werken. De stedenbanden met andere landen zijn een basis voor de vrede in de wereld. En ook voor begrip. Ik kan me ook voorstellen dat de stedenband met Xi'an en met andere Chinese steden iets kan betekenen voor de toch belangrijke Chinese bevolkingsgroep in onze stad. Laten we ook daar aan denken. En ja, in China is gewoon geld te verdienen. Geld dat wij hier in Groningen best kunnen gebruiken.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, waarom zouden we er dan geen handelsrelatie van maken, net zoals Xi'an tot nu toe altijd was? Waarom moet dat dan per se een stedenband zijn?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, omdat er meer in de wereld is dan geld alleen. Daarom kunnen we dat best combineren. Ik juich het in ieder geval toe als bij een eerste bezoek van raadsleden aan Xi'an de Partij voor de Dieren mee zou gaan en daar bijvoorbeeld zouden kunnen helpen bij een dierenambulance. En laten we ook naar heel veel andere dingen gaan kijken.

Voorzitter, de Stadspartij verheugt zich op een stedenband met Xi'an, maar wil wel graag al die stedenbanden heroverwegen. Laten we dus nog eens kijken wat we nog aan stedenbanden hebben. Daar heb ik nog een kleine motie over.

En nog even voor de kijkers in China, want we zijn op internet.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk heeft nog een vraag. Wilt u die eerst nog even beantwoorden?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, ik vraag me af wat de duiding van de Stadspartij is over het feit dat de raad niet eerder geïnformeerd is over de ondertekening van de intentie een stedenband aan te gaan. Uw partij denkt altijd in complotten en verwijt dat ook altijd het college. Maar op dit punt hoor ik u nu even niet.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik ben het hele verhaal begonnen met een welluidend 'foei'. En dat leek me een heel goede samenvatting van de kritiek die de raad op het college heeft geuit.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik lees even de motie voor.

Motie (10): Heroverweging stedenbanden (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 26 oktober 2011, besprekende de collegebrief van 21 oktober 2010 ‘Stedenband met Xi'an’,

Spreekt uit:

- de stedenbanden opnieuw integraal te willen heroverwegen.

Verzoekt het college:

- een nota te schrijven met daarin de overwegingen van het college. Deze nota kan dan dienen als beginpunt voor een politieke afweging.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Wie kan ik het woord geven? De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Aan het begin van dit debat, voordat het in mijn ogen wat ontspoorde, heeft mevrouw Jongman serieuze opmerkingen gemaakt over het proces naar deze stedenband toe. Daar kan ik me helemaal in vinden. Bij het aangaan van een stedenband is het soms net als met een tatoeage: in een wat te enthousiaste bui zorg je dat je die krijgt, heb ik horen zeggen. Daarna is het heel moeilijk om er weer vanaf te komen. Het doet pijn om een tatoeage en een stedenband terug te draaien. Ik maak in dat opzicht ook geen onderscheid tussen het terugdraaien van een toezegging zoals in dit geval is gebeurd of het beëindigen van een sluimerende stedenband. Dat is net zozeer een vijandige reactie. Je stuurt niet als gemeente een brief van: sorry, maar we stoppen er mee. Dus ik zal moties in die richting ook niet steunen. Inhoudelijk, doordat het zo is gelopen, zijn we nog niet goed aan een afweging gekomen. Als ik uitga van wat het college schrijft in de brief dan kan ik me voorstellen dat er redenen zijn voor het aangaan van een stedenband. Want ik heb er ook geen principiële bezwaren tegen dat in China te doen. Maar als ik dan kijk naar een van de moties, die zegt: dan gebruiken we hem gelijk ook om aandacht te besteden aan democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden, dan zeg ik: ik ga ervan uit dat het college dat doet. Maar er zijn nog meer onderwerpen die wij hier in de stad Groningen van belang vinden – ik zeg maar even duurzaamheid – die we ook daar willen uitdragen. Dus het kan een

oproep zijn, maar ik ga ervan uit dat het college de sfeer en de gevoelens die hier in de raad leven bij elke stedenband, dus ook die van Xi'an eventueel, zal gaan uitdragen.

Kortom, de manier waarop dit tot stand is gekomen had niet zo gemoeten, maar we kunnen er nu niet meer onderuit. Laten we er maar het beste van maken dan. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): We moeten hier volgens mij even twee dingen onderscheiden: het proces, daar is al het nodige over gezegd, ik ga ervan uit dat de burgemeester daar ook het nodige over gaat zeggen zo meteen. Dat verdient geen schoonheidsprijs. Sterker nog, dat is slecht en dat moeten we zo niet meer willen. Wij zullen dan ook de motie 'Foei', om haar zo maar even te noemen, zoals die is ingediend – we hadden daar ook graag op gestaan, maar er is communicatief het een en ander misgegaan – van harte ondersteunen. Dat lag niet aan u, mevrouw Jongman. En dan over de inhoud: we hebben al een stedenband met een stad in China. Dus ik ben het wel eens met de heer Seton als hij eigenlijk tegen de heer Leemhuis zegt: als je daar dan zo principieel tegen bent dan zou je die relatie ook niet moeten hebben. Xi'an is een wereldstad, echt een hele grote stad en ik denk dat het voor Groningen en voor het Groninger bedrijfsleven zeker een toegevoegde waarde kan zijn. Je ziet ook steeds meer Chinese studenten naar Groningen komen, dus op zich kan ik me er wel wat bij voorstellen dat het nuttig zou zijn om met Xi'an een stedenband te hebben. Voor beide kanten, zeker als we ook nog nadrukkelijk aandacht gaan vragen voor de democratie en de mensenrechten – ik verwacht van de burgemeester sowieso dat hij dat doet in zijn omgang met Xi'an, ik heb daar ook geen motie voor nodig ...

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Zou u ons kunnen informeren hoeveel spreektijd de VVD-fractie nog heeft?

De VOORZITTER: Het begint nu gevaarlijk te worden, maar ik denk dat hij nu nog een minuut of vijf heeft.

De heer VAN KEULEN (VVD): Zoveel heb ik niet nodig, voorzitter. Ik heb het genoeg mogen smaken om een aantal jaren geleden zelf in China te zijn geweest voor een zakenreis. En als ik daar een ding aan heb overgehouden dan is het: om goed zaken te kunnen doen in China heb je de overheid gewoon heel hard nodig. Vanuit dat perspectief denk ik ook dat het ondernemerschap in Groningen er heel veel aan kan hebben en we zullen dan ook die stedenband steunen.

Wat we wél hadden afgesproken is dat we er tien zouden hebben. Tien stedenbanden. En dit is de elfde. Dus mijn vraag aan het college is: hoe gaan we er nou voor zorgen dat we volgens jaar niet met elf stedenbanden zitten? En bent u bereid om erover na te denken hoe we eventueel zouden kunnen komen tot het opzeggen van een stedenband? Want dit loopt wel een beetje uit de hand zo. Dus ik ben erg benieuwd naar de reactie van het college en overweeg ook een motie op dat punt. Voorzitter, ik dank u wel.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik had nog even een vraag naar aanleiding van de opmerking over datgene waar geen motie voor nodig was.

Het is zo dat u het ook altijd prettig vindt om iets SMART te formuleren; althans duidelijk te hebben waar gaat nou wat over, waarvoor is nou die stedenband? Mijn indruk was sterk dat die op handel gericht was en mijn partij hecht eraan om dat gewoon duidelijk te hebben dat het daar ook op gericht is. Anders zeg je van: hij doet het wel of hij doet het niet. Nee, je moet volgens mij weten waar die stedenband voor is. We hebben dat ook afgesproken.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ik vind het prima. In iedere normale omgang in een stedenband, wat toch een vriendschapsrelatie is, dan ga ik ervan uit dat je elkaar ook kunt aanspreken op dingen. En als je dat niet kunt dan moet je die stedenband niet aangaan. Dus in die zin vind ik die motie ook enigszins overbodig.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Wil de VVD geen plan van aanpak? U wilt toch weten uit welke activiteiten de stedenband precies bestaat voor de toekomst?

De heer VAN KEULEN (VVD): We krijgen toch regelmatig updates over onze stedenbanden? Dat doen we over allemaal, dus daar past deze ook prima in. Wat ik wil weten is hoe we nou terugkomen van die elf stedenbanden naar tien. Want dat is de afspraak namelijk. We zijn Friesland niet hè?

De VOORZITTER: De heer De Rook, D66.

De heer DE ROOK (D66): Ja, voorzitter, dank u wel. Wat natuurlijk het eerst in het oog springt bij dit punt is natuurlijk de procedure waarop dit allemaal gegaan is. Ik denk dat andere fracties daar al veel zinnige dingen over hebben gezegd. Mevrouw Jongman stipte dat goed aan en ook de heer Leemhuis had er denk ik wel goede vragen over, want zoals dit gegaan is moet het niet en kan het ook niet. Het zou het college sieren om dat zo ook op deze manier te verwoorden.

Dan naar de inhoud. Ik denk dat het heel erg terecht is van de gemeente als je kijkt naar waar je je op dit moment op moet richten in de wereld. Dan komt China eigenlijk als eerste ter wereld naar boven. Overigens kunnen wij dat als fractie wel heel erg ondersteunen. Het is slim om daar nu al betrekkingen mee aan te gaan. Er is veel winst te halen als het gaat om economie, maar ook op technologie en ook zeker op het gebied van cultuur, laten we dat ook niet vergeten. Dus wat dat betreft kunnen wij die keuze inhoudelijk bijzonder goed volgen. Is het handelsbelang dan het enige dat de klok slaat? Nee, natuurlijk niet. Want je moet als je met een land als China betrekkingen aangaat ook moeten kunnen praten over de politieke situatie. Dat past ook bij de manier waarop wij naar democratie en mensenrechten kijken. En tot de heer Leemhuis zeg ik dan: dat moet je niet doen om ze te legitimeren maar om wel om die mensen juist te adresseren in zo'n stedenband. En daarom ben ik ook wel blij met de motie. Ik zal haar zo wat beter bestuderen om te kijken of we de invulling ook helemaal juist vinden. Want onze fractie vindt over het algemeen dat we stedenbanden op zich prima, maar zien daaraan dan ook wel graag concrete activiteiten gekoppeld die die stedenband dan ook invulling geven. Dus wij zouden daar graag ook een concreet plan voor zien en dan denk ik dat de activiteiten waar het gaat om mensenrechten, democratie en ook arbeidsomstandigheden een prima plek in kunnen krijgen. Het hoeft voor mij niet een apart plan te zijn, maar het mag daar wel in terugkomen wat mij betreft.

Soms wordt het beschreven als wensdenken, dat je door betrekkingen met elkaar aan te gaan en vriendschappelijke contacten met elkaar te hebben ook daadwerkelijk politieke besluitvormingsmanieren aan elkaar kunt overdragen. Dat dat wel eens kan lukken hebben we misschien in deze procedure wel gezien, want we hebben ons misschien wel een beetje Chinees opgesteld en daarom staat onze naam ook onder de motie 'Foei', van onder andere mevrouw Jongman. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Tot slot nog mevrouw Krüders die kort nog de kans krijgt ook haar standpunt duidelijk te maken.

Mevrouw KRÜDERS (Studenten Stad): Dank daarvoor. Of er een stedenband wordt aangegaan is een besluit van de raad. Het is een taak van de burgemeester om te onderzoeken of een stedenband gewenst kan zijn voor de stad Groningen. Als hij van mening is dat een dergelijke stedenband aangegaan zou moeten worden is het zijn taak om de raad te overtuigen waarom en welke voor- en nadelen dat heeft. Dat is het proces. Een college kan niet zonder goedkeuring van de raad besluiten of er een nieuwe stedenband moet worden aangegaan. Andere partijen hebben ook al aangestipt dat er iets mis is gegaan met de gang van zaken. Wat wij dan ook van het college verwachten is dat het er alles aan doet om dit te herstellen en ons te overtuigen. Het enige waar wij van overtuigd zijn is dit proces; het aangaan van een stedenband dat al langer loopt en in voorbereiding is. De onderbouwing en de overtuiging van het nut van deze stedenband kunnen we zelf wel bedenken, maar we zouden graag van het college horen waarom.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we nu voor een reactie van het college naar burgemeester Rehwinkel. U heeft ongeveer vijftien minuten.

Burgemeester REHWINKEL: Voorzitter, dank voor de opmerkingen die vanuit de raad zijn gemaakt. De stad heeft een relatie met Xi'an sinds 2004. Het lijkt me goed dat ik bij mijn beantwoording de ontwikkeling van die relatie weergeef, maar dat kan eventjes duren en het lijkt mij vooral passend als ik aan het begin van mijn betoog aangeef namens het college dat er niet correct in de richting van de raad is gehandeld. Daar moet dit college verantwoording voor afleggen als het dus om die periode van zeven jaar

gaat. Dat zal ik doen. En u moest eens weten hoezeer het mij ook als raadsvoorzitter spijgt dat het zo in de voorbije zeven jaar is gegaan.

Voorzitter, wat ik zeg: De verhouding tussen Stad en Xi'an ontstaat in 2004. Op een gegeven moment haakt daar Oldenburg bij aan. Er is dan sprake van vermelding van de relatie met Xi'an in een jaarprogramma vóór 2009, dus dat is een programma uit 2008. Er is sprake van de ook door u genoemde notitie 'Groningen wereldstad', die is ook uit 2008. Die zult u er ongetwijfeld ook bij hebben gehad. Daarin wordt de relatie met Xi'an ook genoemd, maar er wordt nog geen melding gemaakt van een stedenband. Dat kan ook niet, want die is er dan nog niet.

Dan is er in april 2009 sprake van een bezoek, een reis onder leiding van de commissaris van de koningin, met deelname van wethouder Dijkstra. Tijdens dat bezoek wordt er een memorandum of understanding getekend. In die overeenkomst wordt melding gemaakt van het voornemen om een stedenband aan te gaan. En in die memorandum of understanding wordt ook melding gemaakt van het voornemen – nota bene heb je het dus over tweeënhalf jaar later – om de definitieve ondertekening te laten plaatsvinden in Groningen bij de Promotiedagen in 2011, dus dat is geloof ik over anderhalve week, twee weken. Dat is een memorandum of understanding, dus dan wordt al gesproken over een bezoek vanuit Xi'an tijdens de Promotiedagen 2011, die nu dus aanstaande zijn.

Het heeft bij mij ook even geduurd voordat ik het precies in kaart heb kunnen brengen. Er is een verslag gemaakt van dat bezoek. Het verslag is aan het college aangeboden. Dat verslag van dat bezoek is niet naar de raad gestuurd. Ik ben nog eens nagegaan wanneer verslagen van buitenlandse bezoeken naar de raad worden gestuurd. Eerlijk gezegd ging ik er voor mezelf van uit dat we dat in alle gevallen deden, maar de gewoonte schijnt te zijn dat dat vooral gebeurt als er sprake is van politieke relevantie. Nou, dat lijkt me hier aan de orde als er tijdens een bezoek het voornemen ontstaat om een stedenband te gaan oprichten en er over een definitieve oprichting en er over de definitieve ondertekening en een bezoek in 2011 wordt gesproken. Dan had dat verslag naar de raad moeten worden gestuurd.

Dan is daarna ook nog weer sprake van vermelding van de relatie met Xi'an in het jaarprogramma 2010. Dan had hij dus wel kunnen worden vermeld. Ook dan is er vermelding van de relatie, maar niet van de stedenband. Wij hebben dan op een gegeven moment ook de bespreking in de raad waarbij er door een tweetal partijen, GroenLinks en SP, wordt aangegeven dat men niet zoveel ziet in het opbouwen van relaties met China.

Dan bereikt mij het verzoek om een reis te willen maken ter voorbereiding van die definitieve ondertekening in november. In eerste instantie ga ik daar niet op in. Er komt nog een keer het signaal richting het college dat het toch echt van belang is, ook protocollair gezien, om in verband met de ondertekening in november wel te gaan. Daar wordt in China denk ik ook wel nog meer waarde aan gehecht dan bij ons. Daar is ook sprake van een andere procedure; de Chinezen zijn er eigenlijk ook na april 2009 twee jaar mee bezig geweest om ook hun goedkeuring te geven. Uiteindelijk, ook na besprekingen in het college, wordt besloten dat ik wel zal gaan.

Er wordt inderdaad een persbericht uitgebracht, volgens mij ongeveer op het moment vlak voordat ik wegga, in de eerste dagen van september, waarin melding wordt gemaakt van voorbereidingen voor de voorgenomen ondertekening. Ja, als u niet op andere wijze, bijvoorbeeld ook via partijpolitieke contacten, hebt gehoord van het bestaan van de stedenband, is dat voor de raad inderdaad het eerste moment denk ik dat kennis kan worden genomen van deze stedenband. Ik ging er op dat moment nog van uit dat het bestaan van de stedenband als zodanig wel bekend was; dat dus ook die memorandum of understanding bekend was. Ik heb vorige week ook al gezegd, ook namens het college: 'Het spijgt ons zeer.' Het was sowieso passend geweest als wij nog even uitdrukkelijk richting de raad hadden gemeld: 'De burgemeester gaat naar China en zal dat doen ter voorbereiding van de ondertekening van de stedenband.' En zeker met de kennis van nu en ook met de wetenschap van nu dat de raad dus niet is geïnformeerd over het bestaan van deze stedenband. Dan had dat meer dan voor de hand gelegen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, de burgemeester keek mij wel heel nadrukkelijk aan toen hij zei: "Als u het niet via partijpolitieke contacten wist." Dus ik wil u vragen ...

Burgemeester REHWINKEL: Daar ben ik me niet van bewust hoor.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Of uw blik iets betekende of dat u in ieder geval die woorden kunt uitleggen. En ik constateer dat u natuurlijk als burgemeester en voorzitter van de raad ...

Burgemeester REHWINKEL: Ik durf u nu niet nadrukkelijk aan te kijken ...

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dan kijk ik de voorzitter aan. Officieel praten we ook via de voorzitter natuurlijk. U heeft natuurlijk in het presidium gemeld dat u op reis ging naar China. Alleen heeft u inderdaad niet gemeld dat u daarheen ging met het doel die intentie die in 2009 is getekend nogmaals te bekrachtigen. En mijn fractie kan ook op basis van dit chronologisch overzicht wat u ons geeft en wat uw recht is, niet anders dan concluderen dat het college de afgelopen tweeënhalf jaar de raad gewoon niet heeft geïnformeerd. En ik zou graag van u willen weten hoe u dat politiek duidt. En hoe u daar als raadsvoorzitter tegen aankijkt heeft u natuurlijk al bij uw inleiding laten blijken. We hebben eerder deze avond ook al zo'n ordedebatje gehad en het was ook niet voor niets dat andere partijen ook zeiden: ja, het is een beetje de druppel.

Burgemeester REHWINKEL: Ik heb niet bedoeld u uitdrukkelijk aan te kijken, dus ik probeer dat dan minder te doen. Maar ik duid ook als voorzitter van het college, en ik zeg het nog een keer, ik duid het ook als voorzitter van het college niet goed dat wij niet even voorafgaand aan het bezoek ook niet uitdrukkelijk nog even weer hebben gezegd: er wordt een bezoek gebracht aan China en dat dient ook ter voorbereiding van de ondertekening in november.

Mevrouw Jongman heeft vragen gesteld en heeft denk ik gelijk dat dat de eerste keer is dat de raad kan vernemen van het bestaan van die stedenband. U hebt ook gezegd: "De dominee is niet welkom in China." Dat moet ik in ieder geval, als het om mijn bijdrage gaat, dus in ruim twee jaar tijd nu, gaan weerspreken. Ik heb in ieder geval bij de contacten die ik heb gehad onderwerpen als de positie van vrouwen, zaken van geloof en dergelijke aan de orde gesteld.

Er werd ook door iemand anders iets gezegd over de opening van het Confucius Instituut. Als u de toespraak erbij haalt, mijnheer Leemhuis, zult u zien dat ook bij de opening van het Confucius Instituut in de Boteringestraat door mij opmerkingen zijn gemaakt, op toch ook wel een denk ik passende wijze. Dus ga ik het zendingswerk verrichten? Voor zover dat al bij mij past heb ik het geprobeerd en hebben we dat gedaan. Ik zal er zo dadelijk bij de moties ook nog iets over zeggen.

Mevrouw Van Gijlswijk vindt dat als het om het onderwerp mondiaal bewustzijn, ontwikkelingssamenwerking gaat: "Het is alleen maar handel." Dat is het dus uitdrukkelijk niet. Om een voorbeeld te noemen, specifiek ook uit die contacten met Xi'an die er, nogmaals, al vanaf 2004 zijn, zijn voortgevloeid de dubbeltentoonstelling in het Drents Museum met de terracottabeelden en de tentoonstelling hier in het Groninger Museum. Dus er is voor meer aandacht dan alleen voor handel. Ook zaken als mondiale bewustwording, cultuur – maar later wordt er ook een vraag over duurzaamheid gesteld – maar ook voor zaken als duurzaamheid is bij de bestaande contacten aandacht.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik hecht eraan te benadrukken dat ik in mijn woordvoering heb aangegeven 'voor zover wij nu kunnen beoordelen is er sprake van handel' en u vertelt ons nu van alles wat u ons de afgelopen tweeënhalf jaar ook had kunnen vertellen. U zegt: "In de contacten is dat nu uitdrukkelijk aan de orde." Hoe kunt u van deze raad verwachten dat wij dat kunnen beoordelen? U heeft ons niet geïnformeerd!

Burgemeester REHWINKEL: Nogmaals: ik beantwoord uw vraag. Er is sprake van meer dan alleen maar handelsaspecten. Er is ook sprake van – en dat heeft dus ook het een en ander opgeleverd – bijvoorbeeld aandacht voor cultuur.

Dan is er door mevrouw Bloemhoff gezegd: "Een besluitvormingsproces van twee jaar." Dat is dus ongeveer sinds die reis in april 2009, dus tweeënhalf jaar, het geval geweest. Met, nogmaals al in april 2009 de intentie en het voornemen dat er een delegatie op bezoek komt bij de aanstaande promotiedagen. Dan denk ik dat ik nog de vraag moet beantwoorden van vooral ook de heer Leemhuis. Is het stadsbestuur van Xi'an op de hoogte gesteld van wat er nu in de afgelopen weken is voorgevallen? Dat is niet het geval. Dat is een afweging geweest. Dat leek mij niet passend, gezien de discussie die wij ook nog met de raad zouden voeren. Het lijkt me wel goed dat we dat nu doen, ook straks de uitkomst van deze discussie kennend. Maar het leek me gepast om hier nu eerst met de raad over te spreken. Ik sluit niet uit dat men daar via berichtgeving wel over geïnformeerd is, maar als het om onze contacten ging leek het passend dat wij nu eerst met u het gesprek zouden hebben.

Wat zijn de consequenties als niet wordt ingestemd? Ik sluit niet uit – maar daar moet ik ook voorzichtig in zijn, dat zijn maar beoordelingen – dat dat gevolgen voor de relatie met Xi'an zou kunnen hebben.

Maar laat ik daar niet over speculeren. Want ik wil niet dat de indruk ontstaat dat ik daar op enige manier mee dreig. Er is gewezen op het feit, met name door de heer Van Keulen, dat Xi'an een wereldstad is. Het is inderdaad een stad met meer dan 8 miljoen inwoners. Er komt inderdaad nu, zowel vanuit Xi'an als van Tianjin een delegatie naar de Promotiedagen. En wij hebben bijvoorbeeld op dit moment vijfhonderd Chinese studenten in de stad.

Dan denk ik dat het nu het beste is als ik de moties van een oordeel voorzie.

De VOORZITTER: U bent ook zo'n beetje door de tijd heen, dus dat lijkt me een goed idee.

Burgemeester REHWINKEL: Ja. Dan heb ik als eerste de motie op stuk nummer 7: het verzoek om nimmer meer op een dergelijke manier met door de raad genomen besluiten om te gaan. U weet precies hoe ik daar zelf als voorzitter altijd op toezie, namelijk dat ik niet anders kan dan het oordeel in dit opzicht aan de raad te laten. Maar u mag mijn woorden en mijn excuses heel serieus nemen: dit had niet zo moeten gaan, dus ik zou er geen enkel bezwaar tegen hebben – mag ik die vrijheid dit keer nemen – als deze motie zou worden aangenomen.

Dan ga ik naar de motie op stuk nummer 8. Ik heb aangegeven dat ik in ieder geval in mijn contacten – ik weet niet hoe het daarvoor gegaan is – de afgelopen twee jaar aan zaken van mensenrechten aandacht heb besteed. Het enige probleem dat ik met deze motie heb is – ik wil dat graag blijven doen en ik neem aan dat dat in andere contacten ook tijdens de Promotiedagen gebeurt – dat er in staat 'te beginnen bij het werkbezoek van de Chinese delegatie'. Want nogmaals, dat gebeurt al. Dus als ik die kanttekening erbij mag geven, dan laat ik ook in dat opzicht het oordeel aan de raad.

Dan was er een overweging, daar zal ik nog iets over zeggen.

De motie op stuk nummer 9 zal ik ontraden en ik denk dat ik de reden daarvoor heb gegeven.

Dan de motie op stuk nummer 10: die mag ik misschien even aanhouden in verband met de eventuele motie waar de heer Van Keulen over heeft gesproken. Ik begrijp u wel: We hadden het over tien stedenbanden gehad. Deze zat, nogmaals, in de pijplijn. Al in 2009. En is er nou op een heel vervelende manier uitgekomen. Dat is waar. Dus ik begrijp u wel als u zegt: ga dan in ieder geval nu nog terug van elf naar tien. Maar ik kan goed uit de voeten met de motie van de Stadspartij (*nummer 10*) en misschien dat ik het op die manier in elkaar kan schuiven. Kijk, als je nu aan ons vraagt: schrijf een nota die ook dan het beginpunt voor een politieke afweging kan zijn, die bereidheid is er. Dat oordeel over de motie laat ik dan aan de raad. En dan kunnen we misschien op die manier ook bezien hoe we dan zo'n eventuele beslissing moeten nemen. Want als u nu tegen me zegt: 'ga terug van elf naar tien', vind ik het ook weer lastig en ook weer moeizaam naar huidige steden toe, hoe we die keuze dan zouden moeten maken. Ik weet niet of u op die manier misschien iets met mijn beantwoording kunt.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank voor de antwoorden van het college. Ik begrijp dat u met een nota gaat komen, hartstikke goed. Maar dan denk ik dat in die nota in ieder geval aandacht moet zijn voor het gegeven dat we nu elf stedenbanden hebben, dat er een aantal daarvan slapend is en dat we dus ook moeten gaan kijken of en zo ja hoe het mogelijk is om een stedenband te beëindigen.

Burgemeester REHWINKEL: Die bereidheid om dat te bezien, liefst in een wat breder kader, die is er wat ons betreft.

De heer VAN KEULEN (VVD): Goed, dus er komt een nota waarin aandacht wordt besteed aan dat gegeven. En, voorzitter, dan ben ik tevreden. Dank ik wel.

Burgemeester REHWINKEL: Oké, dat kan ik u toezeggen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk even waar behoefte is aan een tweede termijn. Wilt u nog wat vragen? Of is er nog een vraag die niet beantwoord is?

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik wilde heel kort even vragen wat de burgemeester van mijn voorstel vindt om dierenwelzijn mee te nemen.

Burgemeester REHWINKEL: Ik moet wel zo eerlijk zijn om te zeggen dat ik niet zo heel specifiek over de positie van de dieren heb gesproken, anders dan dat ik me herinner bij een van de gesprekken over een Partij voor de Dieren. Maar meer dan dat is het geloof ik in mijn herinnering niet geweest. Dus ik denk dat zo'n aspect bij verdere contacten best aan de orde kan komen.

De VOORZITTER: Is er verder nog behoefte aan een tweede termijn? Verder nog mensen? Dan blijft het bij de heer Leemhuis en dan heeft hij het woord. Ga uw gang.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Over twee weken komt er een delegatie van vertegenwoordigers van de stad Xi'an naar Groningen. Zij gaan ervan uit dat zij een stedenband gaan sluiten met Groningen, omdat zij daar al jaren over spreken. Wij hebben lang getwijfeld over de motie van de SP. Net als de SP willen wij deze stedenband niet, maar als we de motie zouden steunen en als die zou worden aangenomen, dan zouden we eigenlijk de stad Xi'an en haar vertegenwoordigers onheus behandelen. Wij zijn voor een voldongen feit geplaatst en alhoewel het college zich heeft vergaloppeerd, het college deed dat nu eenmaal wel als vertegenwoordiger van deze stad en uiteindelijk moet deze stad ook een betrouwbaar partner zijn.

En ook nog eventjes in aansluiting op waar het eerder over ging: ook in 2007 heeft mijn partij over de bestaande stedenbanden gezegd dat de lijn is: we gaan geen stedenbanden stopzetten, want dat zou een kwestie van schofferen zijn. En eigenlijk kun je al spreken van een impliciete stedenband als al een overeenkomst getekend is op dat vlak. Dat wij daar niet over zijn geïnformeerd is, zeg maar, een intern probleem. Maar wij vinden niet dat wij dat op dit moment af kunnen wentelen op de delegatie uit Xi'an. Dat is de reden dat we de SP-motie niet zullen steunen. De andere twee moties uiteraard wel, omdat die ook een zekere correctie, een verbetering van de situatie betekenen. Ik vind het overigens wel fijn om te horen dat de burgemeester, en dat neem ik ook aan, mensenrechten wel degelijk ter discussie stelt als onderwerp en ik ga ervan uit dat dat zal doorgaan. Dus daarom zullen wij die motie niet steunen en de andere twee wel. Aan de motie van de Stadspartij hebben wij geen behoefte, want dat is juist in de nota Groningen wereldstad al aan de orde geweest. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij zijn inmiddels bij de moties aangeland, maar ik kijk eerst even naar burgemeester Rehwinkel of hij nog wil reageren op de tweede termijn van de heer Leemhuis.

Burgemeester REHWINKEL: Nogmaals, het oordeel over de motie is aan u. Ik heb in ieder geval al de toezegging gedaan dat wij bereid zijn om het kader te verschaffen waarin een hernieuwde beoordeling van de bestaande stedenbanden ook kan plaatsvinden.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Even voor de duidelijkheid: daar heeft mijn fractie dus geen behoefte aan, want we hadden juist een beleid dat duidelijk was.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Mijn fractie heeft naar aanleiding van wat hier gezegd is behoefte aan een paar minuten pauze; even beraden.

De VOORZITTER: Dat kan. Vijf minuten maximaal?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Vijf minuten, ja.

Schorsing van 21.55-22.03 uur.

De VOORZITTER: We waren gebleven bij de moties. De heer Prummel heeft verzocht om een schorsing. Ik geef de heer Prummel even het woord, ik neem aan dat u iets aan ons kwijt wilt.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, we hebben nog even nagevraagd of de raad ook formeel zijn goedkeuring moet hechten aan een stedenband. Dat schijnt niet het geval te zijn. Het schijnt tot de bevoegdheden van de heer burgemeester te behoren. Wat dat betreft is het college dus juridisch gedekt en

verder hebben wij een standpunt over de moties geformuleerd en dat zullen wij bij wijze van stemverklaring laten horen bij die moties waarbij wij tegenstemmen.

Burgemeester REHWINKEL: Voorzitter, dat zijn wij vanzelfsprekend ook nagegaan. Ik zou dat wel iets breder willen zien; zeker onder het dualisme begrijp ik dat we dit als een bevoegdheid van het college kunnen beschouwen, maar ik vind dit wel zodanig dat ik denk ik wel namens het college kan zeggen dat wij vinden dat wij zoiets met de raad horen te wisselen. Dus die toezegging doe ik in ieder geval namens het college.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Een punt van orde: aan motie 8 gaf de burgemeester een interpretatie, te beginnen met het aanstaande werkbezoek. Wij kunnen instemmen met de interpretatie zoals de burgemeester gaf door te zeggen dat de motie zo gelezen kan worden als hij heeft aangegeven.

De VOORZITTER: Goed, dank u wel.

Dan gaan we inderdaad verder met de moties.

We beginnen met motie nummer 9, omdat die het meest verstrekkend is. Dat is de motie van de SP die uitspreekt dat de stedenband (met Xi'an) onwenselijk is. Zijn er fracties die een stemverklaring willen afleggen over deze motie? Mevrouw Krüders, heel kort.

Stemverklaringen:

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Of een stedenband wenselijk is of niet, kunnen wij op basis van de stukken die wij hebben gezien niet beoordelen. Wij wachten dan ook graag het stuk van het college over deze stedenband af. Wij zullen deze motie niet steunen.

De heer SETON (CDA): Ik denk dat uit mijn woordvoering duidelijk is geworden dat wij het opzeggen of het niet aangaan van een stedenband niet goed vinden. Ik heb in mijn woordvoering ook gezegd dat ik daar geen onderscheid in maak, dus wij zullen deze motie niet steunen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ooit is de SP opgericht met behulp van een koffertje met geld van de Chinese ambassade. Dat, voorzitter, is een historisch slechte investering van ze geweest. Wij zullen deze motie overigens niet steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Verder nog stemverklaringen over motie nummer 9? Dat is niet het geval. Dan gaan wij over tot stemming.

Wie steunt de motie van de SP op stuk nummer 9? Dat is alleen de SP, waarmee de motie is verworpen.

Wij gaan vervolgens naar motie nummer 7 van ChristenUnie, PvdA, GroenLinks en CDA. Een stemverklaring? Mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Stemverklaring:

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, deze gang van zaken was eens maar nooit weer. Wij willen altijd op een goede, adequate manier worden geïnformeerd door het college. Maar bovenal: op tijd. En ik hoop dat de burgemeester die waarschuwing van onze fractie heel erg goed in zijn oren heeft geknoopt en daarom zullen wij, alhoewel de formulering van deze motie wat zwakker is dan de bewoordingen, maar zo leggen wij haar uit, en zo zullen we haar steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Verder geen stemverklaringen? Dan gaan we over tot stemming over deze motie.

Wie is voor motie nummer 7? Dat is de gehele raad, waarmee de motie is aanvaard.

Dan gaan we naar motie nummer 8: ChristenUnie, PvdA, GroenLinks: democratie, mensenrechten en arbeidsomstandigheden. Mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Stemverklaringen:

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, nu de raad onze motie (*op stuk nummer 9*) heeft verworpen en dus een stedenband wil aangaan met Xi'an, waar het college een akkoord voor geeft, vinden wij het

heel belangrijk om de punten die in deze motie worden genoemd inderdaad mee te nemen in die stedenband en daar onder de aandacht te brengen. En daarom zullen wij voor deze motie stemmen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): De burgemeester zei dat ze al in gesprek zijn over dit punt. Wij gaan ervan uit dat dat een volle ondersteuning is van de punten die hier genoemd worden in deze motie. Daarom zullen wij deze motie steunen.

De heer SETON (CDA): Wij gaan ervan uit dat het college deze punten meeneemt in elke stedenband, dus ook in die met China. Ik zou het ook niet willen beperken tot deze drie punten, waaronder duurzaamheid. Dus we hebben geen behoefte aan deze motie. Dus deze motie zullen we niet steunen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de Chinezen houden van vuurwerk, maar dit is een voetzoeker in de Chinees-Groningse betrekkingen. Het gaat wat ver om een stedenband te beginnen met het nadrukkelijk vaststellen dat er zoveel niet deugt in een land waar je een stedenband mee aangaat. En ook al kunnen we dat met elkaar wel zeggen, op papier lijkt het wel weer heel hard. Wij zullen deze motie daarom niet steunen.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Om nog maar eens duidelijk te maken dat wij ook mensenrechten, democratie en arbeidsomstandigheden belangrijk vinden, zullen wij deze motie steunen. Maar ik kan me wel vinden in het verhaal dat je daar misschien niet gelijk bij het eerstvolgende bezoek over moet beginnen.

De heer DE ROOK (D66): Wij denken dat dit een goed statement is om als raad af te geven. Wat ons betreft is het enige punt hierbij dat het geen afzonderlijk plan hoeft te zijn, maar dat het ook opgenomen kan worden bij het reguliere activiteitenprogramma.

De heer VAN KEULEN (VVD): Wij sluiten ons aan bij de heer Seton.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we stemmen over deze motie.

Wie is voor de motie op stuk nummer 8? Dat zijn D66, ChristenUnie, PvdA, SP, GroenLinks, Student en Stad en Partij voor de Dieren, waarmee de motie is aanvaard.

Dan gaan we door naar de laatste motie, nummer 10, van de Stadspartij.

Stemverklaringen:

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Wij hebben net uitleg gehad van de burgemeester. Dat vinden wij op zich voldoende. Daarnaast is het ook zo dat we al een heel dik document hebben over wat die bestaande stedenbanden nu inhouden, op basis van ons initiatiefvoorstel. We willen het daar best over hebben maar we hebben geen behoefte aan nog weer een extra nota. Met de uitleg van de burgemeester zijn we verder tevreden, dus wij zullen tegen deze motie stemmen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): In de beantwoording van de vragen zegt het college: we gaan herijken in 2012. En dat lijkt me een goed moment. En dat is precies wat hier staat, dus daarmee is deze motie overbodig.

De heer DE ROOK (D66): Ja, volgens mij komen we hier in het reguliere traject binnenkort genoeg over te spreken, dus we zullen deze motie niet steunen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Wij vinden het wel een mooie ondersteuning om aan te geven van: daar willen we graag met hen over praten. Dat vraagt deze motie ook, dus daarom zullen wij deze motie wel steunen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Jongman.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik beschouw deze motie als een ondersteuning van een aansporing voor de burgemeester. Wij zitten ook op een nota te wachten en ik ga ervan uit dat die ook komt, dus ik zie geen reden om de motie niet te steunen.

De heer SETON (CDA): Om dezelfde reden als de VVD zullen wij haar wel steunen.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik sluit mij ook aan bij het CDA en de VVD.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu stemmen over motie nummer 10.

Wie is voor motie nummer 10? Dat zijn de Stadspartij, de VVD, het CDA, de Partij voor de Dieren en Student en Stad, waarmee de motie is verworpen.

Daarmee hebben we dit agendapunt afgerond en zou ik graag het voorzitterschap weer overdragen aan burgemeester Rehwinkel, maar ik denk dat het net zo praktisch is dat ik zeg dat wij nu overgaan naar het vertrouwelijk onderdeel: agendapunt 8.e, en dat de mensen op de publieke tribune worden verzocht deze te ontruimen.

8.e: Kredietaanvraag aankoop kavels Meeroevers II, tweede tranche (*vervolg agendapunt 6.b*)

De VOORZITTER (de heer Rehwinkel): Ik heropen (22.22 uur) de vergadering in openbaarheid op 26 oktober 2011. Deze vergadering dient tot het bekrachtigen van de geheimhouding die gold voor het besloten deel van de vergadering dat wij zojuist achter de rug hebben en voor het nemen van een besluit. Ik moet constateren dat naast de eerder gemelde afwezigen nu ook mevrouw Van Gijlswijk op dit moment niet in deze vergadering aanwezig is. Wel zien wij haar jas, maar daar durf ik weer niet te lang naar te kijken.

Wilt u de geheimhouding bekrachtigen van het besloten gedeelte van wat wij net achter de rug hebben? En kunt u dan instemmen met wat aan u onder de punten I tot en met III is voorgelegd bij dit agendapunt? Dat is het geval. Dan is aldus besloten. En dan kunnen we deze vergadering sluiten. Bedankt en iedereen voorzichtig naar huis.

Sluiting van de vergadering om 22.25 uur.